

Regionalni razvojni center Koper
Centro regionale di sviluppo Capodistria
RRA Istra-Brkini-Kras

Ulica 15. maja 19
6000 Koper

OKOLJSKO POROČILO in

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana v naravo na varovana območja

za

REGIONALNI PROSTORSKI PLAN OBALNO-KRAŠKE RAZVOJNE REGIJE

-osnutek 2

Domžale, maj 2026, junij 2026

OKOLJSKO POROČILO – osnutek 2

maj 2026, junij 2026

Naročnik:	Regionalni razvojni center Koper Centro regionale di sviluppo Capodistria Ulica 15. maja 19 6000 Koper
Območje:	Obalno–kraška razvojna regija
Naloga:	Okoljsko poročilo za Regionalni prostorski plan Obalno–kraške razvojne regije
Izdelovalec naloge:	IPSUM, okoljske investicije, d.o.o.
Številka naloge:	503-02/25
Vodja naloge:	Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem., IZS T-0582
Podpis in žig:	
Sodelovali:	<u>Ipsum, d.o.o.:</u> Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem. Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd. Lucija Česnik, mag. var. nar. Lucija Griz, mag. ekol. biod. Tina Ozebek, dipl. biol. (UN) <u>Zunanji sodelavci:</u> Tanja Sunčič, univ. dipl. biol. (Salix Tanja Sunčič s.p.) Nataša Zupančič, univ. dipl. biol., mag. posl. ved (Nataša Zupančič sp.) dr. Aleš Mlakar, univ. dipl. kraj. arh. (Aleš Mlakar s.p.) Nika Cigoj Sitar, univ. dipl. kraj. arh. (Aleš Mlakar s.p.) dr. Tomaž Kralj, univ. dipl. inž. agr. (Agrarius, Tomaž Kralj s.p.) Jože Janež, univ. dipl. geol., IZS – RG 0026 (Geologija d.o.o. Idrija)

KAZALO VSEBINE

1. UVOD.....	6
1.1 PODLAGA ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA	6
1.1.1 Obveznost celovite presoje vplivov na okolje (CPVO)	6
1.2 PREDSTAVITEV REGIONALNEGA PROSTORSKEGA PLANA OBALNO-KRAŠKE RAZVOJNE REGIJE (OSNUTEK)	6
1.2.1 Razvoj poselitve	7
1.2.2 Omrežje gospodarske javne infrastrukture	7
1.2.3 Gospodarstvo	8
1.2.4 Urejanje krajine	8
1.2.5 Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	9
2. OSNOVE ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA	10
2.1 PROCES IZDELAVE OKOLJSKEGA POROČILA.....	10
2.2 ODNOS RPP OBALNO-KRAŠKE RAZVOJNE REGIJE DO DRUGIH PLANOV	10
2.2.1 Razmerje med prostorskimi plani	10
2.3 OPREDELITEV DO POMEMBNIH VPLIVOV RPP OBALNO-KRAŠKE REGIJE	11
2.4 OKOLJSKI CILJI IN KAZALNIKI VREDNOTENJA	12
2.5 MERILA VREDNOTENJA	20
2.6 METODOLOGIJA	20
3. STANJE OKOLJA.....	21
3.1 OPIS OBSTOJEČEGA STANJA	21
3.1.1 Varstvena, varovana, zavarovana, degradirana in druga območja	23
3.1.1.1 Zavarovana območja	23
3.1.1.2 Kulturna dediščina	23
3.1.1.3 Vodovarstvena območja	23
3.1.1.4 Ogrožena območja	24
3.1.1.5 Degradirana območja	24
3.2 KLJUČNI IZZIVI OBALNO-KRAŠKE REGIJE	24
4. OCENA VPLIVOV RPP NA OKOLJSKE CILJE	26
4.1 TLA	26
4.1.1 Presoja vplivov na okolje	26
4.1.2 Usmeritve za izboljšanje RPP.....	29
4.1.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)	29
4.1.3 Usmeritve II. osnutek.....	29
4.2 KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	29
4.2.1 Presoja vplivov na okolje	29
4.2.2 Usmeritve za izboljšanje RPP.....	36
4.2.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)	36
4.2.3 Usmeritve II. osnutek.....	36
4.3 GOZD	37
4.3.1 Presoja vplivov na okolje	37
4.3.2 Usmeritve za izboljšanje RPP.....	43
4.3.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)	44
4.3.3 Usmeritve II. osnutek.....	44
4.4 RIBE	44
4.4.1 Presoja vplivov na okolje	44
4.4.2 Usmeritve za izboljšanje RPP.....	49
4.4.3 Usmeritve II. osnutek.....	50
4.5 POVRŠINSKE IN PODZEMNE VODE	50
4.5.1 Presoja vplivov na okolje	50
4.5.2 Usmeritve za izboljšanje RPP.....	62

4.5.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)	64
4.5.3 Usmeritve II. osnutek.....	64
4.6 MORJE	64
4.6.1 Presoja vplivov na okolje	64
4.7 NARAVA	67
4.7.1 Presoja vplivov na okolje	67
4.7.2 Usmeritve za izboljšanje RPP.....	71
4.7.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)	72
4.7.3 Usmeritve II. osnutek.....	72
4.8 BLAŽENJE PODNEBNIH SPREMEMB	72
4.8.1 Presoja vplivov na okolje	72
4.8.1.1 Vključenost podnebnih ciljev v Regijski prostorski plan (RPP)	72
4.8.2 Usmeritve za izboljšanje RPP:.....	76
4.8.3 Usmeritve II. osnutek.....	79
4.9 ZDRAVJE LJUDI	79
4.9.1 Presoja vplivov na okolje	79
4.9.2 Usmeritve za izboljšanje RPP.....	96
4.9.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)	97
4.9.3 Usmeritve II. osnutek.....	97
4.10 NARAVNE NESREČE	97
4.10.1 Presoja vplivov na okolje	97
4.10.2 Usmeritve za izboljšanje RPP.....	98
4.11 DRUGE NESREČE	98
4.11.1 Presoja vplivov na okolje	98
4.11.2 Usmeritve za izboljšanje RPP.....	99
4.12 PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEMBAM	99
4.12.1 Presoja vplivov na okolje	99
4.12.2 Usmeritve za izboljšanje RPP.....	102
4.12.3 Usmeritve II. osnutek.....	103
4.13 KULTURNA DEDIŠČINA	103
4.13.1 Presoja vplivov na okolje	103
4.13.2 Usmeritve iz osnutka (april 2026).....	109
4.13.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (junij 2026)	110
4.13.3 Usmeritve II. osnutek.....	110
4.14 KRAJINA	110
4.14.1 Presoja vplivov na okolje	110
4.14.2 Usmeritve	115
4.14.3 Usmeritve II. osnutek (maj 2026)	116
5. ALTERNATIVNE IN NIČELNE VARIANTE.....	117
6. SKLEPNA OCENA	118
7. VIRI IN LITERATURA	119

TABELE

Tabela 1: Seznam okoljskih ciljev in kazalnikov vrednotenja z utemeljitvijo izbora	13
Tabela 2: Presoja vplivov na tla	26
Tabela 3: Presoja vplivov na kmetijska zemljišča	29
Tabela 4: Presoja vplivov na gozd.....	37
Tabela 5: Presoja vplivov na površinske vode	50
Tabela 6: Presoja vplivov na podzemne vode	55
Tabela 7: Presoja vplivov na ogrožena območja zaradi delovanja voda	59
Tabela 8: Presoja vplivov na morsko okolje	64
Tabela 9: Presoja vplivov na naravo	67
Tabela 10: Presoja vplivov na zdravje ljudi.....	79
Tabela 11: Pregled razreda vpliva na okoljske cilje posameznih okoljskih vidikov	118

SLIKE

Slika 1: Prikaz območja regije.....	22
-------------------------------------	----

PRILOGE

- Priloga 1:** Dodatek za presajo vplivov na varovana območja
- Priloga 2:** Stanje okolja za RPP Obalno-kraške regije
- Priloga 3:** Merila vrednotenja za RPP Obalno-kraške regije
- Priloga 4:** Okoljske usmeritve iz Izhodišč

1. UVOD

1.1 Podlaga za pripravo okoljskega poročila

V 301. členu *Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3)* (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE) je določeno, da morajo regije pripraviti in sprejeti regionalne prostorske plane (v nadaljevanju RPP) do 1. 1. 2028.

V 75. členu ZUreP-3, je določeno, da je RPP prostorski strateški akt, s katerim se država in občine na podlagi Strategije, njenega akcijskega programa, drugih državnih razvojnih dokumentov in razvojnih ciljev EU in družbeno-gospodarskih razvojnih potreb lokalnih skupnosti dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne razvojne regije ter določijo bistvene razvojne priložnosti.

Regionalni razvojni center Koper (RRC Koper), RRA Istra-Brkini-Kras je naročnik izdelave Regionalnega prostorskega plana Obalno-kraške razvojne regije ter tudi Okoljskega poročila za regionalni prostorski plan Obalno-kraške razvojne regije.

Obalno-kraška zajema območje navedenih občin:

- Mestna občina Koper / Capodistria
- Sežana
- Divača
- Hrpelje-Kozina
- Piran / Pirano
- Ankaran / Ancarano
- Izola / Isola
- Komen

Obalno-kraška regija meji na dve sosednji razvojni regiji: Goriško in Primorsko-notranjsko regijo. Je izrazito obmejna regija, na jugu meji na republiko Hrvaško in na severu na Italijo (Italijanska republika / Repubblica Italiana).

1.1.1 Obveznost celovite presoje vplivov na okolje (CPVO)

V skladu z 69. členom ZUreP-3, se za prostorske strateške akte izvede celovita presoja vplivov na okolje. Tekom priprave prostorskega akta pripravljavec pridobi mnenje zavoda, pristojnega za ohranjanje narave, o verjetno pomembnih vplivih na varovana območja in o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja. Mnenje zavoda glede obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti je zavezujoče. V tem primeru se v sklopu Okoljskega poročila izdela tudi Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana in posegov na varovana območja (Natura 2000 in zavarovana območja).

Postopek CPVO vodi Ministrstvo za podnebje in energijo, Direktorat za okolje, Sektor za okoljske presoje.

1.2 Predstavitev Regionalnega prostorskega plana Obalno-kraške razvojne regije (osnutek)

V skladu z navodili Ministrstva za naravne vire in prostor in izdelanimi Navodili (Usmeritve za izdelavo okoljskih poročil za regionalne prostorske plane, Zavita d.o.o., september 2023, dopolnitev

oktober 2025), je osnova za pripravo regionalnih prostorskih planov dokument Izhodišča, ki so ga pripravile posamezne regije oz. v imenu njih, regionalne razvojne agencije.

Naročnik RRC Koper je pripravil dokument: **Regionalni prostorski plan Obalno- kraške razvojne regije, Regionalni razvojni center Koper, Koper, april 2026; Izdelovalec: ZUM d.o.o. [2]**, ki je bil dopolnjen **maj 2026**, kar je osnova za pripravo tega dokumenta.

Kot strokovna podlaga za RPP je izdelana **Urbanistična zasnova z elementi krajinske zasnove za širše mestno območje Slovenske Istre, Geodetski inštitut Slovenije, oktober 2025; Izdelovalec: LUZ, d. d. [3]**, ki ni predmet te presoje, se pa OP na njo mestoma sklicuje.

1.2.1 Razvoj poselitve

Razvoj poselitve v regiji se osredotoča na urbana središča, omogoča se policentrični sistem razvoja naselij. Urbana naselja se razvijajo kot nacionalna, regionalna in lokalna zaposlitvena središča, središče rasti in inovacij, hkrati ta naselja zagotovijo storitve za prebivalce gravitacijskih, redkeje poseljenih podeželskih območij. Kot osrednje jedro regije se usklajeno razvija širše mestno območje slovenske Istre, ki vključuje središča Koper, Izolo, Piran s Portorožem in Lucijo, Ankaran, Kozino s Hrpeljem, in Sežano. Skupaj z italijanskim mestom Trst in njegovim zaledjem tvori ŠMO slovenske Istre čezmejno urbano območje. Opredeljena so območja za dolgoročni razvoj naselij (ODRN) v bližini obstoječih središč med drugim v Kopru- južni del mesta v Semendeli, razvojno območje Škocjan do trase HC Koper- Dragonja in v Bertokih; v Luciji, znotraj loka HC Izola, Sežani, Hrpelje in Kozina, Divača, Senožče in Dutovlje. Regija se sooča z izrazitim pomanjkanjem cenovno dostopnih stanovanj, še posebej v obalnih mestih, zaradi turističnega interesa. Načrtuje se prednostna območja za stanovanjsko oskrbo (PROSO) v naseljih Koper, Izola z Jagodjem, Sežana, Ankaran, Dekani, Divača, Komen, Hrpelje, Kozina, Spodnje Škofije, sv. Anton, Piran, Portorož in Lucija. Umeščajo se v bližino prometnih vozlišč, prestopnih točk JPP, v naselja z različnimi delovnimi mesti ter ustrezno opremljenostjo s storitvami splošnega in gospodarskega pomena. Pri načrtovanju PROSO je nujno zagotoviti, da se namenijo stalnim prebivalcem ter se prepreči njihova preusmeritev v turistično ali kratkoročno rabo. Spodbuja se prenovalno obstoječega stanovanjskega fonda in gradnjo novih javnih najemnih stanovanj.

1.2.2 Omrežje gospodarske javne infrastrukture

Regija je izpostavljena močnim prometnim tokovom, za zmanjšanje ozkih grl in preobremenjenosti s tranzitom je treba zgraditi manjkajoče državne in lokalne ceste. Srminska vpadnica in predvidena rekonstrukcija Bertoške vpadnice z razširitvijo v štiripasovnico predstavljata izboljšave za usmerjanje tovornega prometa iz pristanišča v Kopru. Ključna usmeritev za nadgradnjo cestnih povezav sta hitri cesti Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, večje število obvoznic za razbremenitev naselij (Komen, Kobdij, Podpeč, severna obvoznica Divača, južna obvoznica Sežana, obvoznica Kobilarne Lipica), povezava med Ankaranom in Lazaret, ureditev obmejnega omrežja ob Sežani ter nova dostopna cesta iz RC Kozina-Kastelec do OIC Hrpelje. Železniško omrežje je del vseevropskega prometnega omrežja, predvidena je nadgradnja II. tira Divača – Koper in elektrifikacija regionalne ŽP Nova Gorica-Sežana. Načrtovana je nadgradnja glavne proge Ljubljana-Sežana na odsekih Divača-Sežana-d.m. ter Divača-Postojna ter izgradnja intermodalnega-logističnega centra na območju mesta Sežana. Razvija se zračni promet s prenovalno letališča Portorož, heliporti v Ankaranu, v zdravstvenem domu Sežana in v Senožčah v sklopu izgradnje novega gasilnega doma ter vodni promet z nadgrajevanjem marin, pristanišč ali drugih vodnih objektov, prisotna so prizadevanja za vzpostavitev morske potniške povezave med obalnimi mesti preko celega leta, ki se povezuje s sosednjima državama.

Javni potniški promet se razvija, predvsem avtobusno omrežje, mobilnostne točke (P+R, parkirišča za sopotništvo, izposoja koles, »car sharing«, izposoja avtomobilov itd.). V redkeje poseljenih delih regije (zaledje slovenske Istre, Kras, Brkini, Čičarija) se dopolnjuje storitev s prevozi na poziv. Kolesarsko omrežje se usmerja v povezave Razdrto-Koper, Nova Gorica-Divača, Kobilj-Komen, Črni Kal-Sočerga, Trst-Starod, Koper-Dragonja in Sežana-Trst.

Izziv regije je predvsem zagotovitev dolgoročnega vodnega vira, ki bo nadomestil izgubljeni vodni vir v Sečovljah. Sistem vodooskrbe se v regiji prioriteto rešuje s povezovanjem z vodooskrbnimi sistemi znotraj in izven regije in države, načrtovana je izgradnja akumulacije Kubed, vzpostavitev povezav z vodovodnimi sistemi iz črpališč Brestovica (HR) in Malni. Sistem ravnanja z odpadki se usmerja v krožno gospodarstvo, izkazana je potreba po umestitvi novega regionalnega centra za ravnanje z odpadki. V regiji imajo naselja, predvsem v starih mestnih jedrih, dotrajane in preobremenjene kanalizacijske sisteme, kar je potrebno nadgraditi in sanirati.

1.2.3 Gospodarstvo

Regija usmerja gospodarski razvoj v obstoječe gospodarske cone, ki so večje od 10 ha. Prednostna območja za razvoj se umešča na prometno dostopne lokacije ter na opuščena, razvrednotena območja. Razvijajo se gospodarske območja v naseljih Sežana (južno od železnice, zahodno od mesta-Termina, PC Sežana, PC ob AC I in II, IC Mali Medvejk), Hrpelje (OIC Hrpelje), Divača (GC Risnik, Na vrtači), Senožeče, Koper (OIC Sermin, GC Bivje jug in sever ter obstoječe mestne gospodarske cone), Izola (CMI jug, PC Ikor, Cone mestne industrije-vzhod, KHM Vzhod, Iplas Polimer, MIP Komunala) in Lucija (OC Lucija, nekdanja klavnica v Dragonji). Večja nakupovalna središča se umeščajo v mesta prve in druge ravni in znotraj ŠMO. Gradijo se ob intermodalnih vozliščih ali na degradiranih območjih, prepoznana je predvsem potreba po prestrukturiranju obstoječih središč in zagotavljanje dostopnosti z javnim prevozom. Turizem v regiji se razvija trajnostno, z zmanjševanjem okoljskih vplivov (pitna voda, odpadki), prilagajanjem podnebnim spremembam ter ohranjanjem dostopnih stanovanj za lokalno prebivalstvo, hkrati pa stremi k uravnoteženi razpršitvi ponudbe, dvigu kakovosti, krepitvi lokalne identitete ter oblikovanju privlačne celoletne turistične ponudbe. Poseben poudarek je na varovanju in javni dostopnosti obale, razvoju trajnostnega modrega in navtičnega turizma ter povezovanju turizma s kmetijstvom prek agroturizma in lokalne gastronomije. Podpora razvoju turizma je trajnostna mobilnost in boljša dostopnost turističnih točk z javnim prevozom.

1.2.4 Urejanje krajine

Regija obsega ključne naravne in kulturne krajine velike nacionalne vrednosti, katerih ohranjanje je bistveno za regionalno identiteto, trajnostne gospodarske dejavnosti in kakovost življenja. Prostorski razvoj se prilagaja varstvenim zahtevam, vključuje pristojne institucije, omogoča usklajevanje razvojnih in varstvenih interesov ter predvideva sanacijo degradiranih območij. Zasnova zelenega sistema regije vključuje kmetijska zemljišča, gozdove in vode ter območja mineralnih surovin. Regija se ponaša z edinstveno krajinsko strukturo (planote, jame, vinogradi, oljčni nasadi, rečne doline, travišča, priobalna območja in morje). Ohranjanje narave in kulturnih vrednot je ključno za ohranjanje regionalne identitete, razvoj gospodarskih dejavnosti, kot so trajnostni turizem, kmetijstvo in ribištvo, ter zagotavljanje kakovosti življenja za prebivalce. Cilj je ohranjanje kmetijstva in kmetijskih zemljišč z ukrepi proti zaraščanju površin, z opredelitvijo prednostnih kmetijskih območij, agrarnih posegov in namakanja ter s spodbujanjem rabe zemljišč izključno za kmetijske namene in zagotavljanjem lokalno pridelane, kakovostne hrane. Ohranjajo se gradniki zelenega sistema: prepoznana vredna območja, ekološka povezanost ekosistemov, jedrna območja zelenega sistema (Natura 2000 območja, naravne vrednote, gozdni otoki), soline, površinske vode in območja vodnih virov, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine ter strateška območja za kmetijstvo.

1.2.5 Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Pri prostorskem načrtovanju se dejavnosti in raba umeščajo zunaj območij z omejitvami, kot so poplavna, erozijska, plazovita in vodovarstvena območja, da se preprečijo naravne nesreče, materialna škoda in ogrožanje življenj, obstoječa ogrožena območja pa se sanirajo. Regija predstavlja pomemben prostor pri zagotavljanju obrambe države, pomembna območja so Poljane, Slavnik, Letališče Portorož, objekt Izola, Pri Fakovcih, Artviže, letališče Divača in Vremščica. Dejavnosti na vseh območjih za potrebe obrambe morajo upoštevati veljavno zakonodajo s področja vplivov na okolje, ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine. Regija je izpostavljena požarni ogroženosti, suši in poplavni nevarnosti. Požarno ogrožena so območja starih in strnjenih naselij, na industrijskih površinah, v naravnem okolju pa predvsem površine ob železniški progi na relaciji Črnotiče-Rižana. Celotna regija je opredeljena kot vododeficitarno območje, kar pomeni, da se poleg posledic suše v naravi in kmetijstvu lahko pojavi pomanjkanje pitne vode. Za potrebe kmetijstva se omogoča in spodbuja postavitve namakalnih sistemov. Pred poplavami so ogrožena območja ob hudourniških vodah in nižje ležeči priobalni deli mest.

2. OSNOVE ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA

2.1 Proces izdelave okoljskega poročila

Okoljsko poročilo je strokovno gradivo in sestavni del postopka celovite presoje vplivov na okolje (CPVO). Izdela se ga na podlagi 78. člena Zakona o varstvu okolja (ZVO-2) (Ur. l. RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ IN 11/26 – odl. US) in na podlagi Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05).

Okoljsko poročilo je dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana na okolje (tla, kmetijska zemljišča, gozd, vode, naravo, človekovo zdravje, kulturno dediščino in krajino) ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša. Predvideni plan je takšen, da zahteva obravnavo po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11), zato je sestavni del Okoljskega poročila tudi dodatek za presoji sprejemljivosti izvedbe plana v naravo na varovana območja.

Izdelava okoljskega poročila je potekala vzporedno s pripravo osnutka regionalnega prostorskega plana. Postopek je vključeval zbiranje in analizo obstoječih podatkov o stanju okolja, identifikacijo ključnih okoljskih vsebin, določitev okoljskih ciljev in vrednot ter presojo vplivov predlaganih prostorskih usmeritev. Alternativne prostorske rešitve v okviru priprave plana niso bile razvite, zato se je presoja osredotočila na preverjanje vplivov predlaganih ureditev ter njihovo skladnost z okoljskimi in varstvenimi cilji.

2.2 Odnos RPP Obalno-kraške razvojne regije do drugih planov

2.2.1 Razmerje med prostorskimi plani

Kot izhaja iz 52. člena ZUreP-3, so prostorski akti medsebojno usklajeni, pri čemer se upoštevata njihova hierarhija in pravna narava. Prostorski izvedbeni akti ne smejo biti v nasprotju s prostorskimi strateškimi akti.

Strategija prostorskega razvoja Slovenije je temeljni prostorski strateški akt o usmerjanju prostorskega razvoja države. Strategija določa tudi strateške usmeritve in izhodišča za urejanje prostora na državni, regionalni in občinski ravni.

Regionalni prostorski plan (RPP) je prostorski strateški akt in temelji na Strategiji prostorskega razvoja Slovenije in akcijskem programu za izvajanje Strategije prostorskega razvoja Slovenije.

Regionalni prostorski plan je prostorski strateški akt, s katerim se država in občine na podlagi Strategije, njenega akcijskega programa, drugih državnih razvojnih dokumentov in razvojnih ciljev EU in družbeno-gospodarskih razvojnih potreb lokalnih skupnosti dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne razvojne regije ter določijo bistvene razvojne priložnosti.

Nižje po hierarhični lestvici, se nahajajo občinski prostorski plani (OPN), ki temeljijo na Strategiji, akcijskemu programu za izvajanje Strategije in na regionalnih prostorskih planih (RPP).

2.3 Opredelitev do pomembnih vplivov RPP Obalno-kraške regije

Regijski prostorski plan (ZUM, april 2026) z usmeritvami in zasnovami za:

- **poselitev** (območja za dolgoročni razvoj naselij, prednostna območja za stanovanjsko oskrbo, usmeritvijo razvoja podeželskih naselij, usmeritve za razvoj družbene infrastrukture itd.);
- **gospodarstvo** (prednostna območja za gospodarski razvoj, nakupovalna središča, razvoj turizma itd.);
- **zasnovo omrežja gospodarske javne infrastrukture** (prometna in energetska infrastruktura, lokalne GJI s področja varstva okolja ipd.);
- **urejanje krajine** (zasnova zelenega sistema, trajnostna raba in varstvo naravnih virov, raba voda itd.),

posredno ali neposredno zadeva vse okoljske vidike. V Obalno-kraški razvojni regiji so namreč prisotni različni varstveni režimi s področja varovanja kmetijskih zemljišč, voda, narave, kulturne dediščine, krajine ... Poleg tega ima lahko Regijski prostorski plan vpliv na nacionalne in mednarodne cilje s področja varstva okolja, kot so podnebni cilji, cilji varstva tal, zdravja ljudi in podobno. Vplivi Regijskega prostorskega plana bodo bodisi pozitivni bodisi negativni. Vsi okoljski vidiki so obravnavani v okoljskem poročilu.

Okoljski vidik	Možni vplivi RPP Obalno-kraške regije na okoljske cilje
Tla	RPP lahko vpliva na izbrana cilja: <i>Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal in Varovanje in trajnostna raba naravnega vira</i> Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, dolgoročni
Kmetijska zemljišča	RPP lahko vpliva na izbrana cilja: <i>Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo</i> Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, dolgoročni
Gozd	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Trajnostna raba naravnega vira</i> Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Ribe	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti</i> Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Površinske in podzemne vode	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda ter dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda</i> Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Morje	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda</i> Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, dolgoročni
Narava	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovanje naravnih vrednot</i> Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, dolgoročni
Blaženje podnebnih sprememb	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami h katerim je pristopila Republika Slovenija</i> Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Zdravje ljudi	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Brez okoljskega tveganja za zdravje ljudi in zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</i> Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Naravne nesreče	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Zmanjšanje števila naravnih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč</i> Pričakovani vplivi: neposredni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Druge nesreče	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Zmanjšanje števila drugih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč</i> Pričakovani vplivi: neposredni, trajni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Prilagajanje podnebnim spremembam	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti</i> Pričakovani vplivi: neposredni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Kulturna dediščina	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Celostno ohranjanje kulturne dediščine</i>

	Pričakovani vplivi: neposredni, daljinski, kumulativni, srednjeročni, dolgoročni
Krajina	RPP lahko vpliva na izbrani cilj: <i>Ohranjanje/izboljšanje krajinskih značilnosti, celovitosti krajinsko zaokroženih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti ter enakovredna obravnava vseh krajin</i> Pričakovani vplivi: neposredni, daljinski, kumulativni, dolgoročni

2.4 Okoljski cilji in kazalniki vrednotenja

Za vrednotenje vplivov regionalnega prostorskega plana so se povzele usmeritve in cilji iz evropskih in slovenskih okoljskih strateških dokumentov in zakonodaje, ki so relevantni za določanje okoljskih ciljev za okoljske vidike opredeljene v 6. členu Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2). Okoljski cilji iz teh dokumentov predstavljajo izhodišče za določitev okoljskih ciljev v sklopu izvedbe celovite presoje vplivov na okolje za RPP in se jih upošteva pri vrednotenju vplivov izvedbe RPP na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine.

Tabela 1: Seznam okoljskih ciljev in kazalnikov vrednotenja z utemeljitvijo izbora

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
Okoljski vidik: TLA Vsebinski okoljski cilj: Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal, Varovanje in trajnostna raba naravnega vira		
- preprečevanje erozije tal - preprečevanje onesnaženja tal - saniranje in revitalizacija degradiranih območij - zmanjšana neto letna rast pozidanih zemljišč	- neto letna rast pozidanih zemljišč, - površina onesnaženih tal - erozija tal - degradirana tla	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [TP01] Pokrovnost in raba tal, [TP02] Funkcionalno razvrednotena območja, [TP03] Pozidava, [TP04] Onesnaževala v tleh, [TP07] Potencialno onesnažena območja, [KM17] Kakovost tal, [KM35] Vodna erozija tal.
Okoljski vidik: KMETIJSKA ZEMLJIŠČA Vsebinski okoljski cilj: Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo		
- ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane; - ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja	- površina kmetijskih zemljišč v uporabi	Kazalnik temelji na kazalnikih ARSO: [KM10] Sprememba rabe zemljišč in kmetijstvo, [KM08] Površine zemljišč z ekološkim kmetovanjem, [KM04] Intenzivnost kmetijstva, [KM27] Kmetijska zemljišča - Površina njiv na prebivalca
Okoljski vidik: GOZD Vsebinski okoljski cilj: Trajnostna raba naravnega vira gozd.		
- trajnostno, sonaravno ter večnamensko gospodarjenje z gozdom v skladu z načeli varstva okolja - trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij	- površina gozdov - ohranjenost gozdov in poudarjenost njihovih funkcij	Kazalnika temeljita na kazalnikih ARSO: [GZ02] Ohranjenost gozdov, [GZ04] Površina gozda, [GZ05] Krčitve gozda
Okoljski vidik: RIBE Vsebinski okoljski cilj: Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti		
- ohranjanje habitatov in ogroženih vrst rib	- površina varstvenih revirjev - število drstišč oz. površina drstišč, kjer je znana - tujerodne vrste rib	Kazalci so povzeti po podatkih iz Ribiškega katastra.

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
	- zagotovljena prehodnost za ribe v primeru grajenih objektov v vodotokih (npr. jezovi, pragovi in hidroenergetski objekti)	
Okoljski vidik: POVRŠINSKE IN PODZEMNE VODE Vsebinski okoljski cilj: Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda ter dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda		
- doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda - doseganje dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda - zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda - spodbujanje trajnostne rabe voda	- kemijsko in ekološko stanje površinskih voda - kakovost podzemne vode glede na kemijske in mikrobiološke parametre - količinsko stanje podzemne vode - stopnja poplavne ogroženosti na območju - stopnja erozijske ogroženosti na območju - stopnja ogroženosti zaradi pojavljanja zemeljskih plazov - raba vode	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [VD12] Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, [VD11] Kakovost podzemne vode, [TP06] Raba tal na vodovarstvenih območjih, [VD15] Količinsko obnavljanje podzemne vode, [VD01] Indeks izkoriščanja vode, [VD14] Vodne pravice. Neposrednih kazalnikov, ki bi spremljali stanje vseh treh ogroženih območij, kot jih opredeljuje 83. člen ZV-1, Agencija RS za okolje ne spremlja. Navedeni kazalniki se posredno nanašajo na kazalnik [ZD24] Delež prebivalcev, ki živijo na poplavno ogroženih območjih.
Okoljski vidik: MORJE Vsebinski okoljski cilj: Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda		
- ohranjanje dobrega ekološkega in kemijskega stanja VT morja - zagotovitev varstva, ohranjanja in po potrebi obnove morskih ekosistemov - postopno odpravljanje onesnaženja z zmanjševanjem vnosov v morsko okolje - zagotovitev, da morska biotska raznovrstnost, ekosistemi, zdravje ljudi in raba morja niso znatno ogroženi - doseganje zadostne kakovosti kopanih voda	- Stanje meril in kazalnikov za opis dobrega stanja morskega okolja (11 deskriptorjev) - Ekološko in kemijsko stanje vodnih teles morja - Kakovost kopalnih voda obalnega morja - Stanje populacij zavarovanih in ogroženih	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: Povzeto po kazalcu okolja [VD12] Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ki je za morje nadomestil kazalec [MR06] Kemijsko in ekološko stanje morja. Kazalca okolja, ki obravnavata stanje habitatnih tipov za evropsko pomembne habitatne tipe [NB 11] in

Okoljsko poročilo za Regionalni prostorski plan Obalno-kraške razvojne regije

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
	rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov, ključnih za ohranjanje morske biotske raznolikosti	stanje ohranjenosti vrst za evropsko pomembne vrste [NB12]. Kazalnik temelji na Načrtu upravljanja z morskim okoljem 2022 – 2027 in vsebuje naslednje deskriptorje: biotska raznovrstnost (D1), tujerodne vrste (D2), ribji stalež – komercialne vrste rib in lupinarjev (D3), elementi prehranjevalnih spletov (D4), obogatitev s hranili (D5), neoporečnost morskega dna (D6), hidrografske razmere (D7), onesnaženje morskega okolja z onesnaževali (D8), onesnaževala v morski hrani (D9), morski odpadki (D10) in podvodni hrup (D11). Kazalec [MR05] Kakovost kopalnih voda obalnega morja.
Okoljski vidik: NARAVA Vsebinski okoljski cilj: Ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovanje naravnih vrednot		
<u>Biotska raznovrstnost:</u> - ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst - ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti HT (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN) - prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti - kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov - vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture <u>Naravne vrednote:</u> - dolgoročna ohranitev naravnih vrednot tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo	- stanje kvalifikacijskih vrst in HT na območjih Natura 2000 - območje razširjenosti zavarovanih vrst in HT - stanje naravnih vrednot na območju regije	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [NV01] Varovana območja narave, [NV02] Zavarovana območja, [NV03] Natura 2000, [NV04] Naravne vrednote, [NB02] Ogrožene vrste, [NB05] Rastline – vrstno bogastvo in ogrožene vrste, [NB11] Evropsko pomembne vrste, [NB12] Evropsko pomembni habitatni tipi.

Okoljsko poročilo za Regionalni prostorski plan Obalno-kraške razvojne regije

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
- raba naravnih vrednot, ki prednostno pred drugimi oblikami splošne ali posebne rabe omogoča vsakomur spoznavanje in doživljanje naravnih vrednot v njihovih naravnih značilnostih in danostih - urejena in nadzorovana splošna posebna raba naravnih vrednot brez negativnih vplivov na vrednostne lastnosti naravnih vrednot (razen v primeru, ko je območje naravnih vrednot hkrati tudi območje kulturne dediščine in je za ohranjanje varovanih lastnosti kulturne dediščine nujna določena stopnja "negativnih vplivov", npr. na območju solin) <u>Zavarovana območja:</u> - učinkovito upravljanje že vzpostavljenih zavarovanih območij <u>N2k:</u> - ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter HT, za katere je Natura 2000 območje določeno - ohranjanje celovitosti Natura 2000 območij v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala ter - ohranjanje povezanosti Natura 2000 območij <u>EPO:</u> - ohranjanje naravne razširjenost HT ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst		
Okoljski vidik: BLAŽENJE PODNEBNIH SPREMENB Vsebinski okoljski cilj: Zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami h katerim je pristopila Republika Slovenija		
- ničelna neto stopnja emisij TGP do leta 2050 - zmanjšana raba končne energije in rabe primarne energije - višji skupni delež OVE	- izpusti toplogrednih plinov - raba končne energije po sektorjih - obnovljivi viri energije	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [PB03] Izpusti toplogrednih plinov, [PR01] Obseg in sestava potniškega prevoza in prometa, [PR09] Izpusti toplogrednih plinov iz prometa, [EN10] Raba končne energije po sektorjih, [EN18] Obnovljivi viri energije, [EN24] Delež obnovljivih virov v bruto rabi končne energije.
Okoljski vidik: ZDRAVJE LJUDI Vsebinski okoljski cilj: Brez okoljskega tveganja za zdravje ljudi in zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja		
- zmanjševanje vnosa emisij snovi v zrak in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka - zmanjšano št. prebivalcev, ki so čezmerno obremenjeni s hrupom - zagotovljena oskrba prebivalcev s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah	- onesnaženost zraka z ozonom - onesnaženost zraka z delci PM₁₀ in PM_{2,5}	Kazalniki temeljijo na kazalnikih ARSO: [ZR07] Onesnaženost zraka z ozonom, [ZR08] Onesnaženost zraka z delci PM₁₀ in PM_{2,5}, [PR08] Izpusti

Okoljsko poročilo za Regionalni prostorski plan Obalno–kraške razvojne regije

Podrobnejši okoljski cilji	Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
- izboljšano obvladovanje obremenitev zaradi virov elektromagnetnega polja in svetlobnega onesnaževanja - zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja	- izpusti onesnaževal zraka iz prometa - izpusti onesnaževal zraka iz energetskih virov - izpostavljenost prebivalcev hrupu (promet, industrija) - št. in dolžina virov EMS (daljnovodov, transformatorskih postaj, razdelilne postaje) ter njihova napetost, št. oddajnikov in baznih postaj; Ionizirajoča sevanja (radon) - obseg porabe električne energije na prebivalca (svetlobno onesnaževanje) - kakovost in dostop do pitne vode - vključenost ukrepov za zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja (oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog)	onesnaževal zraka iz prometa, [EN09] Izpusti onesnaževal zraka iz energetskih virov, [HR01] Izpostavljenost hrupu zaradi prometa, [VD08] Kakovost pitne vode, [ZD05] Dostop do pitne vode. Kazalnik obseg porabe električne energije na prebivalca je povzet po 5. členu Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. L. RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13). Kazalnik zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja se navezuje na priporočila iz raziskovalnega projekta Uporaba in učinkovitost celovite presoje vplivov na okolje ter presoja vplivov na človekovo zdravje (Štern et al, 2012).
Okoljski vidik: NARAVNE NESREČE Vsebinski okoljski cilj: Zmanjšanje števila naravnih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč		
- varovanje ljudi, živali, premoženja in okolja pred požarom v naravnem okolju - preprečitev drugih naravnih nesreč in omejitev njihovih posledic (potres, suša, žled)	- ogroženost občin zaradi elementarnih nesreč (izvzemši poplave in plazenje tal)	Kazalniki temeljijo na Ocenah ogroženosti Republike Slovenije in kazalnikih ARSO: [PP01] Ocenjena škoda po elementarnih nesrečah,

Okoljsko poročilo za Regionalni prostorski plan Obalno-kraške razvojne regije

Podrobnejši okoljski cilji		Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
			[PP01] Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb, [PP16] Požari v naravnem okolju, [PP15] Suša v tleh, [PP12] Hidrološka suša površinskih vod, [PP13] Hidrološka suša podzemnih voda
Okoljski vidik: DRUGE NESREČE			
Vsebinski okoljski cilj: Zmanjšanje števila drugih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč			
- preprečevanje večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanje njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje - zmanjšanje števila drugih nesreč		- ogroženost občin zaradi jedrskih in radioloških nesreč - ogroženost občin zaradi nalezljivih bolezni pri ljudeh - ogroženost občin zaradi posebno nevarnih bolezni živali - ogroženost občin zaradi železniških nesreč - ogroženost občin zaradi nesreč zrakoplovov - ogroženost občin zaradi nesreče z nevarnimi snovmi	Kazalniki temeljijo na Ocenah ogroženosti Republike Slovenije in kazalnika ARSO: [TP07] Potencialno onesnažena območja
Okoljski vidik: PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEMBAM			
Vsebinski okoljski cilj: Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti			
/		- ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb - ranljivost regije na podnebne spremembe	Kazalnika temeljita na kazalnikih ARSO: [PP01] Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb, [PP14] Kmetijske suše
Okoljski vidik: KULTURNA DEDIŠČINA			
Vsebinski okoljski cilj: Celostno ohranjanje kulturne dediščine			
- zagotavljanje nadaljnega obstoja in obogatitve dediščine	- stopnja in način celostnega ohranjanja kulturne dediščine	Kazalniki so povzeti po dokumentu Presoja vplivov na kulturno dediščino: Priročnik (2019) ter se navezujejo na dokumente, kot so Nacionalni program za kulturo 2024-2031, Akcijski načrt do leta 2027 za	

Okoljsko poročilo za Regionalni prostorski plan Obalno-kraške razvojne regije

Podrobnejši okoljski cilji		Kazalniki vrednotenja	Opomba – utemeljitev izbora kazalnika
- prenova, vzdrževanje, dolgoročna uporaba in oživljanje kulturne dediščine - ohranjanje/razvijanje potenciala vseh enot kulturne dediščine za gospodarski, bivanjski, družbeni in trajnostni razvoj regije - krepitev družbenega pomena kulturne dediščine - kulturna dediščina kot nosilka prostorske identitete - kulturna dediščina in dostopnost do kulturnih storitev kot del kakovostnega bivalnega okolja - varstvo arheološke dediščine in ostalin	(ustreznost vsebin in rešitev v planu) - stopnja vključenosti celostnega ohranjanja kulturne dediščine v razvoj regije (izkoriščenost potencialov, ki jih omogoča kulturna dediščina) - obseg in značilnosti razvojnih projektov, ki vplivajo na lastnosti kulturne dediščine	izvajanje resolucije o nacionalnem programu za kulturo, Arhitekturna politika - Arhitektura za ljudi, 2017, Strategija kulturne dediščine 2020-2023, Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje in Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine.	
Okoljski vidik: KRAJINA			
Vsebinski okoljski cilj: Ohranjanje/izboljšanje značaja krajine, celovitosti krajinsko zaokroženih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti			
- ohranjanje/izboljšanje prepoznavnosti krajin, naravnih virov in procesov v krajini ter krajinske pestrosti - prenova/obnova in sanacija razvrednotenj v krajini - ohranjanje/spodbujanje privlačnosti/potencialov krajin za uravnotežen in konkurenčen razvoj ter kakovost bivanja - enakovredna obravnava vseh krajin	- stopnja in način vključenosti obravnave varstva, načrtovanja in upravljanja krajine (ustreznost vsebin in rešitev v planu) - stopnja izkoriščenosti potencialov, ki jih omogoča krajina - obseg in značilnosti razvojnih projektov, ki vplivajo na značaj in kakovost krajine	Kazalniki izhajajo iz določil Krajinske politike Slovenije: Krajina – naša skupna dediščina in prihodnost (2026), ReSPR50 in Evropske konvencije o krajini.	

2.5 Merila vrednotenja

Merila vrednotenja so predstavljena v **Prilogi 3**, ki je sestavni del tega okoljskega poročila.

2.6 Metodologija

Vrednotenje vplivov RPP smo smiselno strukturirali v vsebinske sklope, ki sicer povsem ne sledijo zasnovi v osnutku RPP, vendar celovito povzemajo njegovo vsebino. Vrednotenje vplivov RPP na posamezne vidike okolja je v okoljskem poročilu opravljeno po štirih vidikih prostorskega razvoja Obalno-kraške regije:

- razvoj poselitve
- razvoj GJI
- razvoj gospodarstva
- urejanje krajine.

Vrednotenje je opravljeno v obliki preglednice. Na koncu vsake preglednice posameznega vidika okolja je podana skupna ocena možnih vplivov RPP, pri čemer je upoštevana najslabša ocena posameznega vidika razvoja.

V nadaljevanju, po vrednotenju vplivov, so bile podane usmeritve za izboljšanje plana. Glede na strateški nivo regijskega plana omilitveni ukrepi niso podani, saj je slednje bolj smiselno podati pri podrobnejših prostorsko izvedbenih aktih (npr. OPN, OPPN). Iz tega razloga so podane usmeritve, pri čemer so slednje lahko podane tudi pri ocenah vrednotenja A ali B.

3. STANJE OKOLJA

3.1 Opis obstoječega stanja

Podrobneje je stanje okolja za Obalno – kraško regijo predstavljeno v **Prilogi 2**, ki je sestavni del tega okoljskega poročila

Obalno - kraška regija je s površino 1.043 km², četrta najmanjša regija med slovenskimi regijami. Nahaja se na jugozahodnem delu Slovenije, od Ljubljane je oddaljena približno 1 uro vožnje. Največ dnevnih migracij vodi iz kraškega zaledja proti obali, najpomembnejše središče je mesto Koper. Velik del dnevnega prometa se steka tudi v smeri Italije proti Trstu.

Regija je vodilna predvsem v prometno-logistični dejavnosti, ki je vezana na Luko Koper. Pomembno vlogo imajo tudi turizem, trgovina, storitvene dejavnosti ter čezmejno sodelovanje. Ključno središče regije je Koper, ki je gospodarsko, prometno, izobraževalno in upravno središče. Pomembna so tudi druga obmorska mesta, kot so Izola, Piran in Ankaran, zlasti na področju turizma. Relief regije je raznolik, ob obali prevladuje nizko in razčlenjeno obalno območje, v notranjosti pa se dviga Kras z značilnimi kraškimi pojavi (vrtače, jame, brezna). Biodiverziteta živalskih in rastlinskih vrst Obalno-kraške regije je bogata in specifična, zaradi mediteranske klime in delovanja morja. Zanja so značilni vednozeleni vegetacija, vinogradi in oljčniki. Pomembna naravna območja so Sečoveljske soline, Škocjanski zatok ter številna zaščitena območja, ki povečujejo naravno in turistično vrednost regije. Posebnost regije je tudi morje, ki daje regiji priložnost kot tudi marsikateri izziv, kot je npr. poplavna ogroženost obalnih mest, občutljivost na podnebne spremembe.

Slika 1: Prikaz območja regije

Urbano središče razvojne regije je mesto Koper, ki je hkrati središče širšega mestnega območja Obalno-Kraške razvojne regije, katerega del so mesta Izola z Jagodjem, mesto Piran s Portorožem in Lucijo, ter regijsko pomembna naselja Ankaran, Sežana, Divača in Hrpelje – Kozina. Regijsko pomembne ustanove na širšem območju regije so: Luka Koper, Univerza na Primorskem, Splošna bolnišnica Izola in znanstveno-raziskovalno središče Koper. Mesto Koper je upravno pomembno (sodišče, upravna enota, policijska uprava), saj pokriva širše območje jugozahodne Slovenije.

Obalni del regije je prometno zelo obremenjen zaradi tranzita in sezonskega turizma, pomanjkanje ključnih prometnih povezav pa povzroča zastoje, zlasti poleti. Težave so izrazite na državnem in regionalnem omrežju, predvsem na območju Krasa in ob meji z Italijo, kjer se bo zaradi razvoja gospodarskih con tranzit tovornega prometa še povečeval. Močno obremenjena je tudi povezava Reka–Trst, zato se tranzitni promet postopno preusmerja izven naselij.

Obalni pas slovenske Istre je gosto poseljen in močno obremenjen, zlasti zaradi pritiskov na nepozidana, gozdna, vodna in kmetijska zemljišča, slednja imajo strateški pomen in jih je treba varovati. Ključen izziv predstavlja usklajevanje različnih rab morja in obalnega pasu, zato sta

trajnostno prostorsko načrtovanje in celostno upravljanje obalnega območja bistvena za prihodnji razvoj. V nasprotju s tem se zaledna podeželska območja soočajo z izseljevanjem prebivalstva in negativnimi demografskimi trendi, kar pogloblja razvojne razlike med obalo in zaledjem.

Na področju gospodarske javne infrastrukture so ključni izzivi izboljšanje oskrbe s pitno vodo, zlasti zaradi ranljivosti kraških vodnih virov ter vododeficitarnosti območja. Pomemben je razvoj prometne infrastrukture z namenom razbremenitve tranzitnega prometa in krepitev čezmejnih, pomorskih ter železniških povezav, vključno z drugim tirom. Pomembni sta tudi energetska prestrukturiranje in vzpostavitev regijskega centra za ravnanje z odpadki. Koprsko tovarno pristanišče ostaja glavni gospodarski nosilec regije, hkrati pa povzroča prostorske konflikte in okoljske pritiske na Koper, Ankaran in širše urbano območje. (povzeto po RPP Obalno-kraške regije, 2026).

3.1.1 Varstvena, varovana, zavarovana, degradirana in druga območja

3.1.1.1 Zavarovana območja

Na območju Obalno-kraške regije, je v omrežje Nature 2000 vključenih ca. 59 % površine celotne regije. Največji delež površine je v občini Komen, kjer je zavarovanih 97,9 % površine z Natura 2000. Najmanjši delež zavarovanega območja v sklopu Nature 2000, med štirimi občinami v regiji, to je 0,9%, pa je v občini Izola [1].

V regiji je več zavarovanih območij, širše ZO je Regijski park Škocjanske jame. V regiji sta še krajinski park Debeli rtič, Strunjan in Sečoveljske soline. Na državnem nivoju so zavarovani tudi naravni rezervati (Strunjan-Stjuža, Strunjan, Škocjanski zatok) in naravni spomeniki (Pinijev drevored, Debeli rtič, rt Madona v Piranu, park ob Vili Tartini).

3.1.1.2 Kulturna dediščina

Regija je bogata z raznolikimi in številni enotami nepremični kulturne dediščine (pomembnimi tudi v mednarodnem merilu) in nesnovno kulturno dediščino. Različne zgodovinske plasti se odražajo na pomembnih arheoloških najdiščih (npr. arheološko najdišče Simonov, ki priča o zgodnjem rimski obrežni naselbini z največjim pristaniščem tega dela Istre, z rezidencialno rimsko vilo). Širši okvir dediščine določa kraška kulturna krajina in krajina, ki z obalnega nižavja prehaja v hribovito flišno Istro. Med naselji poleg obalnih mestnih jeder (Piran, Izola, Koper) izstopajo tudi naselja v zaledju (Krkavče, Koštabona, Pomjan, Podpeč pri Črnem Kalu, Črni Kal, Abitanti) in na Krasu (Škocjan, Štanjel s Ferrarijevim vrtom). Izstopajo z obzidji, obrambnimi stolpi in posebnimi stavbami obdane vasi in grajske stavbe (graščina Sežana, beneški stolp v Lokvi, grad Socerb). Lipica je edinstven primer kulturne krajine, ki združuje konjeniško tradicijo, kraško krajino in turizem. Muzej solinarstva v Sečoveljskih solinah je edinstven primer obmorske kulturne krajine s posebnimi ekološkimi vrednotami, kjer na območju Fontanigg ob kanalu Giassi pridobivanje soli poteka na tradicionalen, srednjeveški način.

3.1.1.3 Vodovarstvena območja

Na območju regije je po podatkih Atlasa voda na državnem nivoju zavarovano le vodovarstveno območje Rižana iz katerega se izvaja oskrba s pitno vodo, preostali vodni viri so zavarovani z občinskimi odloki. Območje regije je vododeficitarno. Regija se poleti zaradi omejenih naravnih virov pitne vode ter pogostih suš in vročine pogosto sooča z motnjami v oskrbi, ki jih dodatno poslabša povečana poraba v turistični sezoni. Zato je oskrba prebivalstva in gospodarstva v kritičnih

obdobjih odvisna od uvoza vode, predvsem iz sistema Kraški vodovod Sežana (zajetje Klariči) ter deloma iz Istarskega vodovodnega sistema Buzet na Hrvaškem.

3.1.1.4 Ogrožena območja

Pod ogrožena območja prištevamo poplavno ogrožena območja, erozijsko in plazljivo ogrožena območja. Glede na geološko in reliefno sestavo območja tako večji del območja regije spada v ogroženo območje s strani plazljivosti in erozije. Pred poplavami so ogrožena območja ob hudourniških vodah, nižje ležeči priobalni deli mest (Koper, Piran, Izola, Ankaran), dolinska dna ob Badaševici in pritokih, ob Dragonji, ravnina ob spodnji Rižani in depresijska območja koprške, bertoške in ankaranske bonifike. Po analizi je zaradi poplavne nevarnosti ogroženih 5 % pozidanih in 3 % nepozidanih stavbnih zemljišč v regiji. Obalni del regije je izpostavljen poplavljanju morja, pri čemer predstavlja vse večji izziv prilagajanje podnebnim spremembam, zlasti zaradi postopnega dviga morske gladine. Pomemben dejavnik v regiji tako ostaja gradnja protipoplavnih ureditev. Glede na relief in flišnato podlago pa je tudi plazljivost na območju regije velika grožnja, ki si zasluži posebno pozornost.

3.1.1.5 Degradirana območja

Regija vključuje tudi funkcionalno degradirana območja (FDO), gre za območja pridobivanja mineralnih surovin, degradirana območja infrastrukture in industrije ter zemljišča in objekti v različnih stopnjah opuščenosti. Po Atlasu okolja so ta zgoščena na jugozahodnem delu regije, predvsem na v večjih obalnih naseljih. Med tipi funkcionalno degradiranih območij v Obalno-kraški razvojni regiji najbolj izstopajo območja za industrijske in obrtne dejavnosti in infrastrukturna območja. Večja degradirana in razvrednotena območja se aktivirajo in prestrukturirajo. Predvidi se možnost sanacije (programsko – funkcionalna, oblikovna, ekološka sanacija).

Degradirana območja obsegajo tudi območja varstva kulturne dediščine. Pri urejanju takih območij je treba upoštevati varstvene režime s področja varstva kulturne dediščine.

3.2 Ključni izzivi Obalno-kraške regije

Poglavje je povzeto po dokumentu: »**Izhodišča za pripravo Regionalnega prostorskega plana Obalno-kraške razvojne regije, Regionalni razvojni center Koper, Koper, februar 2025**«

Obalno – kraška regija je edina obmorska regija, ki je tudi izrazito obmejna, sestavljata jo dve funkcionalni enoti, slovenska Istra in Kras ter Brkini. Središče regije predstavlja Koper, središče Krasa pa Sežana z močno navezavo na Trst (I). Širše mestno območje slovenske Istre ima nacionalno, čezmejno in mednarodno vlogo. Regija se srečuje s specifičnimi prostorskimi in demografskimi značilnostmi, ki vplivajo na omrežje družbene infrastrukture. Velik delež prebivalstva je skoncentriran v urbanih območjih, medtem ko periferna, podeželska območja doživljajo demografski upad, zaradi izseljevanja prebivalstva. Obalni pas slovenske Istre predstavlja območje intenzivne poselitve, kjer se pojavljajo pritiski na še nepozidana stavbna zemljišča pa tudi na zemljišča primarne rabe (kmetijska in gozdna zemljišča, območja voda). Aktualen je izziv usklajevanja različnih rab morja in obalnega pasu, zato je trajnostno pomorsko prostorsko načrtovanje in celostno upravljanje obalnega območja ključnega pomena. Pomanjkanje stanovanj in visoke cene nepremičnin v urbanih središčih so tudi posledica turizma, saj se mnoge nepremičnine uporabljajo kot počitniška stanovanja ali za kratkoročno oddajanje turistom, kar zmanjšuje ponudbo stanovanj za dolgoročno bivanje in negativno vpliva na demografsko sliko.

Zaradi geografske lege in gospodarskih dejavnosti je regija izpostavljena močnim prometnim tokovom. Ogrodje prometne infrastrukture tvorijo cestno in železniško omrežje, trgovsko pristanišče

Koper ter letališče v Sečovljah in v Divači. Obalni del je preobremenjen zaradi tranzitnega prometa in sezonskega turizma. Preobremenjenost cestnega in železniškega omrežja zaradi prevoza tovora v in iz koprskega pristanišča, lege regije na tranzitnih prometnih tokovih v smeri Italije in Hrvaške ter sezonskega turizma vodi v prometne zastoje ter povečuje potrebo po izboljšanju cestnih in železniških povezav (dokončanje omrežja AC in HC, ureditev ozkih grl in obvoznic na državnih cestah, nadgraditev lokalnega cestnega omrežja, dokončanje izgradnje drugega tira – nove železniške proge med Divačo in Koprom, nadgradnja železniške proge Ljubljana-Divača, usposobitev železniške proge Divača-Pulj za turistične namene) ter po podaljšanju pristajalne steze letališča Portorož.

Regija je zaradi pomanjkanja lastnih vodnih virov ena izmed najbolj vododeficitarnih območij v Sloveniji, predvsem v času poletne turistične sezone, ko suša in povečana poraba privedeta do pomanjkanja vode v vodovodnem sistemu. Ključni izziv za regijo je zagotovitev trajnega strateškega vodnega vira za oskrbo s pitno vodo. Obmorska mesta in preostala naselja imajo dotrajane in preobremenjene kanalizacijske sisteme. Na Krasu, Sežani, Kozini in Hrpeljah se izkazuje potreba po nadgradnji zmogljivosti obstoječih čistilnih naprav zaradi priseljevanja prebivalstva. Neustrezna kanalizacijska infrastruktura v regiji ogroža tako kakovost podzemne vode kot tudi morja.

Potrebna je izgradnja vseh potrebnih kanalizacijskih sistemov za zagotavljanje ustreznega varstva okolja in zagotovitev dodatnih finančnih sredstev za izvedbo nujnih izboljšav. Obstoječe zmogljivosti za zbiranje odpadkov so omejene, kar povečuje potrebo po vzpostavitvi regijskega centra za ravnanje z odpadki. Pri tem je pomembno tudi spodbuditi krožno gospodarstvo, da se zmanjša količina odloženih odpadkov.

Čeprav ima regija potencial za uporabo sončne, vetrne in geotermalne energije, je umeščanje obnovljivih virov energije zaradi izjemne naravne in kulturne dediščine poseben izziv. Opredelijo se dopustna območja za umestitev objektov v prostor v sodelovanju z občinami v regiji ter preveriti sprejemljivost za lokalne skupnosti in širšo javnost.

4. OCENA VPLIVOV RPP NA OKOLJSKE CILJE

Regionalni prostorski plan je strateški dokument in ne plan, iz katerega bi bilo možno razbrati vse načrtovane posege, saj v opisih ni konkretnih lokacij posegov oziroma iz njih ni razvidna dovolj podrobna vrsta posegov. Podrobna ocena vplivov bo zato izvedena na ravni podrobnejšega plana ali posega.

4.1 Tla

4.1.1 Presoja vplivov na okolje

Ohranjenost naravnih tal v Obalno – kraški regiji, ki vključujejo kmetijska, gozdna in urbana tla, lahko opredelimo na več stopnjah. Tla v Obalno-Kraški regiji so zaradi izrazite krajinske in geološke raznolikosti večinoma v razmeroma dobrem stanju, zlasti na območjih sklenjenih gozdov, kraških planot in manj poseljenih zalednih območij. Večje obremenitve tal so prisotne predvsem v obalnem pasu ter v urbanih, prometnih, industrijskih in pristaniških območjih, kjer so tla pod vplivom urbanizacije, prometne infrastrukture, gospodarskih dejavnosti in turističnega razvoja. Kraška tla so zaradi svoje prepustnosti, plitvosti še posebej ranljiva za onesnaženje. Plan problematike onesnaženja tal ne naslavlja ustrezno, zato ga je v tem delu potrebno nadgraditi in dopolniti. Slednje je pomembno predvsem pri zasnovi omrežja naselij, prednostnih območij za razvoj gospodarstva in turizma ter zasnovi GJI, kjer so pričakovani posegi v tla.

Tabela 2: Presoja vplivov na tla

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Vsakršna širitev naselij ter poselitve se vrši na območju naravnih tal. S tem se poveča površina neto pozidanih tal, poveča se možnost erozije in degradacije tal. Zasnova omrežij naselij in njihovih funkcij ima na zagotavljanje varstva tal posreden vpliv, predvsem preko možnosti širjenja razvojnih (urbanih, podeželskih) območij na območja naravnih tal. Glede na usmeritev regije za razvoj poselitve, ki se prednostno usmerja v notranje rezerve naselij in sicer na proste površine, ekstenzivno izrabljena zemljišča ter površine degradiranih in opuščenih območij industrije, kopov in drugih neustrezno umeščenih programov, neposredno ščiti in ohranja naravna tla, ki so pri širjenju poselitve lahko ogrožena. Na ta način se razvoj usmerja v površine, ki so nekoč že bile urbanizirane (pozidane) in kjer naravna tla niso več prisotna, s čimer se zmanjša izguba naravnih tal. V zaledju mest (ŠMO) so kmetijska tla prepoznana kot tista, ki omogočajo lokalno oskrbo s hrano. Pomemben pozitiven doprinos plana k varstvu tal je podan pri določanju območij za dolgoročni razvoj (ODRN). Za ODRN se določijo tista območja, ki so v neposredni bližini naselij. S tem se na posega v zaokrožena območja naravnih tal, s čimer se pozitivno vpliva na pomen ekosistemskih storitev tal. Kot ODRN so določena naselja Koper, Izola, Piran s Portorožem in Lucijo, Ankaran, Sežana, Hrpolje – Kozina, Divača, Senožeče in Dutovlje. Gre za vsa malo večja naselja na območju Obalno – kraške regije, ki predstavljajo tudi lokalna središča na tem območju, saj gre

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	za večji prostor, ki je gosto naseljen le v obalnih mestih. Širitev naselij izven obstoječih pozidanih območij se tudi z že obstoječimi zakonskimi predpisi dopušča zgolj ob izčrpanju vseh razpoložljivih stavbnih zemljišč v naselju. Pri usmerjanju poselitve ima prednost prenova ali širitev obstoječih objektov ter aktivacija opuščenih in neizkoriščenih stavbnih zemljišč, kar zmanjšuje pritisk na pozidavo in degradacijo tal.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Vplive razvoja gospodarstva in turizma ocenjujemo kot pozitivne za varstvo tal. S planom je večinoma predviden razvoj opredeljenih oz. obstoječih gospodarskih con, na novo se vzpostavlja le cona v Senožčah. Na ta način se razvijajo cone z že vzpostavljeno prometno in komunalno infrastrukturo. Plan ne predvideva umeščanja novih večjih nakupovalnih središč, ampak rekonstrukcijo obstoječih. Tovrstna usmeritev ima neposredno pozitivne vplive na zmanjšanje neto pozidave tal ter na zmanjšanje možnosti degradacije tal. Podobno plan usmerja razvoj turizma v prenavo in ponovno uporabo obstoječih kapacitet ter v dvig kakovosti obstoječe turistične ponudbe, brez večjih novih prostorskih širitev. Poseben poudarek je na razvoju trajnostne mobilnosti, izboljšanju dostopnosti z javnim potniškim prometom ter razpršitvi turističnih tokov v zaledje Istre, Krasa in Brkinov. Tovrsten pristop ima prav tako pozitiven vpliv na ohranjanje naravnih tal.
Razvoj turizma	
3. Zasnova omrežja GJI	
<u>Prometna infrastruktura:</u> (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	Vplivi razvoja prometne in energetske infrastrukture na tla so podobni in prispevajo k neto letni rasti pozidanih tal. Vplive ocenjujemo kot nebitvene, pri čemer je potrebno upoštevati podane usmeritve za varstvo tal. Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture v planu povzema večje projekte, ki so že umeščeni ali katerih umeščanje v prostor že poteka (npr. cestni povezavi Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, železniški povezavi Divača-Koper in Divača-Postojna). Urejanje infrastrukture v gozdnih območjih potencialno lahko sproži erozijske procese in s tem degradacijo tal. Plan opredeljuje ohranjanje obstoječih cestnih povezav, kar ima pozitiven vpliv na ohranjanje naravnih tal, saj se s tem zmanjšajo posegi v tla in njihova izguba. Hkrati pa plan naslavlja tudi omrežje regionalnih cest, ki se ureja s prestavitvijo posameznih odsekov cest, ki potekajo skozi središča naselja, na njihove robove in z novimi cestnimi povezavami. Takšne ureditve zaradi načrtovanja izven obstoječih prometnih koridorjev prispevajo k neposredni izgubi tal. Izboljšanje prometne infrastrukture in s planom načrtovano izboljšanje javnega prevoza in omogočanje trajnostne mobilnosti posredno predstavlja pozitiven vpliv na tla, saj se zmanjša možnost njihovega onesnaženja. Vpliv plana na tla zaradi energetske infrastrukture se kaže predvsem zaradi zasedanja tal, ki jih tovrstna infrastruktura za delovanje zahteva. Pri umeščanju energetske infrastrukture je pomembno, da plan naslavlja umeščanje teh območij na razvrednotene in degradirane površine, kar je z vidika varstva tal in izboljšanja degradiranih območij pozitiven vpliv. Z vidika tal je pozitivna usmeritev, da se sončne elektrarne prednostno umešča na stavbe in na gradbeno inženirske objekte obstoječe infrastrukture ter tako zmanjša poseganje v naravna tla.
<u>Energetska infrastruktura:</u> Hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	
4. Urejanje krajine	

Vsebine RPP	Presoja vplivov
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami;	Zasnova zelenega sistema regije posredno vključuje tudi varstvo tal preko ohranjanja varovanih območij narave ter kulturne dediščine. Vpliv plana na varstvo tal pri razvoju zelenega sistema regije in rabo naravnih virov ocenjujemo kot pozitiven. Z usmerjanjem razvoja v ohranjanje kulturne krajine, varovanje kmetijskih zemljišč, sonaravno upravljanje voda in gozdov ter sanacijo degradiranih območij prispeva k varovanju tal kot naravnega vira. Ohranjanje sklenjenih gozdnih površin, zelenih pasov, mejic, suhozidov in tradicionalne kmetijske rabe zmanjšuje tveganje za erozijo tal, izboljšuje sposobnost zadrževanja vode ter prispeva k ohranjanju ekosistemskih funkcij tal. Pozitivno vplivajo tudi ukrepi za preprečevanje zaraščanja kmetijskih zemljišč, renaturacijo vodotokov in sanacijo opuščenih pridobivalnih območij. Zeleni sistem regije vključuje gozdna, kmetijska in vodna zemljišča ter drug odprti prostor, ki odločilno pripomorejo k izvajanju multifunkcionalne vloge zelenega sistema. Kmetijska in gozdna tla so vključena tudi v usmeritve za trajnostno rabo naravnih virov. Varstvo tal se zagotavlja preko usmeritev glede dobre (trajnostne) kmetijske prakse pri varstvu vodnih virov, območij naravne in kulturne dediščine s spodbujanjem integrirane pridelave in ekološkega kmetovanja. Območja mineralnih surovin imajo na tla dolgoročno negativen vpliv, saj pride do odstranitve naravnih tal do matične podlage. Dokler se ne izvede končna sanacija teh območij, so naravna tla za daljši čas izgubljena. Za povrnitev prvotnega stanja je zato ključna izvedba sanacijskih ukrepov, ki lahko dolgoročno povrnejo nekatere ekosistemske funkcije tal.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Vsebine plana s področja obrambe, zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami imajo pretežno pozitiven vpliv na varstvo tal in njihovo trajnostno rabo. Z usmerjanjem dejavnosti, poselitve in infrastrukture izven poplavnih, erozijskih, plazovitih in vodovarstvenih območij se zmanjšujejo pritiski na tla ter tveganja za njihovo degradacijo, erozijo in onesnaženje. Pomemben pozitiven vpliv predstavlja tudi prilagajanje dejavnosti naravni dinamiki prostora ter sonaravno upravljanje voda in gozdov, kar prispeva k ohranjanju ekosistemskih funkcij tal, večji odpornosti prostora na podnebne spremembe in zmanjševanju erozijskih procesov. Varstvo tal je naslovljeno tudi preko usmeritev varstva pred poplavami. V primeru poplav prihaja zaradi delovanje poplavne vode do erozije tal in premeščanja materiala, kar povzroča degradacijo tal in zmanjšanje njihove ekosistemske vloge. Z usmeritvami za varstvo pred poplavami se posredno pozitivno vpliva na varstvo tal. Plan spodbuja preventivno načrtovanje in ustrezno umeščanje dejavnosti z nevarnimi snovmi, s čimer se zmanjšuje možnost okoljskih nesreč in posledičnega onesnaženja tal. Z omejevanjem dejavnosti na ranljivih območjih se zmanjšujejo tudi potencialni vplivi na kakovost tal. Pomemben pozitiven vpliv ima tudi sanacija ogroženih in degradiranih območij ter omejevanje širjenja pozidave na območja z večjim tveganjem za naravne nesreče. Takšen pristop prispeva k racionalnejši rabi prostora, zmanjševanju neto rasti pozidanih zemljišč ter dolgoročnemu ohranjanju tal kot pomembnega naravnega vira.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal, Varovanje in trajnostna raba naravnega vira* nebitven vpliv (B) - Neto letna rast

pozidanih zemljišč se bo nebitveno povečala. Površina onesnaženih tal bo ostala enaka ali se bo minimalno povečala, erozija tal ne bo prisotna le mestoma v majhnem obsegu. Površina degradiranih tal bo ostala enaka in se delno ponovno uporabila (revitalizirala).

4.1.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

- Trajnostno je treba ravnati z vsemi sloji tal, tako z zgornjim (rodovitnim) slojem tal, kot tudi s spodnjim slojem tal. Posegi v ali na tla z odstranjevanjem zgornjih in spodnjih slojev tal naj se izvajajo tako, da so tla čim manj degradirana. Treba je preprečiti vse degradacije tal, ki lahko nastanejo zaradi poseganja na površino tal.
- Pri načrtovanju in izvajanju posegov v ali na tla je potrebno preprečiti erozijo tal. Pri načrtovanju in izvedbi posegov je treba upoštevati morebitno onesnaženost tal.
- Identificira se območja z onesnaženimi in/ali degradiranimi tlemi in opredeli pogoje za možnost ureditve oz. pozidave teh območij (npr. sanacija, pozidava, renaturacija...). Plan naj bolj natančno naslovi problematiko onesnaženosti tal in njihovo sanacijo.

4.1.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Ugotavljamo, da so bile podane usmeritve v planu smiselno upoštevane na več mestih in da je varstvo tal na strateški ravni, na kateri je pripravljen RPP, ustrezno upoštevano.

4.1.3 Usmeritve II. osnutek

Dodatne usmeritve za varstvo tal niso potrebne. Predlagamo pa, da se k varstvu tal vpelje termin »ekosistemske storitve tal« (EST), katere se ohranja, varuje in omogoča njihovo izvajanje.

4.2 Kmetijska zemljišča

4.2.1 Presoja vplivov na okolje

Varstvo kmetijskih zemljišč je na državnem, kot tudi regijskem in lokalnem nivoju prostorski izziv, ki ga je treba ustrezno nasloviti. Obalno – kraško regijo sestavljata dve funkcijsko zaokroženi enoti, slovenska Istra in Kras, ter Brkini. Posebnost regije predstavljajo dejavnosti: oljkarstvo, vinogradništvo, sadjarstvo, zelenjadarstvo ter posebna kmetijska panoga, solinarstvo. Regija po obsegu kmetijskih površin ni med vodilnimi kmetijskimi območji, kljub temu je strateško pomembno območje zaradi posebnosti prostora in submediteranske klime, ki omogoča pridelavo nekaterih kultur, ki drugje v Sloveniji ne uspevajo. Takšna kulturna krajina daje tudi značilno podobo prostoru.

Pritisk pozidave v prostoru in posledično na kmetijska zemljišča se dogaja predvsem na območju Kopra in zalednih obmorskih krajev zaradi turizma. Po drugi strani pa se izguba kmetijskih zemljišč pojavlja zaradi zaraščanja v zaledju obale, na severu in vzhodu regije, razlog za zaraščanje je opuščanje tradicionalnega kmetovanja, slabe donosnosti in razdrobljenosti zemljišč, naravnih danosti prostora ter hitrega širjenja pionirskih grmov.

Tabela 3: Presoja vplivov na kmetijska zemljišča

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije	Zasnova omrežij naselij in njihovih funkcij ima na zagotavljanje varstva kmetijskih zemljišč posreden vpliv, predvsem preko možnosti

Vsebine RPP	Presoja vplivov
ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	širjenja razvojnih (urbanih, podeželskih) območij na kmetijska zemljišča. Glede na usmeritev regije za razvoj poselitve, ki se prednostno usmerja v notranje rezerve naselij in sicer na proste površine, ekstenzivno izrabljena zemljišča ter površine degradiranih in opuščenih območij industrije, kopov in drugih neustrezno umeščenih programov, neposredno ščiti in ohranja kmetijska zemljišča, ki so pri širjenju poselitve lahko ogrožena. Policentrični razvoj bo v regiji spodbujal oživljanje podeželja, ki je trenutno v fazi degradacije in izseljevanja, saj se poselitev koncentrira na obali in večjih naseljih, posledično se tudi kmetijska raba opušča s tem pa se zaraščajo dragocena kmetijska zemljišča. V zaledju mest se kmetijstvo usmerja v podporo oskrbi prebivalstva s kakovostno in lokalno pridelano hrano, kar daje priložnost obstoječim in novim ponudnikom in pridelovalcem lokalno pridelane hrane ter s tem ohranja kmetijska zemljišča v uporabi. Plan določa tudi območja za dolgoročni razvoj (ODRN), ki je območje rezervirano za prihodnjo širitev ureditvenega območja naselja. Za ohranjanje kmetijskih zemljišč v oklici večjih naselij je pomembna usmeritev, da se za ODRN določijo tista zemljišča, ki so v neposredni bližini naselij. S tem se preprečuje fragmentacija kmetijskih zemljišč. Kot ODRN so določena naselja Koper, Izola, Piran s Portorožem in Lucijo, Ankaran, Sežana, Hrpelje – Kozina, Divača, Senožeče in Dutovlje. Gre za vsa malo večja naselja na območju Obalno – kraške regije, ki predstavljajo tudi lokalna središča na tem območju, saj gre za večji prostor, ki je gosto naseljen le v obalnih mestih. Širitev naselij izven obstoječih pozidanih območij se tudi z že obstoječimi zakonskimi predpisi dopušča zgolj ob izčrpanju vseh razpoložljivih stavbnih zemljišč v naselju. Za vse nove širitve je zakonsko določeno, da je potrebno zagotoviti nadomestna kmetijska zemljišča, kar pa je z vidika lastništva težko zagotoviti, zato so takšni posegi redki in morajo biti res ustrezno utemeljeni. Z vidika varstva in ohranjanja kmetijskih zemljišč je izredno pomembna usmeritev poselitve v notranje rezerve naselij ter površine degradiranih ali opuščenih območij industrije, kopov in drugih neustrezno umeščenih programov. Na ta način se razvoj usmerja v površine, ki so nekoč že bile urbanizirane (pozidane) in kjer naravna (kmetijska) tla niso več prisotna. Na ta način se pomembno zmanjša pritisk na pozidavo novih kmetijskih zemljišč. Na takšna območja se prednostno umeščajo tudi prednostna območja za stanovanjski oskrbo, kot tudi območja družene infrastrukture. Pri tem ima prednost prenova ali širitev obstoječih objektov ter aktivacija opuščenih in neizkoriščenih stavbnih zemljišč. Plan ugotavlja, da je za ohranjanje kmetijstva v regiji ključen razvoj podeželja, kjer je prisotnih tudi največ kmetijskih površin v uporabi. Plan razdeli podeželje na: podeželje v zaledju večjih mest (zaledni pas za obalnimi mesti Koper, Izola,.. in sega od Kraškega roba preko Koprskih brd do doline reke Dragonje), jedrno podeželje (osrednji del Krasa, obrobje

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	Vipavske doline, Vremščica z Vremsko dolino ter Podgrajsko podolje) in odmaknjeno podeželje (Čičarije, Brkini). Za vse navedene oblike podeželskega prostora plan prepozna ključno vlogo ohranjanja kmetijstva in kmetijskih površin, zaradi ohranjanja same poselitve tega prostora, kakor tudi zaradi ohranjanja kmetijskih površin pred zaraščanjem kar posledično vodi k omejevanju požarne ogroženosti ter ohranjanju kulturnih in simbolnih kakovosti krajine ter biotske raznovrstnosti. Plan spodbuja razvoj aktivnosti (kmečki turizem, gastronomski turizem, podeželski turizem, živinoreja, sadjarstvo itd.) za ohranitev ter prestrukturiranje podeželskega prostora v povezavi s potrebami urbanih območij, pri čemer je treba ohraniti vlogo kmetijstva in gozdarstva. Takšen način pripisuje pomembno vlogo ohranjanju kmetijstva na podeželju, ki je lahko zaradi bližine obale podvrženo pozidavi brez naseljevanja prebivalstva, ki bi tudi skrbelo za ohranjanje kmetijskih zemljišč v uporabi. Za podeželje v zaledju obalnih mest je značilna tradicionalna razložena in razpršena poselitev, kar pa se je zaradi pritiskov različnih nekmetskih interesov obrnilo v negativni vzorec razpršene gradnje, ki posledično vpliva ne samo na vizualno degradacijo prostora temveč tudi na ohranjanje kmetijskih površin v uporabi zaradi fragmentacije prostora. Ocenjujemo, da plan pri določanju dolgoročnih območij razvoja naselij ustrezno prepozna pomen in specifične značilnosti kmetijstva v prostoru razvojne regije.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Vpliv prednostnih območij za gospodarski razvoj in trgovska središča na kmetijstvo in kmetijska zemljišča lahko opredelimo kot pozitiven. Plan izpostavlja, da se razvoj gospodarskih con, ki so v tej regiji mednarodnega, državnega in regionalnega pomena, nadaljuje na območju obstoječih gospodarskih con. Takšen razvoj tako ne bo povzročil večjega pritiska na kmetijske površine. Predvsem je poudarjena širitev cone v Sežani, ki sicer ima že v obstoječem OPN določeno namensko rabo, kjer še ni pozidave (na celotnem območju Sežane je ca. 160 ha načrtovane rabe za gospodarsko dejavnost). V dejanski rabi gre za območje gozdov in deloma travniških površin. Na območju somestja Hrpelje-Kozina se prav tako razvija že obstoječa cona Hrpelje, ki ima prav tako še ca. 16 ha nepozidanih stavbnih zemljišč. Na območju Divače se razvija Gospodarska cona Risnik ter manjša gospodarska cona Na vrtači, v naselju Senožeče se vzpostavi nova gospodarska cona. Vse te cone niso večje od 10 ha in nimajo regionalnega pomena. Večje gospodarsko obrtne cone se razvijajo v Kopru: to je Gospodarsko obrtna in razvojna cona Sermin za mešano dejavnost, velikosti 56 hektarjev; gospodarski coni Bivje jug in Bivje sever, namenjeni proizvodnji, skupne velikosti 29 hektarjev; Obstoječe mestne gospodarske cone s pomembnim razvojnim potencialom so Cona Ulica 15. maja, Cona Tomos-Hidria, Cona Vina Koper, Cona ob Šlarski, Cona Šalara. Tudi na območju Izole se razvijajo že obstoječa gospodarska območja, prav tako na območju Lucije in Dragonje, kjer se načrtuje preureditev obstoječe cone, torej že degradiranega območja.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	Kot je navedeno v planu se vse navedene cone v Kopru in Izoli nahajajo znotraj urbanega naselja, kar pomeni, da vpliva na izgubo kmetijskih zemljišč ne bo. Glede na to, da je širitev na kmetijska zemljišča že omejena s predpisi, ocenjujemo, da bistvenega vpliva na kmetijska zemljišča zaradi določanje gospodarskih con, v okviru plana ne bo. Plan določa, da se večja nakupovalna središča umešča v sklopu večmodalnih vozlišč za potniški promet v urbanih središčih prve in druge ravni, torej v mestu Koper. Kadar to ni mogoče, naj se nova nakupovalna središča načrtujejo na degradiranih območjih v urbanih naseljih oz. zemljiščih, ki omogočajo notranji razvoj naselij. S takšnim umeščanjem se spodbuja dostop do njih z javnim prevozom in aktivno mobilnostjo. Posebej se določa, da se takšni centri ne umeščajo na robove naselij, kar bi sicer tako ali tako pomenilo izgubo kmetijskih zemljišč. Na ta način se s planom ščitijo tudi območja večjih strnjenih kmetijskih kompleksov. Na ta način ne bo vpliva na izgubo kmetijskih zemljišč. Ocenjujemo, da koncept razvoja prednostnih območij za gospodarstvo v veliki meri sledi varstvu kmetijskih zemljišč pred pozidavo. Z usmerjanjem teh dejavnosti na degradirane površine in znotraj urbanih območij, se pomembno zmanjša vpliv na kmetijska zemljišča in ohranjanje teh površin v kmetijski rabi. Razvoj kmetijstva obravnavamo pod poglavjem 4. Urejanje krajine, v tej tabeli.
Razvoj turizma	Kot ena izmed turistično najbolj razvitih regij ima regija pri razvoju turizma tudi nekaj ključnih izzivov v bodoče, med katerimi je predvsem sezonskost, koncentracija na obalnem pasu ter pomanjkljiva infrastruktura. To so izzivi, ki lahko imajo vpliv na kmetijstvo in kmetijska zemljišča v prihodnosti. Vpliv razvoja turizma v planu na kmetijstvo in kmetijska zemljišča lahko ocenimo kot pozitiven. V bodoče si regija želi razvijati turizem čez celo leto, kjer bi pomemben vidik predstavljal razvoj v kraškem in podeželskem zaledju, kar pomeni tudi razvoj kmečkih turizmov in vinotočev. Posledično to pomeni ohranjanje podeželskega prostora in kmetijskih zemljišč. Spodbujanje pohodniškega, kolesarskega in konjeniškega turizma, ki temeljijo tudi na doživljanju narave in krajine, posledično pomeni tudi pozitiven vpliv na kmetijstvo in ohranjanje kulturne krajine. Spodbuja se integracijo turizma in kmetijstva skozi razvoj agroturizma, vinskih in oljčnih poti ter lokalnih gastronomskih produktov. Regija daje velik poudarek razvoju turizma na podeželju, v povezavi z ohranjanjem prostora, značilne krajinske slike in razmerij v krajini ter poseljenosti prostora. Vse te usmeritve imajo neposreden pozitiven vpliv na ohranjanje kmetijstva in kmetijskih površin na podeželju, kar je z vidika zaraščanja (predvsem na območju Brkinov) in posledično izgube kmetijskih zemljišč, zelo pomembno in pozitivno vpliva na ohranitev kmetijskih zemljišč.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura:	

<i>Vsebine RPP</i>	<i>Presoja vplivov</i>
(cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), <u>Energetska infrastruktura:</u> Hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Vplivi razvoja prometne in energetske infrastrukture na kmetijska zemljišča so podobni in običajno rezultirajo v zmanjšanju kmetijskih zemljišč v uporabi, zato je vrednotenje opravljeno skupaj. Vplive ocenjujemo kot nebitvene, pri čemer je potrebno upoštevati podane usmeritve za varstvo kmetijskih zemljišč. Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture v planu povzema večje projekte, ki so že umeščeni ali katerih umeščanje v prostor že poteka (npr. cestni povezavi Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, železniški povezavi Divača-Koper in Divača-Postojna). Glede na razpršeno pozidavo območja v širšem prostoru in strateško pomembno lego regije, ima tukaj cestni promet veliko vlogo, pri čemer nove širitve cestnega omrežja posegajo na kmetijska zemljišča. Tako plan navaja tudi omrežje regionalnih cest, ki se ureja s prestavitvijo posameznih odsekov cest, ki potekajo skozi središča naselja, na njihove robove in z novimi cestnimi povezavami. Takšne ureditve so lahko načrtovane izven obstoječih prometnih koridorjev in tako lahko potekajo tudi preko kmetijskih zemljišč v uporabi. S tem ima zasnova prometne infrastrukture lahko vpliv na zmanjšanje površin kmetijskih zemljišč. Glede na to, da se takšne ureditve načrtujejo na nižjem nivoju prostorskega načrtovanja, v tem dokumentu podajamo usmeritve, ki naj se upoštevajo pri varstvu kmetijskih zemljišč za načrtovane širitve cestnega omrežja. V planu je izpostavljena tudi širitev letališča Portorož in Divača. Izboljšanje prometne infrastrukture in s planom načrtovano izboljšanje javnega prevoza in omogočanje trajnostne mobilnosti posredno predstavlja pozitiven vpliv na kmetijska zemljišča, saj se zmanjša možnost njihovega onesnaženja. Uporabo geotermalne energije se uvaja za nizkotemperaturne sisteme v turizmu, kmetijstvu in za ogrevanje/hlajenje. Uporaba geotermalne energije za kmetijske namene ima pozitiven vpliv na razvoj kmetijstva v regiji. Plan glede umeščanja novih večjih vetrnih elektrarn v regiji ne dopusti zaradi vizualne izpostavljenosti v turistično intenzivnem okolju slovenske Istre in zaradi ranljivosti območja Krasa zaradi posebnih geomorfoloških oblik, posebnih pestrnih habitatov, prepoznane izjemne krajine, velike gostote naravne in kulturne dediščine ter poseljenosti in s tem povezanimi okoljskimi vplivi. Takšen razvoj pozitivno vpliva na izgubo kmetijskih zemljišč, saj takšne umestitve v prostor poleg samega prostora vetrnice umeščajo tudi dostopne vzdrževalne poti, kar bi v primeru umeščanja na kmetijske površine pomenilo precejšnjo izgubo kmetijskih površin, sploh če so načrtovana polja vetrnic. Usmeritev, da se umeščanje sončnih elektrarn osredotoči na strehe objektov in ne na kmetijske površine, ima prav tako pozitiven vpliv na kmetijska zemljišča, saj se s tem prepreči nadaljnjo izgubo kmetijskih zemljišč, tudi če gre za zemljišča z manjšim proizvodnim potencialom. Vpliv plana na kmetijska zemljišča zaradi energetske infrastrukture se lahko kaže predvsem zaradi zasedanja kmetijskih površin, ki jih tovrstna infrastruktura za delovanje zahteva. Pri energetske infrastrukture gre

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	večinoma za točkovno poseganje v prostor oziroma na zaokroženih površinah. Plinovodno omrežje je pri tem izjema, saj gre za linijski potek vodov. Pri umeščanju energetske infrastrukture je pomembno, da plan naslavlja umeščanje teh območij na razvrednotene in degradirane površine. S tem se sicer delno zmanjša površina kmetijskih zemljišč, a tam kjer so ta zemljišča manj primerna za kmetijsko rabo, kar pomembno zmanjša vpliv in pomen poseganja na kmetijska zemljišča.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	Zasnova zelenega sistema regije v vključuje tudi kmetijska zemljišča, kot pomemben del kulturne krajine in njihovo prepoznavnost v krajini ter vlogo pri razvojnih potencialih regije. Vpliv plana na kmetijska zemljišča pri razvoju zelenega sistema regije ocenjujemo kot pozitiven. Na območju regije prevladujejo trajni nasadi s poudarkom na vinogradništvu, oljkarstvu in sadjarstvu. Vinogradništvo predstavlja tudi osnovno kmetijsko panogo na celotnem območju regije z izjemo brkinskega dela. Prisotna je tudi živinoreja in v manjšem obsegu tudi poljedelstvo. Na območju regije se spodbujajo vse našete tradicionalne oblike kmetovanja z možnostjo prilagajanja na podnebne spremembe, brez da bi se veliko posegalo v videz načina kmetovanja. Določa se tudi varovanje kmetijskih zemljišč sicer slabše kvalitete (s pašno košno živinorejo - drobnica in ekstenzivna reja govedi), ki pa so pomembna zaradi ohranjanja biotske pestrosti, ekološkega in rekreacijskega potenciala. Vsekakor je ohranjanje tudi travniških površin pomemben doprinos za ohranitev kmetijskih površin, saj se ti hitro zarastejo in s tem lahko trajno izgubijo. V smislu ohranjanja čebelarstva so prav travniki tisti, ki igrajo pomembno vlogo za to dejavnost. Plan za vinogradništvo in oljkarstvo določa, da se omogoči izvedbo agrarne operacije ob upoštevanju usmeritev glede ohranjanja biotske in krajinske pestrosti. Na ta način se omogoči ohranjanje in lažje obdelovanje in vzdrževanje kmetijskih zemljišč, ki so v uporabi. Pomembno vlogo bodo v prihodnje igrali namakalni sistemi, ki omogočajo bolj stabilno mikrookolje pridelkov. Plan izpostavlja, da se vzpostavi Državni namakalni sistem Ankaranska bonifika, ki se sicer ne načrtuje s tem planom. Ker je namakanje pomembno tudi zaradi ohranjanja kmetijskih površin (predvsem zaradi ekonomičnosti kmetovanja) naj se v bodoče določijo tudi viri oskrbe z vodo za potrebe namakanja, kar je sicer v tem okoljskem poročilu že podano kot usmeritev pri podnebnih spremembah – blaženje. V smislu pozitivnega vpliva na ohranjanje kmetijskih zemljišč vidimo tudi v zapisu, da se v sklopu urbanih površin, preprečuje nadaljnjo širjenje v zaledje in kulturno krajino, ki obdaja urbana središča. Ocenjujemo, da so cilji varovanja kmetijskih zemljišč z zelenim sistemom ustrezno upoštevani.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda,	Kmetijska zemljišča in kmetijstvo so prepoznani kot pomemben dejavnik v regiji, saj je varovanje kmetijskih zemljišč vključeno v cilje regije. Trajno

<i>Vsebine RPP</i>	<i>Presoja vplivov</i>
varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami;	varovanje kmetijskih zemljišč in povečanje samooskrbe s hrano, je eden izmed prioritetenih ciljev razvoja regije. Vpliv plana na kmetijska zemljišča pri usmeritvah za razvoj dejavnosti v regiji je prepoznan kot pozitiven. Pri usmeritvah za razvoj krajine, kjer je navedeno, da se tudi kmetijski objekti in območja kmetijskega prostora (smatramo, da so zajeta kmetijska zemljišča), prilagodijo zahtevam za ohranjanje prepoznavnih krajinskih prvin in vzorcev ter značaju krajine. Značilna raba kmetijskega prostora pa že tako določa krajinske tipe v prostoru (npr. vinogradi, oljčniki itd.), opuščanje le-te pa povzroča spremembo tipične kulturne krajine. V smislu zelenega sistema regije se določa kmetijsko rabo, ki se spodbuja z namenom ohranjanja videza in funkcije krajine. Edina naša obmorska regija ima zaradi svoje lege dvojno prostorsko-razvojno identiteto: na eni strani dinamičen obalni pas z močnimi urbanimi, gospodarskimi in turističnimi pritiski, na drugi pa zaledna območja, kot so Kras in Brkini, ki se soočajo z demografskimi in gospodarskimi težavami, slabšo dostopnostjo in odseljevanjem prebivalstva. Za kulturno krajino in kmetijstvo to lahko pomeni tudi zaraščanje kmetijskih površin. Zato plan izpostavlja da neobdelanost in zaraščanje predstavljajo pereč problem in vplivajo na razkroj kulturne krajine ter s tem izgubo identitete in prepoznavnosti podeželskega dela regije. Zato plan določa, da se na celotnem območju regije spodbuja pridelava zdrave in sonaravno pridelane hrane ter ohranjanje mozaičnega krajinskega prepleta, zlasti v podeželskem zaledju. Vsa kmetijska zemljišča se varujejo v največji možni meri. Spodbuja se trajnostne načine kmetovanja in izvajanja kmetijsko-okoljskih ukrepov. Poudarek je tudi na ohranjanju tradicionalne kmetijske kulture, ki ohranja podobe krajine. Neavtohtone kulture s specifičnimi ureditvami, ki spreminjajo podobo krajine, se ne uvajajo, kljub temu se na podlagi programov odpornosti na podnebne spremembe dovoljuje spremembe v kulturah, ki bodo boljše prenašale zgodnjo zmrzal, daljša obdobja suše in višje temperature. Vse to vpliva na ohranitev in nadaljnjo uporabo kmetijskih zemljišč in ima pozitiven vpliv. Območja mineralnih surovin (zajeti so tudi pridobivalni prostori morske soli) se nahajajo pretežno na gozdnih površinah, zato usmeritve za njihov razvoj na kmetijska zemljišča ne bodo pomembno vplivale.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Vpliv plana na kmetijska zemljišča pri usmeritvah za obrambo in zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v regiji je prepoznan kot nebitven. Obrambne dejavnosti se izvaja v obrambnih območjih, ki obsegajo območja izključne rabe za potrebe obrambe namenjena obrambnim aktivnostim ter varstvena režima v prostoru – območja možne izključne rabe za potrebe obrambe v določenih primerih ter območja omejene in nadzorovane rabe zaradi varnostnih ali tehničnih razlogov. Večje takšno območje je območje ob letališču Divača, ki zajema tudi območje Vremščice ter območje Slavnika itd. Gre za območje pretežno poraščena z gozdom in travniškimi površinami. Takšne površine niso bistvene za obstoj kmetijstva. Se pa

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	morajo verjetno redno vzdrževati, da ne bi prišlo do celovitega zaraščanja območja. Na območju regije so med naravnimi nesrečami izpostavljene predvsem požar, ki lahko najbolj ogroža gozdne površine. Kmetijske površine pa so ogrožene zaradi suše, toče in žledu. Suša ogroža celoten pridelek na območju kmetijskih površin, zato je regijski plan zajel tudi ukrep namakanja, kar ima pozitiven vpliv na razvoj kmetijstva v regiji. Posredno je namakanje tudi ukrep proti zmrzali v sadovnjakih in vinogradih, kar bi lahko zmanjšalo vpliv na izgubo pridelka. Sicer vse te vremensko pogojene nesreče ne vplivajo neposredno na izgubo kmetijskih zemljišč, temveč bolj na dejavnost kmetijstva, ki pa posledično zaradi večkratnih izgub pridelka na nekem območju, lahko vodi do opuščanja rabe kmetijskih zemljišč.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo ne bistven vpliv (B) - Površine kmetijskih zemljišč bodo ostale v enakem obsegu oz. se bodo minimalno zmanjšale. Prostorski razvoj bo imel ne bistven vpliv na kmetijstvo in kmetijska zemljišča.

4.2.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

- Širjenje urbanih naselij za dolgoročni razvoj, razvoj gospodarskih območij, trgovskih centrov in razvoj turističnih dejavnosti naj se načrtuje tako, da se **upoštevajo trajno varovana kmetijska zemljišča in zemljišča**, ki so del ukrepov kmetijske politike.
- Širjenje GJI, predvsem cestnega omrežja, naj se načrtuje tako, da se v čim večji meri **upoštevajo trajno varovana kmetijska zemljišča in zemljišča**, ki so del ukrepov kmetijske politike.
- Razvoj poselitve naj se omeji na tistih kmetijskih površinah, ki so pomembne za prehransko samooskrbo (ekološko kmetijstvo, lokalni razvoj, ...).
- Z namenom povečanja pomena kmetijskih zemljišč in njihovega pridelovalnega potenciala, naj se v bodoče določijo tudi dodatni viri oskrbe z vodo za potrebe namakanja (deževnica, itd.)

4.2.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Ugotavljamo, da so bile podane usmeritve v planu smiselno upoštevane na več mestih in da je varstvo kmetijskih zemljišč na strateški ravni, na kateri je pripravljen RPP, ustrezno upoštevano. Še posebej je pomembno, da je v varstvo in pomen kmetijstva prepoznano namakanje kmetijskih zemljišč kot dejavnik, ki pomembno blaži posledice podnebnih sprememb. Tudi ukrepi pred erozijo tal v povezavi z ohranjanjem gozdnih površin so pomemben dejavnik varstva kmetijskih zemljišč, saj se s temi ukrepi preprečuje izgubo rodovitnih slojev tal (npr. pri vetrni eroziji) in prepreči premeščanje talnih horizontov zaradi plazenja.

4.2.3 Usmeritve II. osnutek

Dodatne usmeritve glede upoštevanja varstva kmetijskih zemljišč in ohranjanja njihovih funkcij pridelave hrane niso potrebne.

4.3 Gozd

4.3.1 Presoja vplivov na okolje

Pri načrtovanju prostorskega razvoja je potrebno upoštevati funkcije gozdov ter varovalne gozdove, katerih glavna vloga je zaščita zemljišč ter infrastrukture pred plazenjem tal. Regija ima varovalne gozdove opredeljene predvsem na delih, kjer prihaja do izrazitejše reliefne spremembe in kjer so prisotni prelomi terena. Slednje je značilno predvsem na kraškem robu v zaledju Obale in na Krasu. Ti gozdovi opravljajo funkcijo varovanja tal, gozdnih sestojev in infrastrukture pred erozijo, skalnimi podori in padajočim kamenjem. Pri ohranjanju gozdov in njihove vloge v prostoru je pomembno, da se načrtovanje ureditev izogiba poseganju v območja gozdov s prvo stopnjo poudarjenosti gozdnih funkcij. Ureditve so lahko takšne, ki obstoječe funkcije gozdov ohranjajo na isti stopnji ali jih povečujejo. Vsa razvojna območja morajo biti v prostor umeščena tako, da ne bodo ovirali gospodarjenja z gozdovi in dostopa do njih. S tem se posredno zagotovi tudi ohranjanje njihovih funkcij.

Pri poseganju na gozdna zemljišča je potrebno upoštevati določbe iz 87. in 88. člena Zakona o vodah, da se ne ogoljuje površin zaradi poslabšanja erozijskih in plazljivih razmer.

Obalno kraška regija ima predvsem v zaledju Obale in na Krasu velik potencial za krepitev trajnostnega turizma, saj ponuja obsežne gozdne in zelene površine, primerne za pohodništvo, kolesarstvo, gorsko kolesarjenje (ob ureditvi primerne zakonodaje in infrastrukture) in druge naravne aktivnosti, ki omogočajo telesno dejavnost za zdravje lokalnih prebivalcev.

Posebno pozornost je potrebno nameniti gozdnim sestojem na Krasu in Kraškem robu, kjer je ključno omogočiti prehode med njimi za prostoživeče živali (upoštevati izdelane strokovne podlage za ekološke koridorje).

Obalno-kraška razvojna regija se regijsko povezuje predvsem z Goriško regijo preko Sežane in Vipavske doline ter z Notranjsko regijo preko Divače in Pivke. Regija se tako povezuje na področju, kjer navedene regije lahko skupaj oblikujejo zelene sisteme – ohranjanje zelenih prehodov za prostoživeče živali v ekološko in krajinsko pomembnih gozdnatih kompleksov Kraškega roba in Krasa, kar je pomembno tako za biodiverziteteto kot za trajnostno povezovanje regij.

Tabela 4: Presoja vplivov na gozd

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Zasnova omrežij naselij in njihovih funkcij na zagotavljanje trajnostnega razvoja upravljanj z gozdovi nima neposrednega vpliva na gozd, posredno pa imajo na gozd, gozdarstvo in gospodarjenj z njim pozitiven vpliv. Pomen gozdov pri določanju vlog posameznih naselij v regiji se kaže tako pri opredeljevanju širšega mestnega območja (ŠMO), kot tudi pri določanju ODRN. Obalno-kraško ŠMO je opredeljeno pri mestih Koper, ki ga tvori skupaj z Izolo, Piranom in Ankaranom, Sežano, Kozino, Hrpeljami in gravitacijskim zaledjem navedenih naselij. Plan usmerja poselitve v urbana središča z namenom zmanjševanja pritiskov na zaledje, kjer prevladuje gozdna krajina. Plan pri razvoju poselitvenih območij daje poudarek zelenim cezuram in zelenim sistemom, kot mehanizmu

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	preprečevanja zlivanja naselij, kar ima neposreden varovalni in s tem pozitiven učinek na ohranjanje gozdnih robov, ekokoridorjev predvsem pa požarno varnost, gozdov, ki sodijo med najbolj požarno ogrožene v državi. Gozd je posredno prepoznan kot nosilec krajinske identitete in ekoloških funkcij v zaledju urbanih območij. Slednje je še posebej pomembno v območjih varstva narave, kjer se varstvo gozdov dopolnjuje z varstvenimi cilji območij biotske pestrosti. Vse navedeno ima pomemben pozitiven vpliv na ohranjanje gozdnih površin in njihove ekološke in socialne funkcije. Plan pri določanju ODRN neposredno ne naslavlja varstva gozdov, upošteva pa omejevanje posegov v gozd preko kriterijev primernosti rabe prostora, pri čemer se poudarja notranji razvoj naselij in aktivacija degradiranih območij. Pozitiven vpliv na trajnostno rabo naravnega vira imajo tako določila glede usmeritev za poselitve z notranjim razvojem naselij, kamor se usmerja razvoj gospodarskih, stanovanjskih in turističnih območij. Na ta način se bo zmanjšala potreba po prostoru na gozdnih površinah, hkrati pa možnost prostorskega razvoja ne bo okrnjena. Kljub temu pa velja izpostaviti, da se podeželski prostor na območju regije, kar se tiče prebivalstva prazni, zato ni večje bojazni po širitvi teh naselij v gozdni prostor. Slednje je v planu prepoznano, saj je ugotovljeno da podeželje opredeljuje prevladujoča kmetijska in gozdna raba površin, pri čemer je vloga gozdarstva izrecno navedena, kot ena temeljnih funkcij podeželja. Na podeželju se zaradi praznjenja kmetijske površine zaraščajo, kar je nezaželen pojav, saj se na ta način izgubljajo ekstenzivni travniki in posledično zmanjšuje tudi biodiverziteta. Prepoznan je pomen varovalne vloge gozda (Brkini, Čičarija), kjer je to pomembno. Plan glede razvoja poselitve upošteva gozdne površine in jim daje ustrezen pomen preko ohranjanja in osnovanja zelenih pasov, pri čemer ima slednje pozitiven vpliv na mikroklimo in zmanjševanje požarne ogroženosti. Koncept poselitve (notranji razvoj) pa zmanjšuje fragmentacijo gozdov. Gozdovi imajo pomembno vlogo v razvoju in ohranitvi poselitve na podeželju, saj ima kar 41% gozdov na območju regije poudarjeno lesno proizvodno funkcijo na prvi stopnji. Takšna opredelitev v planu ima pozitiven vpliv na trajnostno rabo gozdov, kar vodi k zagotavljanju gospodarjenja z gozdom in uresničevanju doseganja trajnostne rabe gozda kot naravnega vira. S tem se posredno pozitivno vpliva tudi na ohranjanje razmerij v krajini. Plan poselitev načeloma oblikuje v korist varstva gozdov (policentričnost, zeleni pasovi, omejevanje razpršene gradnje). Posebno pozornost z vidika ohranjanja gozdov je treba posvetiti širjenju naselij na robnih območjih. Z upravljanjem zelenih sistemov ter požarno preventivnimi ukrepi na robovih naselij bi se varstvo gozdov v razvoju poselitve še bolj okrepilo.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Razvoj prednostnih območij za gospodarstvo in trgovska središča na trajnostno upravljanje z gozdovi nima neposrednega vpliva. Vpliv na gozd, gozdarstvo in gospodarjenj z njim lahko opredelimo kot pozitiven vpliv. Plan izpostavlja, da se razvoj gospodarskih con, ki so v tej regiji mednarodnega, državnega in regionalnega pomena, nadaljuje na območju obstoječih gospodarskih con. Takšen razvoj tako ne bo povzročil večjega pritiska na gozdne površine. Predvsem je poudarjena širitev cone v Sežani,

<i>Vsebine RPP</i>	<i>Presoja vplivov</i>
	ki sicer ima že v obstoječem OPN določeno namensko rabo, kjer še ni pozidave (na celotnem območju Sežane je ca. 160 ha načrtovane rabe za gospodarsko dejavnost). V dejanski rabi gre za območje gozdov in deloma travniških površin. Vpliv pozidave bo na dejansko rabo gozdnih zemljišč, ki v tem trenutku še niso pozidana. Na območju somestja Hrpelje-Kozina se prav tako razvija že obstoječa cona Hrpelje, ki ima prav tako še ca. 16 ha nepozidanih stavbnih zemljišč. Na območju Divače se razvija gospodarska cona Risnik ter manjša gospodarska cona Na vrtači, v naselju Senožec se vzpostavi nova gospodarska cona. Večje gospodarsko obrtne cone se razvijajo v Kopru (Srmin, Bivje jug in Bivje sever, mestne gospodarske cone s pomembnim razvojnim potencialom kot so cona Ulica 15. maja, Tomos-Hidria, Vina Koper, Šalara). Tudi na območju Izole se razvijajo že obstoječa gospodarska območja, prav tako na območju Lucije in Dragonje, kjer se načrtuje preureditev obstoječe cone, torej že degradiranega območja. Vse cone v Kopru in Izoli se nahajajo znotraj urbanega naselja, kar pomeni, da vpliva na izgubo gozdnih zemljišč ne bo. Glede na to, da je širitev v okviru plana omejena na obstoječe površine z namensko rabo za industrijsko in gospodarsko dejavnost, ocenjujemo, da bistvenega vpliva na gozdne površine in izgubo njihovih funkcij zaradi določanje gospodarskih con plan ne bo imel. Plan določa, da se večja nakupovalna središča umešča v sklopu večmodalnih vozlišč za potniški promet v urbanih središčih prve in druge ravni, torej v mestu Koper. Kadar to ni mogoče, naj se nova nakupovalna središča načrtujejo na degradiranih območjih v urbanih naseljih oz. zemljiščih, ki omogočajo notranji razvoj naselij. S takšnim umeščanjem se spodbuja dostop do njih z javnim prevozom in aktivno mobilnostjo. Posebej se določa, da se takšni centri ne umeščajo na robove naselij, kar bi sicer tako ali tako pomenilo izgubo kmetijskih ali gozdnih zemljišč. Na ta način se s planom ščitijo gozdne površine, ki se nahajajo v neposredni bližini naselij, kar predstavlja pozitiven vpliv na ohranjanje gozdnih površin. Vpliv na gozd tako ne bo bistven.
Razvoj turizma	Razvoj turizma lahko vpliva na okoljske cilje varstva gozdov. Vpliv je predvsem posreden in se kaže v obliki omogočanja rekreacije v naravnem okolju, vzpostavitvijo turistične infrastrukture (peš, kolesarske in jahalne poti). Gozd ima tako velik pomen tudi pri omogočanju turističnega razvoja regije, predvsem v podeželskem prostoru na območju Čičarije in Brkinov, ki veljata za območje, kjer se prebivalstvo izseljuje. S planom se načrtuje razvoj turizma in turizma na podeželju, ki bo temeljil na naravnih danostih, pri čemer je poudarek na krepitvi, športno-rekreacijskega in gastronomskega turizma, z značilnostmi butičnega turizma, ob zagotavljanju in ohranjanju biotske raznovrstnosti ter varstva naravnih vrednot. Pri tem imajo obsežne gozdne površine v regiji ključno vlogo, ki so primerne za tovrstni turizem. S takšnim vključevanjem gozdnega prostora v turistični razvoj se poveča poudarjenost predvsem socialnih funkcij gozda, pri čemer pa ekološke funkcije zaradi vzpostavitve turistične infrastrukture ne smejo biti okrnjene. Navedeni turistični razvoj pomembno zmanjšuje pritiske na gozd.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	Turizem in turistični razvoj lahko povzroči tudi tveganja in pritiske na gozdni prostor, predvsem v obalnem pasu, kjer je pomen gozda in njegovih funkcij v luči blaženja vplivov podnebnih sprememb toliko bolj pomemben (npr. urbanizacija, cestna in druga infrastruktura, fragmentacija). Turizem na gozd lahko vpliva tudi posredno, z obiskovanjem gozdov in gozdnih območij. Večja turistična območja niso načrtovana, razvoj se usmerja v izboljšanje obstoječih turističnih zmogljivosti, s poudarkom na razvoju turističnih kmetij in podeželja. Slednje neposredno pozitivno vpliva na trajnostno gospodarjenje z gozdom, saj so kmetijska gospodarstva na podeželju tradicionalno vezana na gozd.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	Usmeritve za razvoj prometne infrastrukture lahko vplivajo na cilje varstva gozdov. Vpliv se lahko pojavi pri umeščanju novih prometnih koridorjev s ciljem učinkovitega odvijanja prometnih tokov in skrajšanja potovalnih časov. Obalno – kraška regija je zaradi svoje geografske lege in gospodarskih dejavnosti izpostavljena močnim prometnim tokovom. Ogrodje prometne infrastrukture, med katerimi je pomembno cestno omrežje, saj je v regiji prevladujoča raba osebnega avtomobila, je tako pod velikim pritiskom predvsem v poletni sezoni, ko se tukaj promet poveča za več kot 20–45%. To ustvarja potrebo po novih cestnih koridorjih v prostoru. Pri umeščanju v linijskih objektov v prostor, kot so ceste, lahko gozdnatost prostora, ki v tej regiji predstavlja kar 58,3% površin, povzroči velik vpliv na izgubo gozdnega prostora. Pritiski zaradi umeščanja npr. cestnega omrežja so večji na obalnem delu, ki pa ima najnižjo gozdnatost v regiji. Zasnova prometne infrastrukture ima lahko vpliv na poudarjenost funkcij gozdov, na zmanjšanje površine gozdov in zaradi reliefnih razmer ter omejenosti prostora, lahko poteka tudi preko območij, ki so opredeljena kot varovalni gozdovi. Plan je zavezan k omejevanju posegov v naravnem prostoru, k usmerjanju tranzita na zmogljive koridorje, pri čemer ima tovarni železniški promet prednost pred cestnim. Gozd je pri razvoju prometne infrastrukture opredeljen kot občutljiv prostor, kjer so posegi dovoljeni le ob prilagoditvah in izvajanju ustreznih ukrepov. Izboljšanje prometne infrastrukture in s planom načrtovano izboljšanje javnega prevoza in omogočanje trajnostne mobilnosti posredno predstavlja pozitiven vpliv na gozd, saj ti ukrepi pripomorejo k zmanjšanju emisij v zrak, posledično pa zmanjšanje zakisanja gozdnih tal. Plan že upošteva, da je treba pri načrtovanju prometne infrastrukture zagotavljati povezljivost ekoloških koridorjev prostoživečih živali in jim omogočiti nemoten prehod preko linijskih ovir. Na območju razvojne regije se nahaja več državnih in regijskih kolesarskih povezav, ki povezujejo tudi največja naselja znotraj regije. Državne kolesarske povezave se med sabo poveže z lokalnimi kolesarskimi povezavami. Ureditev kolesarskih in peš poti nima neposrednega vpliva na cilje varstva gozdov, v kolikor se jih uredi po obstoječih gozdnih cestah in poteh in v kolikor se ne zmanjšuje poudarjenost funkcij gozdov.
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija,	Vpliv plana na gozd pri razvoju energetske infrastrukture se kaže predvsem preko izgube gozdnega prostora zaradi umeščanja novih energetskih objektov.

<i>Vsebine RPP</i>	<i>Presoja vplivov</i>
plinovodno omrežje, geotermalna energija	Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture v planu povzema večje projekte, ki so že umeščeni ali katerih umeščanje v prostor že poteka (npr. cestni povezavi Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, železniški povezavi Divača-Koper in Divača-Postojna). Plan glede umeščanja novih večjih vetrnih elektrarn v regiji ne dopusti zaradi vizualne izpostavljenosti v turistično intenzivnem okolju slovenske Istre in zaradi ranljivosti območja Krasa zaradi posebnih geomorfoloških oblik, posebnih pestrih habitatov, prepoznane izjemne krajine, velike gostote naravne in kulturne dediščine ter poseljenosti in s tem povezanimi okoljskimi vplivi. Takšen razvoj pozitivno vpliva na ohranjanje gozdni površin, saj umeščanje vetrnic v prostor poleg stojnih mest vetrnice zahteva tudi umeščanje dostopnih vzdrževalnih poti, kar ima lahko na gozd pomemben vpliv. Usmeritev, da se umeščanje sončnih elektrarn osredotoči na strehe objektov in se jih le izjemoma umešča v prostor kot nove posege, pa še takrat le na prostorsko in okoljsko degradirana območja (npr. na območja nekdanjih deponij, opuščena območja izkoriščanja mineralnih surovin ipd., ki so pretežno že opredeljena kot stavbna zemljišča ali druga zemljišča), ocenjujemo kot pozitiven vpliv na gozd, saj se s tem prepreči neposredno izgubo gozdnih površin. Vpliv plana na gozd zaradi energetske infrastrukture se pri energetski infrastrukturi kaže večinoma kot točkovno poseganje v prostor oziroma na zaokroženih površinah, izjema pri tem so linijski objekti, kot npr. plinovodno omrežje. Pri umeščanju energetske infrastrukture (sončne ali vetrne elektrarne) je pomembno, da plan naslavlja umeščanje teh območij na razvrednotene in degradirane površine.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	Zasnova zelenega sistema regije v celoti vključuje gozd in gozdni prostor v urejanje prostora in prepozna njegov pomen ter funkcijo pri razvojnih potencialih regije. Vpliv plana na gozd pri razvoju zelenega sistema regije ocenjujemo kot pozitiven. Gozdovi so jasno prepoznani kot temeljni gradniki zelenega sistema, sestavljeni iz jedrnih območij narave (strnjeni gozdni kompleksi), zeleni klini in ekološki koridorji ter kot ločitveni pasovi med naselji. Prepoznani so kot pomemben element varstva tal in infrastrukture pred erozijo, blaženjem podnebnih sprememb in kot rekreacijski prostor. Zeleni sistem regije naslavlja gozdove, kot ključni gradnik te zasnove. Gozdnatost regije je namreč 57%, ki pa je zelo različno razporejena v regiji. Večino gozdnih površin namreč predstavlja hribovit svet (Divaško-Senožeški Kras in Sežanski Kras), ki zaradi reliefne tipologije ni primeren za poselitev ali kmetijstvo, predstavlja pa značilne krajine kraških krajin in igra pomembno vlogo pri varstvu narave in živalskih vrst. Na gozdnatih območjih se prepletajo ekokoridorji, ki so pomembni za gibanje živalskih vrst in jih je pomembno ohranjanje ter upoštevati pri umeščanju posegov v gozdni prostor. Prav tako pa gozd v planu predstavlja prostor za razvoj turizma in rekreacije, ki bosta pomemben dejavnik tudi pri ohranjanju in oživitvi podeželskega

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	prostora. V tem smislu je vpetost gozda v zasnovi zelenega sistema pomembna, saj se gozd in njegove funkcije s tem planom ohranjajo. S planom se načrtuje povezanost z zelenimi sistemi sosednjih regij in držav (Italija in Hrvaška), s čimer se zagotavlja večfunkcionalnost prostora na regionalni ravni, zlasti ekološke in okoljske funkcije ter s tem združljive rabe prostora, ohranjanje oz. izboljšanje ugodnega stanja habitatov na območjih Natura 2000, prilagajanje na podnebne spremembe, z ohranjanjem površin za razlivna območja voda, naravno obnavljanje naravnih ekosistemov, tal in gozda, prepoznavnost krajine ter rekreacijo v odprtem prostoru. Pomen in vloga gozda v oblikovanju zelenih sistemov je v planu ustrezno prepoznana. Zeleni sistem regije vključuje gozdna, kmetijska ali vodna zemljišča ter drug odprti prostor, ki odločilno pripomorejo k izvajanju multifunkcionalne vloge zelenega sistema. Prav tako območja sovpadajo z zavarovanimi območji narave, zato smatramo, da je plan primerno naslovil tematiko gozda. Ogrodje zelenega sistema Obalno – kraške regije tvori povezan sistem območij Nature 2000, ki pretežno zavzemajo gozdni prostor. Gozdni prostor je prepoznan tudi pri zasnovi zelenega sistema v urbanih naseljih, ki je označen kot zeleni klini med naselji, ločitveni pasovi med naselji in parkovne površine znotraj naselij. Tako se gozd v okolici gosteje poseljenih območij s planom varuje. Gozdne površine morajo ostati zvezne, saj preko njih tečejo ekološki koridorji prostoživečih živali. Prepoznan je tudi higiensko-zdravstven pomen gozda v zeleni regiji, da gozdne površine čistijo zrak, zmanjšujejo vpliv toplotnega otoka ter ob večjih nalivih dobro zadržujejo vodo. Pri razvoju zelenega sistema regije se upoštevajo varstveni režimi na gozdnih površinah, ki vključujejo varovalne gozdove in gozdne rezervate, kjer se ne dopušča posegov v vegetacijo. V primeru varovalnih gozdov se posegi izvajajo zgolj izjemoma in sicer na način, da se ne poslabša naravno obnavljanje gozda ali sprožijo erozijske procese. Ocenjujemo, da so cilji varovanja gozda kot naravnega vira v planu ustrezno upoštevani.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Gozd, njegov pomen in funkcije v prostoru so vključeni tudi v usmeritve za trajnostno rabo naravnih virov. Gozd je prepoznan kot naravni vir, ki se ohranja in hkratnem upoštevanju razvojnih potreb in teženj v prostoru. Podane so ustrezne usmeritve za trajnostno rabo in varstvo gozdov. Vpliv plana na gozd pri usmeritvah za trajnostno rabo naravnih virov v regiji je prepoznan kot pozitiven. Širjenje poselitve in infrastrukture pomeni poseganje na kmetijska in gozdna zemljišča, kar bo vplivalo na povečanje porabe, vode, mineralnih surovin in fosilnih goriv. Vpliv gozda v zvezi z rabo kmetijskih zemljišč je prepoznan pri omenjanju zaraščanja kmetijskih površin. Plan spodbuja razvoj podeželja in vzpostavitev zaraščenih kmetijskih površin, kar sicer pomeni za izgubo gozdnih površin, vendar gre za ponovno vzpostavitev kmetijskih površin. Ohranjanje odprtih površin na hribovitih območjih ne bo imelo negativnega vpliva na gozd, saj gre za območje pretežno gozdnate pokrajine. Odprte travniške površine so pozitiven vpliv, ki daje prostoživečim živalim prosto,

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	ki pomembno vpliva na biotsko raznovrstnost živalskih vrst in rastlin. Tudi ohranjanje gojenja tradicionalnih kmetijskih kultur (vinogradništvo, oljkarstvo, sadjarstvo) bo imelo pozitiven vpliv na avtohtone rastline in živali na teh mikrolokacijah, ki ohranjajo pestrost živalskega in rastlinskega sveta v regiji. Nahajališča mineralnih virov regije predstavljajo pomemben naravni potencial, ki ga je treba trajnostno upravljati. Raziskovanje in izkoriščanje potekata na podlagi Zakona o rudarstvu. Vsako izkoriščanje takšnega naravnega vira sicer pomeni izgubo gozdnega prostora, vendar je v vsak projekt zajeta tudi sanacija območja, ki narekuje ponovno vzpostavitev prvotnega stanja, v kar je vključena tudi pogozditev, če gre za območje gozda. Gozd je posredno naslovljen tudi pri usmeritvah za erozijska in plazljiva območja. Plan ugotovi, da varovanje gozdnih površin pozitivno vpliva na ogrožena erozijska in plazljiva območja. Iz tega razloga je treba na strmih in erozijskih predelih zagotavljati stalno pokritost tal z vegetacijo. Gozdove v naseljih se ohranja in vključuje v zelene sisteme naselij.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Za vse posege v območjih za potrebe obrambe je treba pridobiti pogoje in soglasje ministrstva, pristojnega za obrambo. Dejavnosti na vseh območjih za potrebe obrambe morajo upoštevati veljavno zakonodajo s področja vplivov na okolje, ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine. Prilagajanje podnebnim spremembam in naravnim nesrečam je vključeno v vse vsebine RPP in so bile obravnavane pri že obravnavanih sklopih.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Trajnostna raba naravnega vira gozd pozitiven (A)* - Zasnova gozdarstva in varovanje gozdnih površin v planu ohranja sklenjene površine gozdnih sestojev in poudarjenosti njihovih funkcij ter s tem omogoča trajnostno rabo gozda kot naravnega vira. Površine gozdov bodo ostale enake oz. se bodo povečale.

4.3.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

- Pri razvoju poselitve, predvsem ŠMO in ODRN je pomembno, da se ohranjajo in poudarjajo funkcije predvsem tistih strnjenih gozdnih površin, ki urbana območja ščitijo pred negativnimi okoljskimi vplivi, kot so erozija in plazenje tal, zaščita pred vetrom in visokimi temperaturami.
- Razvoj poselitve mora upoštevati regionalne gozdne klin(e) kot del zelenega sistema (povezave obala-zaledje, Brkini-Kras) ter jim dati večji ekološki pomen, tudi z vidika blaženja podnebnih sprememb. Pri tem je treba zagotavljati in varovati ekokoridorje za prostoživeče živali na stiku naselij in gozdov.
- Pri razvoju turizma in urejanju rekreativnih poti naj se smiselno vključijo obstoječe gozdne ceste in poti. V primeru vzpostavitvi novih poti naj se slednje umeščajo izven gozdnih površin, kjer so na prvi stopnji poudarjene ekološke funkcije. Izogibati se je treba mirnim conam. Prav tako se ne vzpostavlja novih rekreacijskih poti v območju varovalnih gozdov.
- Gozdove naj se opredeli kot jedrna območja zelenega sistema, kamor se novi (turistični) posegi ne širijo.

- Pri usmeritvah za zeleni sistem je potrebno navesti, da se v varovalne gozdove ne posega, njihove površine pa se ohranja in po potrebi povečuje.

4.3.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Ugotavljamo, da so bile podane usmeritve v planu smiselno upoštevane na več mestih in da je varstvo gozdov na strateški ravni, na kateri je pripravljen RPP, ustrezno upoštevano. Še posebej je pomembno, da so gozdovi prepoznani kot dejavnik, ki pomembno zmanjšuje erozijo tal in s tem varuje naselja te infrastrukturo pred erozijskimi procesi.

4.3.3 Usmeritve II. osnutek

Dodatne usmeritve glede upoštevanja varstva gozdov in njihovih funkcij niso potrebne.

4.4 Ribe

4.4.1 Presoja vplivov na okolje

Presoja vplivov na ribe v nadaljevanju upošteva sledeče področja varstva ribjih populacij in njihovih habitatov:

- Varstveni revirji
- Drstišča
- Tujerodne vrste rib
- Neprehodni prečni objekti za vodne organizme

Tabela 8: Presoja vplivov na ribe

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	<u>Varstveni revirji, Drstišča:</u> Stanovanjska gradnja in širitev urbanih območij lahko povečata odtok padavinskih vod z utrjenih površin, povzročita erozijo tal in motnost potokov, kar pa lahko posredno vpliva na ribe v varstvenih revirjih in drstišča. Plan razvoj poselitve v regiji prednostno usmerja v urbana središča in notranje rezerve naselij. Načrtovan je policentrični razvoj urbanih središč, krepitev javnega potniškega prometa ter usmerjanje nove poselitve v območja z obstoječo infrastrukturo. Ob upoštevanju zakonodaje s področja voda ni pričakovati neposrednih posegov v območja varstvenih revirjev in drstišč. Širitev stanovanjskih območij, gradbena dela in spremembe vodnega režima zaradi komunalne infrastrukture lahko povzročijo zasipavanje drstišč z naplavinami ali zmanjšanje vsebnosti kisika v vodi, kar zmanjšuje uspešnost drstenja rib. Prav tako gradbena dela lahko povzročijo začasno povečanje suspendiranih snovi in motijo mirne predele ribjih habitatov. Posreden vpliv zaradi poselitve imajo lahko tudi protipoplavne ureditve, ker pa je s planom predvideno sonaravno urejanje vodotokov, bistvenih vplivov na površino varstvenih revirjev ne pričakujemo. Upoštevanje na naravi temelječih rešitev lahko izboljša hidromorfološke razmere vodotoka. V primeru posegov v varstvena območja je treba zagotoviti ustrezno

	načrtovanje z vidika varstva ribjih habitatov ter časovno prilagoditev gradbenih del izven obdobja drsti. <u>Tujerodne vrste rib</u> Zaradi usmeritev plana v uravnoteženo poselitev, obnovo obstoječih območij in zmanjševanje posegov v naravna območja, ni pričakovati vplivov na pojavljanje ali širjenje tujerodnih vrst rib. <u>Neprehodni prečni objekti za vodne organizme</u> Plan razvoj naselij usmerja v notranji razvoj, prenovu in boljšo prostorsko povezanost z javnim prevozom. Novogradnje same po sebi običajno ne vključujejo pregrad na vodotokih. Posreden vpliv zaradi poselitve imajo lahko tudi protipoplavne ureditve, ker pa je s planom predvideno sonaravno urejanje vodotokov, ki zagotavlja ali izboljšuje vzdolžno povezanost vodotokov, bistvenih vplivov ne pričakujemo.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	<u>Varstveni revirji, Drstišča</u> Usmeritev plana za razvoja gospodarstva znotraj obstoječih con z zagotovljeno potrebno infrastrukturno opremljenostjo in prestrukturiranje obstoječih nakupovalnih središč, je z vidika varstva rib pozitivna, saj zmanjšuje pritisk na nepozidane in naravno ohranjene vodne habitate. S tem se ohranja obstoječa površina varstvenih revirjev ob vodotok in zmanjšuje morebitne vplive na drstišča. Na območjih, kjer se gospodarske dejavnosti umeščajo v neposredno bližino vodotokov, obstaja tveganje za poslabšanje drstitvenih habitatov zaradi povečanega odtoka onesnaženih voda, sprememb mikrosedimentacije ali urejanja brežin. Ob upoštevanju zakonodaje s področja odvajanja odpadnih voda, ocenjujemo, da bo vpliv na varstvene revirje in drstišča nebitven. <u>Tujerodne vrste rib</u> Predvidena usmeritev razvoja gospodarstva je kot omenjeno pri varstvenih revirjih in drstiščih z vidika varstva rib pozitivna, saj zmanjšuje pritisk na nepozidane in naravno ohranjene vodne habitate. Vpliva na pojavljanje ali širjenje tujerodnih vrst rib ne pričakujemo. <u>Neprehodni prečni objekti za vodne organizme</u> Sama gospodarska raba prostora ne povzroča novih prečnih ovir v vodotokih. Posredni vplivi bi se lahko pojavili, če bi bili potrebni premostitveni objekti ali protipoplavne ureditve, glede na umeščanje gospodarskih območij znotraj obstoječih, komunalno opremljenih območij, ocenjujemo da bo vpliv nebitven. Poleg tega pa je s planom predvideno sonaravno urejanje vodotokov, ki zagotavlja ali izboljšuje vzdolžno povezanost vodotokov.
Razvoj turizma	<u>Varstveni revirji, Drstišča</u> Vplivi na varstvene revirje so odvisni predvsem od lokacije turističnih objektov. Razvoj turizma, ki vključuje vodne športe in rekreacijo na vodotokih, lahko vpliva na motnje v mirnih habitatih rib, zlasti v varstvenih revirjih, kjer so pomembni pogoji za drstenje, prehranjevanje ali zavetje ribjih vrst. Zaradi majhne izdatnosti vodotokov je Obalno-kraška regija manj primerna za razvoj plovbe po vodotokih in obsežnejšega vodnega turizma (izjema morje). Plan poudarja, da se razvoj turizma prilagaja naravni obnovljivosti prostora in da se na

	varovanih območjih turizem usklajuje z varstvenimi cilji. Plan usmerja razvoj turizma v prenovu in ponovno uporabo obstoječih kapacitet ter v dvig kakovosti obstoječe turistične ponudbe, brez večjih novih prostorskih širitev. Na podlagi značilnosti regije in vsebin plana bistven vpliv na varstvene revirje in dristišča ni pričakovan. <u>Tujerodne vrste rib</u> Večja turistična uporaba vodnih teles kot je rekreativna plovba lahko poveča tveganje za vnos tujerodnih vrst (npr. z neustrezno uporabo opreme). Zaradi majhne izdatnosti vodotokov je Obalno-kraška regija manj primerna za razvoj plovbe po vodotokih in obsežnejšega vodnega turizma. Zato bistvenega vpliva ne pričakujemo. <u>Neprehodni prečni objekti za vodne organizme</u> Plan ne predvideva gradnje novih objektov v vodotokih in poudarja prenovu in ponovno uporabo obstoječih kapacitet ter v dvig kakovosti obstoječe turistične, zato ni pričakovati dodatne fragmentacije rečnih tokov ali ovir za ribjo migracijo.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	<u>Varstveni revirji, Dristišča</u> Izgradnja, nadgradnja ali rekonstrukcija prometne infrastrukture (ceste, železnice, logistična vozlišča) lahko povzroči negativne vplive zaradi povečanega vnosa suspendiranih delcev, izpustov nevarnih snovi (olja, goriva) ter sprememb v odvodnji meteornih voda. Vpliv je ob upoštevanju zakonodaje s področja odvajanja padavinski voda s cestišč ne bisten. Vse načrtovane ureditve, ki posegajo v območja vodnih in priobalnih zemljišč je treba načrtovati skladno z 37. členom ZV-1. Prepovedani so vsi posegi in dejavnosti, ki bi zmanjševali pretočne sposobnosti vodotokov, poslabševali stabilnost strug in stanje voda. Plan poudarja razvoj trajnostno mobilnost in rekonstrukcije obstoječih prometnic, kar zmanjšuje potrebo po novih posegih v občutljive vodne ekosisteme. Načrtovane posege prečkanja vodotokov ali postavitve prečnih objektov je potrebno prednostno umeščati izven varstvenih revirjev in območij dristišč rib. Dela na in v vodotokih naj se načrtuje izven drstitvenega obdobja rib. Ocenjujemo da so vplivi plana na varstvene revirje ne bisten. <u>Tujerodne vrste rib</u> Umestitev prometne infrastrukture ob upoštevanju zakonodaje s področja varstva voda in odvajanja odpadnih voda, ne bo vplivala na vnos in širjenje tujerodnih vrst rib. <u>Neprehodni prečni objekti za vodne organizme</u> Gradnja novih prometnih povezav ali rekonstrukcija obstoječih mostov lahko vključuje nove prečne objekte (npr. temeljenja, zaščitne konstrukcije v strugah), kar bi lahko povzročilo neprehodnost vodotokov. Če se pri novih prometnih objektih ne zagotovi prehodnosti, to vodi v fragmentacijo habitatov in prekinitev migracijskih poti. Strateški plan poudarja trajnostno načrtovanje in upoštevanje okoljskih značilnosti prostora, ter sonaravno urejanje vodotokov. Na podlagi tega ocenjujemo, da bo vpliv na prehodnost za vodne organizme ne bisten.

hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	<u>Varstveni revirji</u> Potencialni vplivi so zmerni do pomembni, predvsem v primeru novih hidroenergetskih objektov. Izraba vodotokov za proizvodnjo električne energije je zaradi majhne izdatnosti vodotokov v Obalno – kraški regiji manj primerna. Plan ne predvideva novih hidroelektrarn. Na varstvene revirje bi lahko vplivali tudi ostali energetske vodi, v primeru prečenja vodotokov, kjer gre večinoma za točkovna poseganja, ki nimajo bistvenega vpliva na površino varstvenih revirjev. <u>Drstišča</u> Pri gradnji daljnovodov, plinovodov in toplovodov, ki prečkajo vodotoke, lahko pride do premeščanja sedimentov in kalnosti vode, gre za kratkotrajnih vplivov na drstišča, ki jih je možno omiliti z izvajanjem gradnje izven časa drstitve. Plan ne predvideva vzpostavitve hidroelektrarn ali sprememb vodne dinamike, zato trajni vplivi na drstišča niso pričakovani. <u>Tujerodne vrste rib</u> Energetska infrastruktura nima neposrednega vpliva na prisotnost tujerodnih vrst. Posreden vpliv bi bil možen zaradi povečanja temperature vode in posledično boljše konkurenčnosti tujerodnih vrst v primerjavi z avtohtonimi. Izraba vodotokov za proizvodnjo električne energije je zaradi majhne izdatnosti vodotokov v Obalno – kraški regiji manj primerna. Plan ne predvideva novih hidroelektrarn, zato ocenjujemo vpliv kot nebiten. <u>Neprehodni prečni objekti za vodne organizme</u> Plan ne vključuje gradnje hidroenergetskih objektov (ni jezov, pregrad ali akumulacij), in ker se daljnovodi, plinovodi in toplovodi ne umeščajo v vodotoke kot prečne ovire, vpliva na prehodnost za ribe ne bo.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri,	<u>Varstveni revirji, Drstišča</u> Predvideno ohranjanje in krepitev zelenega sistema, zlasti ob vodotokih prispeva k izboljšanju stanja habitatov vodnih organizmov, vključno z ribami. Ohranitev vegetacijskih pasov ob vodotokih prispeva k zmanjševanju erozije brežin in vnosu hranil ter onesnažil v vode. Povečuje se naravno senčenje, s tem pa se ohranja stabilne temperaturne in kisikove razmere vodotoka. Vse to pa dolgoročno pozitivno vpliva na stabilnost populacij rib v varstvenih revirjih in nudi ugodne razmere za ramnzoževanje. V sklopu načrtovanja zelenega sistema se vključujejo na naravi temelječe rešitve za zmanjševanje poplavne nevarnosti, suše, erozije ter drugih izzivov, povezanih s podnebnimi spremembami. območja, kjer vodotoki zaradi posegov ali drugih dejavnikov, ki so zmanjšali naravnost vodotokov, potrebujejo prenovu v bolj sonaravno podobo in delovanje. Ukrep renaturacije vodotokov, ki vključuje območja, kjer vodotoki zaradi posegov ali drugih dejavnikov, ki so zmanjšali naravnost vodotokov, potrebujejo prenovu v bolj sonaravno podobo in delovanje, je z vidika zagotavljanja kakovostnih ribjih habitatov pozitiven. Ukrep renaturacije vodotokov je pozitiven tudi z vidika drstišč, saj kakovostne hidromorfološke razmere vodotokov vključujejo tudi boljše možnosti za drstitev.

	<u>Tujerodne vrste rib</u> Ohranjenost naravnih habitatov zmanjšuje motnje in degradacijo habitatov, boljši pogoji za avtohtone vrste pa zmanjšujejo konkurenčno prednost tujerodnih vrst, ki se drugače lahko intenzivneje širijo in izpodrivajo avtohtone vrste rib. <u>Neprehodni prečni objekti za vodne organizme</u> V okviru predvidenega urejanja krajine ni pričakovati dodatnih novih prečnih ovir v vodotokih, ki bi lahko negativno vplivale na prehodnost za vodne organizme. Regijski plan predvideva sonaravno urejanje vodotokov ter renaturacijo obstoječih degradiranih odsekov, kar lahko prispeva k izboljšanju vzdolžne povezanosti vodnih habitatov in s tem k boljši prehodnosti za ribe ter druge vodne organizme.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	<u>Varstveni revirji, Drstišča</u> Ohranjanje kmetijskih zemljišč, gozdov in vodnih virov prispeva k ohranjanju kakovosti vode in habitatov. Na ali ob vodotokih se ne predvidevajo gradnje ali prostorske ureditve, kar zmanjšuje fragmentacijo habitatov. Spremembe v kmetijski rabi, kot so intenzivnejša obdelava tal, povečana erozija in odtok tal, lahko povzročijo motnost voda, povečanje hranil in organskega materiala v vodotokih ter posredno negativno vplivajo na varstvene revirje in drstenje rib. Plan spodbuja trajnostne načine kmetovanja in izvajanja kmetijsko-okoljskih ukrepov. Kmetijstvo bo upoštevalo okoljske standarde ter svoje dejavnosti prilagajalo varstvu naravne in kulturne dediščine, zaščiti vodnih virov, biodiverziteti in varstvu tal, zato bistveni vplivi na varstvene revirje in drstišča niso pričakovani. Z namenom zagotavljanja stabilnejše in kakovostnejše kmetijske pridelave je predvidena vzpostavitev Državnega namakalnega sistema Ankaranska bonifika, ki bo omogočal rabo vodnih virov za namakalne potrebe. Raba vode za namakanje lahko vpliva na razpoložljive količine voda v vodotokih ter posledično na ekološke pretoke, ki so pomembni za ohranjanje vodnih ekosistemov, vključno z ribjimi združbami. Pri površinskih vodah je že podana usmeritev, da je ob odvzemu vode, potrebno vzdrževati ekološko sprejemljiv pretok vode, ki bo omogočal ohranitev vodnih ekosistemov in primerne habitatne pogoje za vodne organizme. V poglavju RPP Usmeritve za trajnostno rabo in varstvo voda so podana določila, da upravljanje z vodami poteka celovito in celostno, kar pomeni, da se vode in obvodni prostor usklajeno in trajnostno uporablja za različne namene in dejavnosti ob hkratnem zagotavljanju njihovega varstva, kar pozitivno vpliva tudi na ribje habitate. <u>Tujerodne vrste rib</u> Ohranjenost naravnih habitatov zmanjšuje motnje in degradacijo habitatov, boljši pogoji za avtohtone vrste pa zmanjšujejo konkurenčno prednost tujerodnih vrst, ki se drugače lahko intenzivneje širijo in izpodrivajo avtohtone vrste rib. <u>Neprehodni prečni objekti za vodne organizme</u> Usmeritve za rabo in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrbo z mineralnimi surovinami ne povzročajo novih neprehodnih objektov za vodne organizme, vpliva ne pričakujemo.
Obramba, zaščita in	<u>Varstveni revirji, Drstišča</u>

varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Ukrepi s področja obrambe, zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami predvidevajo, da se dejavnosti, posegi in raba prostora načrtujejo zunaj območij z omejitvami, med katera sodijo tudi vodna in priobalna zemljišča. Umeščanje dejavnosti izven občutljivih območij zmanjšuje degradacijo obrežnih pasov, ohranja naravno hidromorfološko dinamiko ter prispeva k stabilnosti vodnih ekosistemov. Ukrepi, ki usmerjajo rabo prostora izven erozijskih in plazovitih območij, prispevajo k zmanjšanju vnosa sedimentov v vodotoke. To je pomembno za ohranjanje kakovosti substrata, ki predstavlja ključen dejavnik za uspešno drst ribjih vrst, saj prekomerna sedimentacija lahko zmanjšuje preživetje iker in mladice. Na območjih, ki so bila prizadeta zaradi naravnih nesreč, se predvideva umik dejavnosti, ki bi lahko povzročile ponovno škodo, ter omogočanje naravne obnove prostora. Ukrepi zmanjševanja poplavalne ogroženosti se izvajajo na celovit način, pri čemer se upošteva naravna dinamika vodotokov. Takšna prostorska usmeritev prispeva k zmanjševanju pritiskov na vodne in obvodne ekosisteme ter ima posredno pozitiven vpliv na varstvene revirje in drstenje rib, saj se ohranja naravno stanje vodnih habitatov in ohranjajo oz. izboljšajo pogoji za razmnoževanje rib. <u>Tujerodne vrste rib</u> Ukrepi s področja obrambe, zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki vključujejo usmerjanje dejavnosti izven vodnih in priobalnih in prispevajo k ohranjanju bolj naravnega stanja vodotokov. Ohranjenost naravnih habitatov zmanjšuje motnje in degradacijo habitatov, boljši pogoji za avtohtone vrste pa zmanjšujejo konkurenčno prednost tujerodnih vrst, ki se drugače lahko intenzivneje širijo in izpodrivajo avtohtone vrste rib. <u>Neprehodni prečni objekti za vodne organizme</u> Obrambne dejavnosti ne predvidevajo novih posegov v vodotoke ali dodatnih prečnih ovir. Ukrepi zmanjševanja poplavalne ogroženosti lahko vključujejo različne protipoplavalne ureditve, vendar so te v okviru plana predvidene predvsem v sonaravni obliki s celostnimi ukrepi, zato ocenjujemo da vpliv na prehodnost za vodne organizme ne bo bistven.
--	--

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti* ne bisten zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) - Izvedba plana zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov, ne vpliva bistveno na zmanjšanje ali razdrobljenost površin revirjev. Površina varstvenih revirjev ostaja enaka. S planom so predvideni omilitveni ukrepi, ki zmanjšujejo morebitne vplive na drstišča tako, da bo vpliv ne bisten. S planom se lahko poveča število oz. širjenje invazivnih tujerodnih vrst, vpliv je z izvedbo omilitvenih ukrepov ne bisten. Plan vpliva na prehodnost in migracijo rib, a je vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bisten.

4.4.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

Usmeritve s področja rib:

- Načrtovane posege prečkanja vodotokov ali postavitve prečnih objektov je potrebno prednostno umeščati izven varstvenih revirjev in območij dristišč rib. Dela na in v vodotokih naj se načrtuje izven drstitvenega obdobja rib.
- Morebitne nove infrastrukturne elemente (ceste, železnice) ali njihove nadgradnje se prednostno načrtuje izven območja vodotokov ali na način, da je potrebnih čim manj prečkanj vodotokov. V primeru, da to ni možno se prečkanja izvede na način, da nosilci infrastrukturnih elementov niso umeščeni v strugo vodotoka in so zagotovljeni ukrepi, da na območju ne prihaja do dolgotrajnega kaljenja.
- Prednostno se na območja vodotokov ne umešča novih prečnih objektov, ki so neprehodni za vodne organizme. V kolikor to ni možno oziroma je za zagotavljanje poplavne varnosti nujno, da so objekti na vodotokih, kjer so prisotne ribje vrste, je treba predvideti ukrepe za ohranitev prehodnosti za vodne organizme (ribje steze, drče, zaporedni bazeni, sonaravno urejeni stranski rokavi), načrtovani naj bodo skladno z naravnim pretokom in vrstno sestavo rib.

4.4.3 Usmeritve II. osnutek

Veljajo še iste usmeritve iz I. osnutka.

4.5 Površinske in podzemne vode

4.5.1 Presoja vplivov na okolje

Presoja vplivov na vode v nadaljevanju upošteva sledeča področja varstva površinskih in podzemnih voda:

- *Vodna in priobalna zemljišča*
- *Ekološko in kemijsko stanje površinskih voda*
- *Vodovarstvena območja (VVO)*
- *Načrtovana vodovarstvena območja*
- *Raba voda (vodna dovoljenja)*

Pri prostorskem načrtovanju je treba upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Tabela 5: Presoja vplivov na površinske vode

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	<u>Ekološko in kemijsko stanje površinskih voda ter vodna zemljišča:</u> Na območju regije se razvija širše mesto območje slovenske Istre, predvsem Koper z obalnimi mesti, Hrpelje s Kozino ter gravitacijskim zaledjem. Značilnost površinskih vodotokov v regiji je, da so ti večinoma kratki, občasni z hudourniškim značajem, površinskih rek je v regiji malo. Skoncentrirano območje poselitve je predvsem ob površinskih vodotokih Rižane, Badaševce, Pjažentina, Fazana poleg teh je še več manjših potokov, ki se nahajajo v zaledju Kopra in Izole, ki imajo lokalni pomen, vendar nimajo stalnega vodostaja. V skladu z določbami Uredbe o prostorskem redu

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04 in 33/07- ZPNačrt in 61/17-ZUreP-2), je treba prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo, umeščati izven območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem odmiku, tako da se na priobalnem zemljišču ohranjata nepozidanost in javna dostopnost. Upoštevati je treba ustrezne odmike za vode 1. reda in vode 2. reda. Razvoj naselij in poselitve v bližini vodotokov (ODRN v Kopru) vplivajo na njihovo ekološko in kemijsko stanje s spremembo rabe tal v obrežnem pasu, odstranitvijo obrežne vegetacije, utrditvijo brežin in regulacijami ali s samim poseganjem v območje struge vodotoka, kar vpliva tudi na hidromorfološko stanje površinskih voda. Več kot je hidromorfoloških obremenitev, slabše je posledično tudi ekološko stanje. Poleg zmanjšanja razlivnih površin zaradi pozidave, se zaradi zagotavljanja protipoplavne varnosti povečuje tudi potreba po regulaciji vodotokov. S poseganjem v prostor se ne sme poslabševati kemijsko, ekološko in hidromorfološko stanje vodotokov, kar prispeva k doseganju okoljskih ciljev za površinska vodna telesa (Rižana). Plan vključuje tudi, da se bo razvoj naselij prilagajal vodotokom in obvodnemu prostoru, kar pozitivno vpliva na površinske vode. V naseljih, v katera se usmerja PROSO, se spodbuja prenova obstoječega stanovanjskega fonda, kar zmanjšuje pritisk poselitve na vodna telesa. Onesnaževanje površinskih voda in s tem posledično vpliv na ekološko in kemijsko stanje vodotokov je mogoče pričakovati iz točkovnih izpustov komunalne, industrijske in padavinske odpadne vode. Širitev poselitve pomeni tudi več prebivalcev in povečanje količin komunalnih odpadnih voda, slednje nastajajo v okviru gospodinjstev (kuhanje, pranje, sanitarije), ki se bodo odvajale na čistilno napravo, kjer morajo biti zagotovljene dovoljše kapacitete za njeno očiščenje. Čiščenje se izvaja v skladu z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21, 44/22 – ZVO-2 in 21/25 – ZOPVOOV), očiščenost in količina odpadnih voda, ki se odvajajo v površinske vodotoke, iz čistilne narave, se spremljajo v okviru letnega obratovalnega monitoringa. Za doseganje okoljskih ciljev s področja površinskih voda je potrebno čim večji delež nove poselitve priključiti na javno kanalizacijsko omrežje, ki se zaključi s čiščenjem na ČN. Plan prepoznava obstoječo problematiko dotrajanosti kanalizacijskega sistema v obalnih mestih in nekaterih naseljih in podaja usmeritev, da se izdela podroben načrt morebitne sanacije stanja. Pozitiven vpliv na ohranjanje dobrega stanja površinskih, kot tudi podzemnih voda, imajo določila, da se preobremenjene komunalne ČN nadgradi, kjer obstaja potreba se jih tudi na novo vzpostavi. Dotrajano kanalizacijsko omrežje se dograjuje, v naseljih z opredeljenimi aglomeracijami, kjer kanalizacijska omrežja še ni vzpostavljena, se le-ta vzpostavi.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča	Prednostna območja za razvoj gospodarstva se razvijajo in umeščajo območja, ki presegajo 10 ha uporabne površine, pri izbiri se prednostno preverijo možnosti prenove in sanacije opuščenih in razvrednotenih območij. Sem sodijo industrijska, obrtna, trgovska, poslovna območja in logistični centri. Razvijajo se v Sežani, OIC Hrpelje, v Divači, v Kopru, v Izoli in v Luciji, predvidena je preureditev obstoječe poslovne cone na območju nekdanje klavnice v Dragonji, nova cona se umešča v Senožecah. Večja nova

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	nakupovalna središča se v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Razvoj gospodarskih con bo imel enak vpliv na kemijsko, ekološko in hidromorfologijo kot razvoj poselitve (1.Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija), v primeru poseganja na območje vodotokov. V obeh primerih gre za širitev pozidanosti na pripevnem območju vodnih teles. Tudi za gospodarske cone veljajo določila ZV-1 glede ustreznega odmika od vodnih zemljišč vodotokov 1. in 2.reda. Na območjih gospodarskih con je možno pričakovati nastanek industrijskih odpadnih voda, ki se proizvedejo zaradi delovanja različnih obrtnih panog (proizvodnja kovinskih izdelkov, steklarskih izdelkov, reja živali, zdravstvena dejavnost itd.), obrti podobnim ali drugih gospodarskih dejavnosti. Industrijska odpadna voda je po sestavi drugačna od komunalne odpadne vode, saj vsebuje primesi različnih spojin (olj, kovin, FFS, antibiotikov), ki se na običajni čistilni napravi ne odstranijo iz vode. Odpadne vode je potrebno predhodno očistiti v okviru industrijske čistilne naprave ali če se industrijska odpadna voda odvaja v javno kanalizacijo, je industrijska čistilna naprava namenjena predčiščenju. Določila na kakšen način je potrebno ravnati z industrijsko odpadno vodo je zapisano v Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22). Ob upoštevanju določil iz Uredbe in urejenemu odvajanju odpadnih industrijskih voda ne pričakujemo vplivov na onesnaženje površinskih vodotokov iz naslova točkovnega onesnaževanja industrijskih voda. V okviru gospodarskih con se oblikujejo tudi večje manipulativne površine za parkiranje tovornjakov, dovoz in odvoz materiala ali odlaganje različnih materialov, podobno tudi večja parkirišča v okviru nakupovalnih središč ali parkirišča za avtodome. Na tovrstnih površinah pogosto prihaja do onesnaženja padavinskih voda z različnimi primesmi olj, naftnih derivatov in drugih tekočin iz tovrstnega prometa. Neposredno odvajanje takih padavinskih vod lahko negativno vpliva na ekološko in kemijsko stanje površinskih voda, zato podajamo usmeritev, da se na območjih manipulativnih površin predvidi ukrepe za preprečevanje vnosa primesi iz padavinskih voda pred odvajanjem v površinske vode.
Prednostna območja za razvoj turizma	Turizem v regiji predstavlja pomemben del gospodarstva, v prednostnih območjih se razvoj turizma usmerja v prenovu in ponovno uporabo obstoječih kapacitet. Prednostno razvojno območje je slovenska Istra z obalnimi mesti Koper, Izola, Piran in Portorož, razvija se v funkcionalni povezanosti z zaledjem. RPP prepozna pomembnost, da obalni turizem temelji na varovanju naravnih virov. Turizem v kraškem in podeželskem zaledju se razvija z vinskimi, gastronomskimi, pohodniškimi, kolesarskimi in konjeniškimi (Lipica) dejavnostmi ter se povezujejo v širšo destinacijo Kras in Brkini, slednji skupaj v Čičarijo razvijajo ekoturizem in trajnostne oblike rekreacije, ob poudarku na lokalni ponudbi. V objektih namenjenih turizmu bo podobno kot pri širitvi poselitve nastajala komunalna odpadna voda. V poglavju 1.Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija smo obravnavali vpliv stanovanjske gradnje na površinske vode, potrebno je upoštevati ZV-1 in odmike od vodnega zemljišča vodotokov 1. in 2. reda.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	Novi projekti in prenove sledijo načelom trajnostnega oblikovanja, prednost ima prenova pred novogradnjo. Namesto množične pozidave se podpira butičen razvoj, kar pozitivno vpliva za zmanjšanje pritiska pozidave na površinske vode. Plan daje poudarek tudi razvoju turizma, ki temelji na varovanju narave. S planom niso načrtovane ureditve, ki bi neposredno tangirale površinske vodotoke, mogoče pa je pričakovati, da bodo potrebna prečkanja vodotokov v okviru urejanja kolesarskih ter pohodniških poti, ali drugih oblik javnega prevoza, ki so načrtovani za izboljšanje dostopnosti turističnih točk. Skladno z ZV-1, je v 37. členu opredeljeno v katerih primerih je dovoljeno posegati v območja vodnih in priobalnih zemljišč.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), vodni promet	RPP vključuje posodobitev in nadgradnjo železniških povezav Ljubljana-Sežana (odsek Divača-Sežana-državna meja in Postojna-Divača), izgradnja II. tira Divača-Koper, ki se urejajo z državnim prostorskim načrtom. Krepi se prometna os Koper-Kozina-Sežana in razvoj javnega potniškega prometa. Predvidene je obvoznica Kobdij, južna obvoznica v Sežani, cestna povezava med RT Sežana-Lipica, RC Divača-Lokev-Lipica, obvoznica Podpeč, obvoznica Kobilarne Lipica, Izgradnja dostopne ceste iz RC Kozina-Kastelec do OIC Hrpelje. RPP povzema tudi državni cesti H5 Koper-Dragonja in glavno cesto Izola-Lucija (H6). Plan predvideva razširitev kolesarskega omrežja z izgradnjo državnih kolesarskih povezav na D1 (odsek Razdrto-Divača-Kozina-Črni kal-Koper), D7 (odsek Nova Gorica-Komen-Sežana-Divača), R4 (odsek Kobdilj-Gradišče-Komen) in R5 (odsek Črni kal-Sočerga) ter povezav Trst-Kozina-Starod in Koper-Šalara-Dragonja (ob preusmeritvi železniške proge se preuredi stari tir v kolesarko). Kot je opredeljeno v poglavju 1.Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija, je potrebno pri umeščanju oziroma načrtovanju potrebno zgotoviti odmik ob vodnih zemljišč vodotokov 1. in 2. reda. Iz Splošnih smernic DRSV izhaja, da se je potrebno na področju prometne infrastrukture – pri načrtovanju ureditve cest, ureditve kolesarskih poti in pešpoti, načrtovati gradnjo prometne infrastrukture izven priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37. členu, kar pomeni, da se vse prometne in železniške povezave prednostno umeščajo stran od vodotokov, oziroma, da je število potrebnih prečkanj čim manjše. Vse načrtovane ureditve, ki posegajo v območja vodnih in priobalnih zemljišč je treba načrtovati skladno z 37. členom ZV-1. Prepovedani so vsi posegi in dejavnosti, ki bi zmanjševali pretočne sposobnosti vodotokov, poslabševali stabilnost strug in stanje voda. Pri načrtovanju poteka trase javne infrastrukture je treba načrtovati čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, razen izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšanja obstoječe stabilnosti brežin vodotokov. Vkolikor je zaradi prostorskih omejitev potrebno posegati v vodni prostor je podana usmeritev, da se izdelata strokovna podlaga, zaradi morebitnih vplivov na hidromorfološko stanje vodotoka.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	S planom niso predvidene umestitve hidroelektrarn v prostor, zaradi majhnega pretoka vodotokov so ti manj primerni za proizvodnjo električne energije, kar je ocenila tudi RES študija, zato ocenjujemo, da plan z vidika hidroenergetike ne bo imel vpliva na površinske vode. Prav tako plan ne umešča vetrnih elektrarn v regijo. Sončne elektrarne se prednostno umešča na stavbe in obstoječo infrastrukturo, izjemoma kot novi posegi le na degradirana območja.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	Pomembnejši zeleni klin v regiji je Škocjanski zatok v Kopru, ki ga obdaja pozidava in pristanišče. Plan vsebuje določilo, da je ključno varovanje in preprečevanje fragmentacije zelenih klinov, kar pozitivno vpliva na površinske vode. Zeleni sistem regije vključuje vode in obvodno krajino (vodotoki, jezera, poplavni pasovi) ter poudarja pomembnost celostnega upravljanja. Stremi se k sonaravnemu urejanju vodotokov za ohranjanje kakovostnih naravnih koridorjev, ki so ekološko pomembni. Slednje sicer pripomore k preprečevanju poslabšanja stanja površinskih voda. Kot območja posebnih ukrepov je navedena tudi renaturacija vodotokov, gre za vodotoke, ki potrebujejo prenovu v bolj sonaravno podobo in delovanje, na grafičnem prikazu sta zarisani dve območji v Kopru (Rižana, Badaševica). Slednje ima pozitiven vpliv na doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja. Zaradi posebnih naravnih značilnosti prostora v regiji so navedene tudi Škocjanske jame, ki so območje ohranjanja posebnega varstvenega območja.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Opravljanje kmetijske dejavnosti na območju regije se srečuje s pojavljanjem suš, zaradi česar varstvo in zaščita kmetijskih zemljišč vključuje ukrepe za zadrževanje vode za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč (zadrževalniki padavinske vode, izgradnja namakalnih sistemov- Ankaranska bonifika, shranjevanje viškov za sušna obdobja). Odvzem vode za namakanje zemljišč lahko zniža pretoke rek in potokov, kar vpliva na spremembo vodnega režima, saj se zmanjša razpoložljivost vode dolvodno, kar je pomembno predvsem v sušnem obdobju. Podajamo usmeritev, da je ob odvzemu vode, potrebno vzdrževati ekološko sprejemljiv pretok vode, ki bo omogočal ohranitev vodnih ekosistemov in primerne habitata za vodne organizme. Povratne vode iz namakanih površin so lahko vir razpršenega onesnaževanja zaradi vnosa hranil (fosfor, dušik) in vnos nevarnih snovi (FFS, kemikalije), ki lahko vodijo v eutrofikacijo površinskih voda. V plan je vključeno določilo, da je potrebno pri vzpostavitvi novih namakalnih sistemov vključiti presojo kumulativnih odvzemov na ravni celotnega povodja, dokazati, da sistem ne bo povzročil poslabšanja ekološkega stanja ter preverbo vplivov na količinsko stanje podzemnih voda in kumulativne vplive na javno oskrbo s pitno vodo. Navedena določila sicer varujejo površinske in podzemne vode pred morebitnimi vplivi namakalnih sistemov, vendar je po vsebini določilo preveč podrobno in operativno usmerjeno za strateški nivo plana, ki naj bi praviloma določal usmeritve, cilje in načela na regijskem nivoju. Takšna formulacija presega strateško raven načrtovanja in posega v področje izvedbenih ali projektnih faz, kjer se tovrstne presoje in analize dejansko izvajajo. S tem pa lahko preveč specifične zahteve omejujejo prilagodljivost pri načrtovanju posameznih projektov ter otežujejo njegovo učinkovito izvajanje. Bolj smiselno bi bilo, da plan določi splošno obveznost upoštevanja zagotavljanja vodnih virov in

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	varovanja (kemijskega in ekološkega) stanja površinskih voda, konkretne pogoje in preverjanja pa se prepustijo ustrezni zakonodaji in postopkom na nižjih ravneh načrtovanja. Izgradnja padavinskih zadrževalnikov voda lahko vpliva tako negativno kot tudi pozitivno na površinske vode. Pozitiven vpliv je, da se z njimi zmanjšuje padavinske konice, poplavno ogroženost dolvodno, erozijo dna in brežin struge. Potencialni negativni vpliv obsegajo spremembe v vodnem režimu, povzročijo segrevanje vode in zadrževanje sedimenta, slednjim se je mogoče izogniti, vkolikor je zadrževalnik ustrezno načrtovan, ob upoštevanju rečne dinamike, specifične prostora in ob ustreznem vzdrževanju. V poglavju RPP Usmeritve za trajnostno rabo in varstvo voda so podana določila, da upravljanje z vodami poteka celovito in celostno, kar pomeni, da se vode in obvodni prostor usklajeno in trajnostno uporablja za različne namene in dejavnosti ob hkratnem zagotavljanju njihovega varstva. Upošteva se njihov hidrološki značaj, vodnatost in druge lastnosti za trajno zagotavljanje stabilnega kakovostnega kemijskega, ekološkega stanja ter krajinskega in ekološkega pomena. Našteta določila pozitivno vplivajo na doseganje okoljskih ciljev s področja površinskih voda.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Plan naslavlja, da se dejavnosti, posegi in raba načrtujejo zunaj območij z omejitvami, med katera spadajo tudi vodna zemljišča. Z vidika voda so predvsem problematične poplave, ki so obravnavane v tabli 7: Presoja vplivov na ogrožena območja. Obalno-kraška regija ima pomembno strateško lego ob morju, zaradi česar se na območju obale opredeljuje več območij za obrambo (Slavnik, Letališče Portorož, Objekt Izola, Pri Fakovcih, Artviže, letališče Divača, Vremščica). Skladno z ZV-1, 37. člen določa na vodnem in priobalnem zemljišču ter na območju presihajočih jezer ni dovoljeno posegati v prostor razen za gradnjo namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi. Območja namenjena vojaški dejavnosti imajo lahko vpliv na površinske vode, saj lahko pride do izlitja goriv, olj, maziv in kemikalij (skladiščenje goriv, vzdrževanje vozil itd.). Na tovrstnih območjih je mogoče pričakovati ostanke eksploziv in streliva, katerih sestavni del so težke kovine. Neposredno odvajanje takih padavinskih vod lahko negativno vpliva na ekološko in kemijsko stanje površinskih voda, zato podajamo usmeritev, da se na območjih manipulativnih površin predvidi ukrepe za preprečevanje vnosa primesi iz padavinskih voda pred odvajanjem v površinske vode.

Tabela 6: Presoja vplivov na **podzemne** vode

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Posegi na ožja vodovarstvena območja niso dovoljeni (zajetja, območja s strogimi ukrepi). Na območju Mestne občine Koper in Hrpelje-Kozina velja Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Rižane (Ur. l. RS, št. 49/08, 72/12 in 69/13) (v nadaljevanju Uredba), na preostalih občinah v regiji veljajo občinski Odloki o zavarovanju vodnih virov. Upoštevati je potrebno določbe iz Odlokov po katerih so zavarovana območja VVO. Vse posege se prednostno umešča izven območja zajetij in območij s strogimi varovalnimi ukrepi. Po potrebi se izdela Priloga 5 Splošnih smernic

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	DRSV. S planom se območja namenjena poselitvi načeloma določajo izven vodovarstvenih območij, z izjemo naselij Hrpelje, Kozina in Komen. Za območje občine Hrpelje-Kozina so v Uredbi določeni ukrepi, prepovedi in omejitve za gradnjo na območju. Območje naselja Komen se nahaja na širšem vodovarstvenem območju z milejšim vodovarstvenim režimom. S povečanjem pozidanih površin namenjenih poselitvi spremenijo naravno infiltracijo padavinske vode v tla, kar posledično zmanjša obnavljanje podzemne vode. Območje regije je vododeficitarno, zaradi česar je v poletnem času občasno motena oskrba s pitno vodo. Med cilji prostorskega razvoja je poudarjeno zagotavljanje zanesljive oskrbe s pitno vodo, ki bo doseženo z razvojem rezervnih vodnih virov, spodbujanjem učinkovite rabe vode, hrambe vode ob intenzivnih padavinah in zmanjševanje izgub v omrežju, pričakovati je pozitiven vpliv na podzemne vode z nadgradnjo omrežja in objektov za odvajanje in čiščenje odpadne vode iz objektov. Posebna pozornost se nameni zaščiti vodnega vira Brestovica, ki je trenutno urejena zgolj na slovenski strani, zato je nujno, da se na meddržavni ravni uredi celovito varstvo tega vodnega vira, saj vanj priteka tudi voda z italijanskega ozemlja. Razvoj poselitve sicer povečuje pritisk na vire pitne vode, vendar plan ustrezno prepozna in naslavlja težavo z oskrbo s pitno vodo. Obveznost priključevanja novih objektov na komunalno omrežje smo že opredelili v tabeli <u>Površinskih voda</u>, ker je ključno za ohranjanje kakovosti podzemnih voda. Za rabo vode za lastno preskrbo s pitno vodo ali oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba, je treba v skladu s 125. členom ZV-1 pridobiti vodno pravico na podlagi vodnega dovoljenja. Na regionalni ravni se zagotovi izgradnja vseh potrebnih kanalizacijskih sistemov, ki bodo zagotavljali ustrezno varstvo okolja. Poseben poudarek se nameni zaščiti morja in obalnega pasu. V primeru, da načrtovani objekti GJI za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode služijo oskrbi več občin, se pomembnejši skupni objekti načrtujejo v RPP po predhodnem dogovoru občin.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Prednostna območja za razvoj gospodarstva se razvijajo in umeščajo območja, ki presegajo 10 ha uporabne površine, pri izbiri se prednostno preverijo možnosti prenove in sanacije opuščenih in razvrednotenih območij. Sem sodijo industrijska, obrtna, trgovska, poslovna območja in logistični centri. Razvijajo se v Sežani, OIC Hrpelje, v Divači, v Kopru, v Izoli in v Luciji, predvidena je tudi preureditev obstoječe poslovne cone na območju nekdanje klavnice v Dragonji in nova cona v Senožečah. Večja nova nakupovalna središča se v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Večina gospodarskega razvoja se načrtuje izven vodovarstvenih območij tudi nova GC v Senožečah. Na širšem varstvenem območju je opredeljeno prednostno območje za gospodarski razvoj Obrtno-industrijska cona v Hrpeljah, gre za uveljavljeno gospodarsko območje, ne za novo umeščanje v nepozidan prostor. Vkolikor bi prišlo do njene širitve ali umeščanja novih objektov v prostor je potrebno izdelati strokovno podlago skladno s Prilogo 5 Splošnih smernic upravljanja z vodami DRSV. V gospodarskih conah se

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	lahko uporabljajo različne kemikalije, olja, topila in druge snovi, ki ob razlitju ali nepravilnem skladiščenju ponikajo v tla. Podajamo usmeritev glede preprečevanja onesnaženja podzemnih voda. Znotraj gospodarskih con se lahko umeščajo dejavnosti, ki bi lahko porabile večje količine vode, kar lahko vodi do prekomernega črpanja in nižanja nivoja vodonosnikov.
Prednostna območja za razvoj turizma	Turizem lahko vpliva na podzemne vode na več različnih načinov. Pri razvoju turistične ponudbe se bo povečalo tudi število objektov s prenočišči oziroma kratkotrajnim najemom, kar pomeni, da se bo na območju povečala poraba pitne vode, kar je lahko (in je že v obstoječem stanju) problematično predvsem v višku turistične sezone. Razvoj turizma je usmerjen v prenovno in ponovno uporabo obstoječih kapacitet. Namesto odpiranja novih območij, se prostorsko osredotoči na območja, kjer je že zagotovljena ključna turistična infrastruktura v regiji. V istrskih občinah, kjer se soočajo s prenasičenostjo, se razvija na temelju trajnostnega turizma, ki zmanjšuje prostorske obremenitve. Obveznost priključevanja objektov na komunalno infrastrukturo in zagotavljanje zadostnih kapacitet za čiščenje na čistilnih napravah smo obravnavali že v poglavju Površinske vode. S povečanjem površin namenjenih turizmu (grajeni objekti, apartmaji) spremenijo naravno infiltracijo padavinske vode v tla, kar posledično zmanjša obnavljanje podzemne vode.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), vodni promet	Predvidene so nadgradnje in novogradnje cestnega omrežja (Bertoška vpadnica, urejanje parkirišč za tovorna vozila, dograditev omrežja hitrih cest H5 in H6, HC Jagodje- Lucija se ureja z DLN, priključna cesta za Piran, večje število obvoznic za razbremenitev naselij). RPP vključuje posodobitev in nadgradnjo železniških povezav Ljubljana-Sežana (odsek Divača-Sežana-državna meja in Postojna-Divača), izgradnja II. tira Divača-Koper, ki se urejajo z državnim prostorskim načrtom. Razvijajo se tudi kolesarske poti in javni potniški promet. Promet podobno kot preostali segmenti, povečuje delež utrjenih tal, zaradi česar manj vode ponika nazaj v podtalje. Kot je že prepoznano v poglavju <u>površinskih voda</u>, je zaradi cestnega in železniškega prometa možno razpršeno onesnaževanje (prek izpiranja s površin izven urbanih območij, nenamerno razlitje v primeru nesreče). Vodna telesa podzemnih voda so pogosto obremenjena, zaradi cestnega prometa, s cinkom, bakrom in svincem. Usmeritev za urejeno odvajanje padavinskih voda s cestišč smo podali že v Površinskih vodah. Prednostno naj se cestne in železniške povezave umeščajo izven območij zajetij in strogih varstvenih režimov, v kolikor to ni mogoče je potrebno izdelati strokovno podlago, skladno s Prilogo 5 splošnih smernic DRSV.
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Obnovljivi viri energije so pomemben del zelenega prehoda v brezogljično družbo, torej prispevajo k zmanjšanju porabe fosilnih goriv. RPP ne predvideva razvoja hidroenergetike, umeščanja vetrnih elektrarn, sončne elektrarne se prednostno umeščajo na obstoječe objekte, izjemoma pa kot nove posege na degradirana območja. Izvaja se gradnja plinovoda M6 Ajdovščina-Lucija, za katerega je sprejet DPN. V regiji se izvajajo pilotni projekti za uporabo geotermalne energije, v primeru izvedljivosti se sistemi uporabe geotermalne energije uporabljajo za ogrevanje naselij v regiji. Nadaljnji razvoj se usmerja v večjo uporabo geotermalne energije ter integracije v daljinske sisteme ogrevanja. Črpanje geotermalne vode lahko

<i>Vsebine RPP</i>	<i>Presoja vplivov</i>
	spremeni naravno ravnovesje podzemnih vodonosnikov in tako predstavlja tveganje v primerih vračanja ohlajene vode v tla, kar lahko spremeni temperaturo in kemijsko stanje podzemne vode. Izraba sončne energije ne vpliva bistveno na stanje podzemnih voda. Pri umeščanju območij in objektov OVE je potrebno upoštevati določila državnih in občinskih predpisov za posamezno vodovarstveno območje.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri,	Urejanje krajine v RPP sicer ne nakazuje razvoja oziroma dejavnosti, ki bi lahko negativno vplivale na stanje podzemnih voda, saj predvsem vključuje obstoječe stanje. Določila za varovanje obstoječih vodnih virov in usmerjanje dejavnosti izven območij vodnih virov pitne vode so vključena že v drugih poglavjih plana.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Kmetijstvo ima močan vpliv na podzemne vode, saj je ena izmed glavnih dejavnosti, ki posega v naravni vodni krog. Vplivi na podzemne vode so lahko pozitivni, kot je prepoznano v planu, da se na okoljsko občutljivih spodbuja trajnostne načine kmetovanja. Na celotnem območju regije se spodbuja sonaravna pridelava hrane. Kmetijstvo bo upoštevalo okoljske standarde ter svoje dejavnosti prilagajalo varstvu zaščiti vodnih virov. Na Krasu se spodbuja tradicionalni način pridelave, v vinogradništvu, uvaja se tudi naravi prijazno vinogradništvo. V splošnem ima intenzivnejše kmetijstvo negativen vpliv na podzemne vode, zaradi onesnaževanja z nitrati in pesticidi (FFS), ki se ob dežju spirajo v tla in onesnažijo vodonosnike. Poleg obdelovanja kmetijskih površin, lahko opravljanje kmetijske dejavnosti vpliva na podzemne vode tudi z neurejenimi gnojišči, kjer gnojnica ponika v tla. Gnojišča morajo biti vodotesna in ustrezno oddaljena od vodovarstvenih območij. Usmeritve za trajnostno rabo in varstvo voda vključujejo celovito in celotno upravljanje z vodnimi viri, ki se uporabljajo za različne namene in dejavnosti ob hkratnem zagotavljanju njihovega varstva. V regiji ni zagotovljenega dolgoročnega strateškega vodnega vira za oskrbo prebivalstva s pitno vodo, kakor tudi ne rezervnega vodnega vira. Obalni del regije se posebno v sušnih obdobjih, ki sovpadajo s turistično sezono, sooča s pomanjkanjem pitne vode. Medregijski dogovor o delitvi vodnih virov in izvedbi načrtovanih ukrepov se pripravlja. Za zagotavljanje ustrezne oskrbe s pitno vodo se varuje vse obstoječe in potencialno pomembne vodne vire ter spodbuja varčno in smotrno rabo pitne vode. Nevarnost za onesnaženje podzemnih voda predstavlja med drugim tudi slabše urejen način odvajanja in čiščenja odpadnih voda, zato je za ohranjanje voda nujna izgradnja kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav. Vse obstoječe vodne vire je treba varovati pred onesnaženjem. Dejavnosti je treba v skladu s sprejetimi načrti v največji možni meri usmerjati izven območij virov pitne vode, oziroma njihovo izvajanje prilagoditi tako, da ne bodo predstavljale nevarnosti za onesnaževanje voda. Na državni ravni je nujen sprejem uredbe (ali uredb) o vodovarstvenih območjih, ki bo zagotovila ustrezno zaščito vodnih virov. Plan prepoznava problematiko in jo ustrezno naslavlja, prav tako vsa navedena določila pripomorejo k cilju ohranjanja kakovosti podzemnih voda. Plan vsebuje tudi določila, da se območja, ki so opuščena, neaktivna ali neprimerna za nadaljnje izkoriščanje se na vodovarstvenih območjih

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	prioritetno ustrezno sanirajo, kar bo prispevalo k ohranitvi kakovosti podzemnih voda.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	RPP določa, da se za zagotavljanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami prednostno spodbuja k izvajanju preventivnega ravnanja in ukrepi na področju upravljanja voda, kar pozitivno vpliva na ohranjanje kakovosti podzemnih voda. Območja namenjena obrambi se večinoma skoncentrirana v območju obale in na obmejno lego. Na širšem vodovarstvenem območju je umeščeno območje obrambe Slavnika. Po Uredbi o VVO Rižana (Ur.l.RS, št. 49/08,72/12 in 69/13) je v Prilogi 3 opredeljeno, da so pomožni objekti namenjeni obrambi dovoljeni (oznaka +), vojaški objekti pa imajo oznako pp, ki pomeni da gre za izjemoma dovoljeno gradnjo objektov ter izvajanje gradbenih del in se zanje izda vodno soglasje, če je k projektnim rešitvam iz projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja v postopku pridobitve vodnega soglasja izvedena analiza tveganja za onesnaženje in je iz rezultatov te analize razvidno, da je tveganje za onesnaženje zaradi tega posega sprejemljivo in če se zaradi njegovega vpliva na vodni režim in stanje vodnega telesa izvedejo zaščitni ukrepi, za katere iz rezultatov analize tveganja za onesnaženje izhaja, da je tveganje za onesnaženje zaradi tega posega sprejemljivo. Na VVO Rižana se nahaja tudi obstoječi SEVESO objekt v Hrpoljah.

Na ob poplavnih območjih so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna ali priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda (2. odstavek 86. člena ZV-1).

Tabela 7: Presoja vplivov na ogrožena območja zaradi delovanja voda

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	<u>Poplavna območja:</u> Na podlagi 6. člena Uredbe o pogojih in omejitvah za poseganje v prostor ter za izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, (Ur. l. RS, št. 34/25) (Uredba) je potrebo upoštevati: (1) Na območjih razredov poplavne nevarnosti so pogoji in omejitve za poseganje v prostor, ki lahko vplivajo na cilje za preprečevanje povečanja poplavne ogroženosti, določeni v Prilogi 1 te uredbe. (2) Ne glede na pogoje in omejitve iz Priloge 1 te uredbe, so na območjih vseh razredov poplavne nevarnosti posegi v prostor za stavbe, ki so tudi občutljivi objekti in v katerih se zadržuje več kot sto ljudi oziroma ima objekt več kot deset parkirnih prostorov v podzemni garaži, prepovedani. Prav tako je na podlagi 5.člena zgoraj omenjene Uredbe potrebno upoštevati, da tam, kjer karte poplavne ogroženosti niso izdelane, iz opozorilne karte poplav ali iz podatkov o preteklih poplavnih dogodkih pa izhaja, da je območje poplavno ogroženo, je potrebna izdelava karte razredov poplavne nevarnosti. Kot izhaja iz tega člena, karte razredov poplavne nevarnosti za obstoječe stanje pripravi ministrstvo. Novo načrtovane ureditve ne smejo poslabševati poplavnih razmer.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	RPP navaja kot prioriteto za udejanjanje cilja prilagajanja regije na podnebne spremembe ter zmanjševanje prostorskih tveganj izvajanje protipoplavnih ukrepov. Območje regije je izpostavljeno poplavam celinskih površinskih voda, kot tudi poplavljanju morja (obmorska mesta). Kot ODRN je opredeljen Koper, Izola in Lucija, ki pa so tudi evidentirana kot območja pomembnejšega vpliva poplavo, zato mora biti načrtovanje poselitve temu pogojeno. Večinoma so na predvidenih območjih ODRN že izdelane karte z določenimi razredi poplavne nevarnosti. Poselitev se skladno z Uredbo ne sme umeščati na območje velike in srednje poplavne nevarnosti, prednostno se selitev predvidi izven poplavnih območij, v kolikor pa to ni možno se jo usmerja na območja z manjšo poplavno nevarnostjo, vendar samo od izpolnitvi pogoja o hkratnem zmanjševanju obstoječe poplavne nevarnosti. <u>Erozijska in plazljiva območja:</u> Plazljiva območja z različno verjetnostjo pojavljanja plazov so opredeljena po celotni regiji, zaradi česar je potrebno pred poseganjem v prostor izdelati strokovno podlago skladno s Prilogo 8 splošnih smernic upravljanja z vodami, DRSV za območja na srednji, veliki in zelo veliki verjetnosti pojavljanja plazov. Na območju Mestne občine Koper, občin Hrpelje-Kozina, Ankaran, Izola in Piran so izdelane Opozorilne karte verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov v merilu 1:25.000, za občine Divača, Sežana in Komen podrobnejše karte še niso izdelane, zato velja karta Plazljiva območja NUV 1 v merilu 1:250.000.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Prednostna območja za razvoj gospodarstva so območja, ki presegajo 10 ha uporabne površine, pri izbiri se prednostno preverijo možnosti prenove in sanacije opuščenih in razvrednotenih območij. Sem sodijo industrijska, obrtna, trgovska, poslovna območja in logistični centri. Razvijajo se obstoječe cone v Sežani, OIC Hrpelje, v Divači, v Kopru, v Izoli in v Luciji, predvidena je preureditev obstoječe poslovne cone na območju nekdanje klavnice v Dragonji in nova cona v Senožečah. Večja nova nakupovalna središča se v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Območje nove gospodarske cone se nahaja izven območja poplav, zato ne pričakujemo vplivov. <u>Poplavna območja:</u> Nekatere gospodarske cone so v prostoru že obstoječe. Znotraj tovrstnih območij so dovoljene sanacije, prenove in protipoplavni ukrepi. Širitve so mogoče le ob upoštevanju Uredbe. Širitve in gradnja gospodarskih con ni dovoljena na razredu velike poplavne nevarnosti, na območju razreda srednje poplavne nevarnosti je le izjemoma dovoljena, če so izvedeni ukrepi, ki zmanjšajo poplavno nevarnost, objekti morajo biti prilagojeni, tako da dosegajo zahtevano poplavno odpornost (100-letne vode), brez kleti in se z umestitvijo ne poslabša poplavnih razmer na drugem območju. Slednje je potrebno preveriti s celovito hidrološko-hidravlično presojo. Na razredu majhne poplavne nevarnosti so dovoljene, vendar tudi tu velja, da se ne sme poslabšati poplavna varnost območja, veljajo prilagoditveni ukrepi in je potrebno vodno soglasje.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	<u>Erozijska in plazljiva območja:</u> Veljajo enaka določila kot pri 1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)
Razvoj turizma	<u>Poplavna območja:</u> Veljajo enaka določila kot pri 1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve), kar velja za objekte, kjer je predvidena gradnja stanovanjska oz. nastanitvena gradnja. Za preostale objekte, ki niso namenjeni stanovanjski gradnji se upoštevajo določila Priloge 1 Uredbe. <u>Erozijska in plazljiva območja:</u> Veljajo enaka določila kot pri 1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve).
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	<u>Poplave:</u> Skladno s prilogo 1 Uredbe so glavne in regionalne ter avtoceste, hitre ceste uvrščene med občutljive objekte. Za infrastrukturne objekte cest, železnic in kolesarskih poti na območju velike in srednje poplavne nevarnosti oznaka »2«, kar pomeni, da so ureditve dovoljenje, če: – ugotovitve celovite presoje vplivov na okolje, izvedene v skladu s predpisi, ki urejajo presojo vplivov na okolje, niso ocenjeni kot uničujoči ali bistveni in je mogoče s predhodno oziroma najpozneje sočasno izvedbo ukrepov zagotoviti, da njihov vpliv ni bistven, ali – ugotovitve strokovnih podlag iz prvega odstavka 11. člena te uredbe niso ocenjene kot bistvene in je mogoče s predhodno oziroma najpozneje sočasno izvedbo ukrepov zagotoviti, da njihov vpliv na poplavno ogroženost ni bistven, ali – je mogoče s predhodno oziroma najpozneje sočasno izvedenimi ukrepi in v skladu s smernicami iz predpisa, ki ureja prostor, zagotoviti, da vpliv načrtovane prostorske ureditve na poplavno ogroženost ni bistven. <u>Erozijsko ogrožena in plazljiva območja:</u> Veljajo enaka določila kot pri 1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve).
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	<u>Poplave:</u> Pri umeščanju objektov OVE na poplavna območja je potrebno upoštevati Prilogo 1 Uredbe. Na območjih velike poplavne nevarnosti ni dovoljena gradnja novih objektov OVE. Sončne elektrarne, ki se umeščajo na obstoječe objekte so z vidika poplav dopustne, na tleh so dopustne v razredu srednje in majhne poplavne nevarnosti, v kolikor so nad koto Q100. <u>Erozijsko ogrožena in plazljiva območja:</u> Veljajo enaka določila kot pri 1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve).
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri,	Zasnova razvoja v krajini (poglavje 4.4) vključuje vode in obvodno krajino (vodotoki, jezera, poplavni pasovi), kje je opredeljeno, da je za celovito upravljanje voda in varstvo pred poplavami ključno celostno upravljanje. Kjer prihaja do poplav, se predvideva ureditev protipoplavnih površin. Turistične aktivnosti se izvajajo brez poseganja v območja izpostavljena poplavljanju. Slednja določila pozitivno vplivajo na zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Plan z vidika kmetijstva naslavlja, da se na okoljsko občutljivih ter erozijsko problematičnih območjih spodbuja trajnostne oblike kmetovanja, kar prispeva k zmanjšanju tveganja za plazenje, saj ohranja in izboljšuje strukturo tal, povečuje stabilnost ter uravnava zadrževanje in odtekanje vode. Z uporabo trajnostnih praks se preprečuje erozija. Med usmeritvami za trajnostno rabo in varstvo voda (poglavje 4.2.8) je določeno, da se vode in obvodni prostor usklajeno ter trajnostno uporabljajo za različne namene in dejavnosti.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	RPP vključuje prostorski razvoj zunaj območij z omejitvami (poplavna območja) s ciljem preprečiti nastanek naravnih in drugih nesreč oziroma materialne škode ali človeških žrtev, obstoječa ogrožena območja pa se sanirajo. Na območjih, ki so že bila prizadeta zaradi naravnih nesreč, se umikajo dejavnosti in vrste rabe, ki bi lahko znova utrpeli večjo škodo – dopuščajo se dejavnosti, za katere ponovitev naravnih nesreč ni problematična, oziroma se taka območja prepuščajo naravni dinamiki, če zaradi tega niso ogrožena sosednja območja. Zaščita in varstvo pred naravnimi nesrečami (poglavje 4.5.2) navaja območja poplavne nevarnosti in ogroženosti na območju regije. RPP naslavlja problematiko poplav s sledečim določilom: Zmanjševanje poplavne nevarnosti in ogroženosti zaradi poplavljanja vodotokov ali morja se zagotavlja s celostnimi ukrepi. Na depresijskih območjih se ne načrtuje ureditev in objektov za daljše zadrževanje ljudi, bivanje ali delo. Na nivoju države se izdelava celovite strokovne podlage, ki naslavlja poplavljanja morje, prilagajanje dvigu gladine morja in izrednim dogodkom zaradi podnebnih sprememb, zagotavljanje zaščitnih in varovalnih ukrepov. Navedena določila pozitivno vplivajo na okoljski cilj zagotavljanja varstva pred škodljivim delovanjem voda.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda ter dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda* vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) - Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda se ne bo bistveno spremenilo, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Pokrovnost in raba tal se zaradi omilitvenih ukrepov ne bo bistveno spreminjala oziroma bo delež površin, ki preprečujejo erozijsko delovanje površinskih voda ter hribinske premike, ostal enak. Raba vode se ne bo bistveno povečala zaradi omilitvenih ukrepov. Kemijsko in mikrobiološko stanje vodnih virov bo enako zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Količinsko stanje vodnih virov ostaja enako zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Stopnja erozijske in plazljive ogroženosti ter poplavne ogroženosti se bo povečala, a so možni omilitveni ukrepi.

4.5.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

Regijski prostorski plan ustrezno naslavlja vsebine s področja površinskih voda, kljub temu podajamo usmeritve za izboljšanje RPP:

- Razvoj poselitve in pozidave naj se načrtuje tako, da se ob vodotokih ohranjajo naravni zadrževalni in razlivni prostori. Nove objekte se umešča v prostor na način, da za zmanjševanje poplavne nevarnosti ne bodo ali v čim manjši meri potrebne regulacije

površinskih vodotokov, v kolikor ni drugih prostorskih možnosti, naj bodo te izvedene na sonaraven način z vključitvijo na naravi temelječih rešitev.

- V RPP naj se navede se kateri vodotoki ali del vodotokov so predvideni za renaturacijo.
- Poselitev in gradnjo družbene infrastrukture predvsem usmerja na prenovu obstoječega stavbnega fonda, zapolnitev obstoječih stavbnih zemljišč, usmerjanje v prenovu obstoječih stavb.
- Za turistično-rekreacijsko rabo voda se prednostno izrabijo območja z možnostjo ureditev brez spreminjanja morfoloških značilnosti voda in pod pogojem ohranjanja vodnega ekosistema in obvodne krajine.
- Pri gradnji namakalnih sistemov morajo biti izbrane tehnologije namakanja, ki bodo zagotavljale doseganje dobrega količinskega, ekološkega in kemijskega stanja voda ter preprečevale poslabšanje stanja voda, eutrofikacijo ter onesnaževanje površinskih in podzemnih voda.

Regijski prostorski plan ustrezno naslavlja vsebine s področja površinskih voda, kljub temu podajamo usmeritve za nadaljnje načrtovanje:

- Posege je potrebno prednostno umeščati izven območja vodnih in priobalnih zemljišč, oziroma upoštevati Zakon o vodah (ZV-1), 14. člen določa zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa pet metrov od meje vodnega zemljišča.
- V primeru predvidenih posegov na območje vodotoka je potrebno izdelati strokovno podlago v skladu s Prilogo 3 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami.
- Na območjih večjih manipulativnih površin (gospodarsko industrijske cone, parkirišča, območja obrambe) je potrebno zagotoviti ukrepe, ki bodo preprečevali stekanje padavinskih voda s primesmi olj ali naftnih derivatov s površin v vodotoke.

Usmeritve s področja podzemnih voda:

- Urejeno mora biti odvajanje komunalnih voda na čistilno napravo, kje so zadostne kapacitete za čiščenje odpadnih voda iz novih objektov.
- Vse posege se prednostno umešča izven območja zajetij in območij s strogimi varovalnimi ukrepi, v kolikor se posega na vodovarstveno območje se po potrebi se izdela Priloga 5 Splošnih smernic DRSV.
- Na območju gospodarskih con je potrebno predvideti ukrepe za preprečevanje onesnaženja podzemnih voda, ki bodo ob razlitju ali nepravilnem skladiščenju kemikalij na območju preprečevali ponikanje v tla.
- Gnojlišča morajo biti zgrajena v vodotesni izvedbi in ustrezno oddaljena od vodovarstvenih območij.

Regijski prostorski plan ustrezno naslavlja vsebine s področja ogroženih območij voda, kljub temu podajamo usmeritve za izboljšanje RPP:

- Na poplavnih in erozijskih območjih se ne načrtuje prostorskih ureditev in dejavnosti, ki lahko sprožijo procese, ki bi ogrozili poselitev in druge rabe prostora ter človekove dejavnosti.
- Na področju prometne infrastrukture — pri načrtovanju ureditve cest, ureditve kolesarskih poti in pešpoti se je treba v čim večji možni meri izogniti poplavnim območjem

Usmeritve s področja ogroženih območij zaradi delovanja voda:

- Prednostno se poselitev predvidi izven poplavnih območij, v kolikor pa to ni možno se jo usmerja na območja z manjšo poplavno nevarnostjo, vendar samo ob izpolnitvi pogoja o hkratnem zmanjševanju obstoječe poplavne nevarnosti.
- Območja družbene infrastrukture, kjer si se lahko zadrževalo večje število ljudi, se umešča izven območja poplav (morje in površinske vode).

4.5.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Usmeritve za dopolnitev RPP so bile delno upoštevne, usmeritve za nadaljnje načrtovanje ostajajo enake.

4.5.3 Usmeritve II. osnutek

Usmeritve za izboljšanje RPP z vidika varstva površinskih in podzemnih voda:

- Pri načrtovanju in umeščanju namakalnih sistemov je treba upoštevati načela varstva voda, s poudarkom na zagotavljanju ustreznih in dolgoročnih vodnih virov, saj je območje vododeficitarno. Ureditve naj se načrtujejo tako, da ne povzročajo poslabšanja stanja površinskih voda ter, da se ohranja ustrezen vodni režim in ekološko sprejemljiv pretok, ki omogoča ohranjanje vodnih in obvodnih ekosistemov.

Celostni pristop k načrtovanju namakalnih sistemov mora tako povezovati varstvo voda, racionalno rabo vodnih virov in prilagajanje na okoljske omejitve, hkrati pa omogočati dolgoročno vzdržnost kmetijske rabe prostora.

4.6 Morje

4.6.1 Presoja vplivov na okolje

Tabela 8: Presoja vplivov na **morsko okolje**

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	V skladu z ReSPR50 je opredeljeno ŠMO slovenske Istre. Okrepi se trajnostni razvoj (povečanje gostote naselij), ob čemer se zagotovi dolgoročno in zanesljivo vodooskrbo, uravnotežen razvoj in raba morja ter obalnih območij. RPP opredeljuje ODRN v obalnih naseljih, skladno z ZV-1 je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče morja je priobalno zemljišče in sega 25 metrov od meje vodnega zemljišča. Gradnja ali posegi so dovoljeni le izjemoma, ki so v javnem interesu, kot so objekti za varstvo pred poplavami, objekti za varstvo morja in voda, infrastruktura za zaščito, reševanje in varnost ter nekatere rekreacijske ureditve javne rabe, kot so javna kopališča. Za posege je potrebno pridobiti vodno soglasje Direkcije RS za vode. Pritisk poselitve v obalnem območju lahko negativno vpliva na stanje morskega okolja, predvsem z odpadnimi vodami iz stanovanjskih objektov, hotelov ali gostinskih obratov, zato je ključnega pomena, da so objekti ustrezno priključeni na javno kanalizacijsko omrežje, ki se zaključi s ČN. Slednje smo obravnavali že pri okoljskem vidiku Površinske vode, podana je bila tudi usmeritev. Plan prepoznava ogroženost kakovosti morja zaradi neustrezne kanalizacijske infrastrukture v regiji. Predvidena je izdelava načrta za morebitno sanacijo stanja.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	RPP ustrezno naslavlja trajnostno rabo morja in obale, razvoj temelji na uravnoteženju gospodarskih, turističnih in bivalnih potreb ter varstvu naravnih vrednot. Navaja, da nadaljnje širjenje pozidave v obalnem pasu je treba omejiti in usmeriti v prenovu ter racionalnejšo rabo obstoječih območij. Prostorsko načrtovanje morskega območja mora temeljiti na načelih integriranega upravljanja z morskim in obalnim prostorom ter na podlagi nacionalnih morskih prostorskih načrtov. Navedene usmeritve pozitivno vplivajo na doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda ter kakovosti kopalnih voda.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	S planom so prepoznane gospodarske cone, ki so že obstoječe v obalnih naseljih Koper, Izola in Lucija. Na območjih gospodarskih con je možno pričakovati nastanek industrijskih odpadnih voda, ki se proizvedejo zaradi delovanja različnih obrtnih panog, obrti podobnim ali drugih gospodarskih dejavnosti. V okviru gospodarskih con se oblikujejo tudi večje manipulativne površine za parkiranje tovornjakov, dovoz in odvoz materiala ali odlaganje različnih materialov, podobno tudi večja parkirišča v okviru nakupovalnih središč ali parkirišča za avtodome. Na tovrstnih površinah pogosto prihaja do onesnaženja padavinskih voda z različnimi primesmi olj, naftnih derivatov in drugih tekočin iz tovrstnega prometa. Padavinske vode z manipulativnih površin, kot tudi industrijske odpadne vode lahko negativno vplivajo na stanje morskih ter kopalnih voda. Presajo in usmeritev smo obravnavali že v okoljskem segmentu Površinske vode.
Razvoj turizma	Plan ustrezno podaja usmeritev, da mora razvoj obalnega turizma temeljiti na varovanju naravnih virov, omejevanju pozidave obale in ohranjanju javne dostopnosti do morja, kar pozitivno vpliva na ohranjanje morskega okolja. RPP vsebuje tudi določila, da prostorski razvoj turizma naj temelji na varovanju narave in dediščine kot neobnovljivih virov. Varovana območja se varuje pred prekomerno pozidavo in obremenitvami, turistične dejavnosti pa se usmerja v doživljajsko interpretacijo in izobraževanje. Posebna pozornost se namenja obalnemu pasu, zagotavlja se odprtost in javni dostop do morja, posegi v priobalju pa so omejeni na tiste, ki so nujno vezani na morje in nimajo ustreznih alternativ. Degradirana območja obale se prednostno sanira v zelene in rekreacijske površine, kjer je to možno, prilagojeno predvidenemu dvigu gladine morja. Tovrsten razvoj turizma ob hkratnem varovanju obalnega in morskega okolja pozitivno vpliva na ohranjanje morskega okolja in kopalnih voda. Turizem predstavlja pritisk na morsko okolje tako posredno z odpadnimi vodami iz nastanitvenih objektov, kot tudi neposredno z gradnjo marin, pomolov in umetnih plaž, potapljači in sidranje lahko poškodujejo morsko dno. Obremenitev obale s številčnim obiskom turistov povzroča erozijo obale, izgubo naravne vegetacije in vnaša v prostor več hrupa in svetlobnega onesnaženja.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), vodni promet	Plan prepoznava problematiko prevladujoče rabe osebnega avtomobila v območjih ob obalnem pasu. Predvidena je ureditev manj obremenjujočega prometnega povezovanja na odseku med naseljem Ankaran in mejnim prehodom Lazaret, gre za območje krajinskega parka Debeli rtič. Potencialno je možno spiranje snovi iz utrjenih površin s padavinsko vodo v morje. Za zmanjšanje vpliva na kakovost morskih voda je pomembna ureditev

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	odvodnje padavinske odpadne vode iz območja cest, njenega čiščenja in načina odvajanja, kar je obravnavano pri poglavju Površinske vode. <u>Vodni promet</u> RPP ustrezno naslavlja morebitne vplive vodnega prometa z določili v poglavju 3.5.1.3 Vodni promet z določili, da se kot pomembna merila upošteva območja ohranjanja narave, biotske raznovrstnosti, pomembne morske habitate, kakovost morske vode in naravne danosti okolja. Plan opredeljuje marine, pristanišča in druge vodne objekte, ki se vzdržujejo, urejajo in nadgrajujejo. Vsi posegi se izvedejo skladno s Pomorskim prostorskim planom, ki je bil okoljsko že presojan. Plan vključuje tudi vzpostavitev morske potniške povezave med slovenske Istre skozi vse leto.
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	RPP podaja usmeritve, da se potencialni razvoj OVE na morju presoja z vidika skladnosti z okoljem in krajinsko podobo obale. Umeščanje vetrnih elektrarn na slovenskem morju ni mogoče. Dopusča pa se možnost za bodoče izkoriščanje energije morja kot obnovljivega vira, namenjenega tehnologiji toplotnih črpalk. Možni so vplivi koriščenja morske vode za OVE, saj lahko vračanje hladnejše ali toplejše vode lokalno spremeni temperaturo morja, vpliva na plankton in drobne organizme, vendar pa so ti vplivi začasni in lokalni. Skladno z ZV-1 je za vsako posebno rabo morskega dobra treba pridobiti vodno pravico.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri,	Zasnova zelenega sistema regije prepozna glavno turistično območje slovenske obale, zato se v tem območju predvideva nadaljnji razvoj te rabe prostora, ki pa se ga poskuša preusmeriti v bolj trajnostne prakse. Posebna pozornost je namenjena solinam, ki se varujejo in ohranjajo v obsegu, kot so trenutno aktivne, del solin se upravlja po čim bolj trajnostnih praksah. Varuje se celoten obalni pas ter obnovi vsa razvrednotenja, ki se v tem prostoru pojavljajo. Slednje pozitivno prispeva k doseganju dobrega okoljskega stanja morskih voda kot tudi kopalnih voda. Prepoznano je območje krajine Piransko-Portoroško obalno območje, izjemne krajine Sečoveljskih in Strunjanskih solin in krajina Mesečevega zaliva.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	V regiji je kot pomemben del kmetijske dejavnosti, prepoznan tudi ribolov, ribogojstvo in marikultura, V morju in na obalnem pasu se izvaja ribištvo, na celinskih vodah pa tudi ribogojstvo in ribolov. Na vodnih in priobalnih zemljiščih celinskih voda se lahko izvajajo in urejajo ureditve ribištva in ribogojstva, na vodnih in priobalnih zemljiščih morja pa ureditve ribištva in marikulture po ZV-1. Pod območje mineralnih surovin spadajo tudi Sečoveljske in Strunjanske soline, specifika območja je da se na njih prepletajo pridelava soli, zahteve za ohranjanje narave ter interesi za razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti. V planu je opredeljeno, da se območja ohranjanja kot tradicionalna dejavnost. Sledenje pozitivno prispeva k doseganju dobrega okoljskega stanja morskih voda, saj se nove dejavnosti z RPP na območje ne umeščajo.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Plan vključuje območja namenjena obrambi, slednja morajo biti usklajena z PPP. ZV-1 v 37. členu navaja izjeme za poseganje na morje in morsko obalo, kamor se umeščajo tudi objekti namenjeni obrambi države, zaščiti in reševanju ter policiji. Usmeritve za varstvo vključujejo tudi, da se na izdelu

<i>Vsebine RPP</i>	<i>Presoja vplivov</i>
	strokovne podlage, ki naslavljajo problematiko poplavljanja morja ter prilagajanje dvigu gladine morja.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda vpliv je nebitven (B) - Kemijsko in ekološko stanje morja se ne bo bistveno spremenilo. Stanje populacij zavarovanih in ogroženih rastlinskih ter živalskih vrst in prednostnih habitatnih tipov, ključnih za ohranjanje morske biotske raznolikosti ter stanje meril in kazalnikov za opis dobrega stanja morskega okolja (11 deskriptorjev kakovosti) se ne bo bistveno spremenilo, nikakor pa se ne bo poslabšalo. Iz tega razloga bo dobro stanje morskega okolja ohranjeno, zagotovljeno bo tudi njegovo varovanje.

4.7 Narava

4.7.1 Presoja vplivov na okolje

Tabela 9: Presoja vplivov na naravo

<i>Vsebine RPP</i>	<i>Presoja vplivov</i>
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Širjenje poselitve je sprejemljivo, če ne posega na evidentirana območja kvalifikacijskih habitatnih tipov in vrst ali naravnih vrednot. Širitev poselitve je poleg neposredne izgradnje objektov povezano z izgradnjo nove GJI, ki lahko prav tako posega na evidentirana območja kvalifikacijskih habitatnih tipov in vrst ali naravnih vrednot. Neustrezno umeščena širitev poselitve in GJI lahko prekrine migracijske koridorje ali povzroči fragmentacijo populacije. Naslednji potencialno negativni vplivi poselitve so povezani z večjo možnostjo, da pride do onesnaženja površinskih ali podzemnih voda, tal in zraka, kar posredno lahko vpliva na kvaliteto habitatnega tipa oziroma habitata živali in NV. Obalno-Kraška regija se sooča s pomanjkanjem vode. Širjenje naselij je povezano z večjimi potrebami po vodi. Poseganje v vodne zaloge ima lahko negativne vplive na evidentirana območja varstva narave. Poselitev podeželja je pomembna za vzdrževanje tradicionalen mozaične krajine, ki je pogoj za bogato biodiverzitetno obravnavanega območja. Poselitev podeželja mora biti povezana z ohranjanjem tradicionalnih dejavnosti vinogradništvom, travniškimi sadovnjaki, njivami, oljčnimi nasadi, pašno živinorejo, rejo drobnice, zelenjadarstvo, ... Te aktivnosti v prvi vrsti preprečujejo zaraščanje mozaične krajine, ki je velik razlog za zmanjševanje biodiverzitete.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Zgornja meja skupnih trgovskih površin nakupovalnih središč na prebivalca znaša največ 1,5 m ² bruto na prebivalca naselja. Območje mesta Koper dosega najvišjo količino nakupovalnih površin, tako se večja nova nakupovalna središča v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Prednostna območja za gospodarski razvoj se bodo razvijala znotraj obstoječih ali plansko že določenih gospodarskih con. Širjenje teh območij je povezano s povečanjem prometa in s tem povečanjem onesnaženja okolja. V primeru, da se pojavi potreba po izgradnji novih prometnic se morajo te

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	umeščati na območja, kjer ne bo prišlo do zmanjševanja površin ali slabšanja kvalitete habitatov živalskih ali rastlinskih vrst ali NV ali povzročalo njihovo fragmentacijo. Onesnaževanje okolja bo moralo biti preprečeno z upoštevanjem zakonsko predpisanih ukrepov in spoštovanjem dogovorjenih mejnih vrednosti izpustov vseh vrst.
Razvoj turizma	Prostorske usmeritve za uravnotežen in trajnosten razvoj turizma izpostavljajo ohranjanje naravnih in kulturnih vrednot ter krepitev lokalne identitete. Predvideno je varovanje varovanih območij (krajinski parki, Natura 2000, kulturni spomeniki) pred prekomerno pozidavo in obremenitvami, turistične dejavnosti pa se bo usmerjalo v doživljajsko interpretacijo in izobraževanje. RPP ne predvideva razvoja množičnega turizma ampak usmerjanje razvoja turizma v smeri povečevanja kvalitete in diverzitete ob upoštevanju in ohranjanju istrske kulturne krajine. Predviden je tudi razvoj modrega turizma, ki povezuje navtiko, ribištvo, pomorsko dediščino in trajnostne morske dejavnosti. Razvoj navtičnega turizma bo temeljil na trajnostnih rešitvah in podporni infrastrukturi, ki zmanjšuje vplive na okolje. Opisan način razvoja turizma je primeren tudi za dopolnjevanje dejavnosti na podeželju. Turizem je lahko eden od podpornih aktivnosti, ki bodo omogočale ohranjanje poselitve podeželja, ki je ključna za ohranjanje mozaične krajine. Razvoj turizma mora sloneti na razvoju trajnostni mobilnosti s krepitvijo javnega potniškega prometa. Del turistične ponudbe na podeželju bodo zagotovo tudi aktivnosti pa vezane na rekreacijo v naravnem okolju (kolesarstvo, pohodništvo, vodni športi). Vse te aktivnosti se bodo zelo verjetno odvijale na varovanih območjih in NV. Obseg in vsebina turistične dejavnosti mora biti prilagojena zahtevam varovanih območij in NV ter ne smejo negativno vplivati na varstvene cilje varovanih območij.
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	RPP predstavi omrežje cest in železnic, ki so že umeščene v prostor oz. so v procesu umeščanja v prostor. Umeščanje prometne infrastrukture je sprejemljivo, če ne posega na kvalifikacijske habitatne tipe ali ne zmanjšuje ne seka habitata kvalifikacijskih vrst in NV. Uničenje ali fragmentacija življenjskega prostora rastlin in živali ima lahko uničujoč vpliv na njihov obstoj. Poseganje na NV lahko privede do sprememb njihovih lastnosti zaradi katerih so bile evidentirane kot NV.
hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Graditev (projektiranje, dovoljevanje in gradnja) elektroenergetskega omrežja se izvaja skladno s tehnološkimi, gospodarskimi, ekonomskimi in poselitvenimi potrebami. V razvojni regiji obratuje MHE na reki Reki. Izraba vodotokov za proizvodnjo električne energije je zaradi majhne izdatnosti vodotokov manj primerna. Umeščanja novih večjih vetrnih elektrarn v regiji se ne dopusti zaradi vizualne izpostavljenosti v turistično intenzivnem okolju slovenske Istre in zaradi ranljivosti območja Krasa zaradi posebnih geomorfoloških oblik, posebnih pestrih habitatov, prepoznane izjemne krajine, velike gostote naravne in kulturne dediščine ter poseljenosti in s tem povezanimi okoljskimi vplivi. Ob določitvi ustreznih območij in pogojev za umeščanje ter lokalni sprejemljivosti so dopustne mikro (do 10 kW) ali majhne (od 10 do 50 kW) naprave za proizvodnjo električne energije z izkoriščanjem vetrne energije.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	Predvideno je umeščanje sončnih elektrarn, ki pa se bodo umeščale na strehe in degradirane površine. Vsako povečanje proizvodnje električne energije je nujno povezano tudi s povečanimi potrebami po distribuciji. Pri umeščanju novih virov za pridobivanje električne energije je potrebo upoštevati tudi potencialne posege na varovana območja zaradi izgradnje daljnovodov. Umeščanje novih objektov za pridobivanje energije so sprejemljivi, če ne posegajo na varovana območja in NV oziroma ne vplivajo negativno na varstvene cilje ter ne ogrožajo ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	Ohranjanje narave in kulturnih vrednot je ključno za ohranjanje regionalne identitete, razvoj gospodarskih dejavnosti, kot so trajnostni turizem, kmetijstvo in ribištvo, ter zagotavljanje kakovosti življenja za prebivalce. Naloga zelenega sistema regije bo zagotavljanje večfunkcionalnost prostora, zlasti ekološke in okoljske funkcije ter s tem združljive rabe prostora, ohranjanje oziroma izboljšanje ugodnega stanja habitatov na območjih Natura 2000, prilagajanje na podnebne spremembe, zlasti z ohranjanjem razlivnih površin voda, naravno obnavljanje naravnih ekosistemov, tal in gozda, prepoznavnost krajine ter rekreacija v krajini. Zeleni sistem regije se bo navezoval na zeleni sistem naselij, kjer je potrebno za prilagajanje podnebnim spremembam zagotoviti zelene in modre površine. Pričakujemo, da bo krepitev in vključevanje zelenega sistema v prostorsko načrtovanje imelo pozitiven vpliv na varstvene cilje varovanih območij. Vključevanje zelenega sistema v RPP bo imelo pozitiven vpliv na varovana območja in NV.
raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	Širjenje poselitve in infrastrukture pomeni poseganje na kmetijska in gozdna zemljišča, kar bo vplivalo na povečanje porabe, vode, mineralnih surovin in fosilnih goriv. Kmetijska dejavnost ima na biotsko raznovrstnost pomemben vpliv. Neustrezna raba kmetijskih zemljišč z intenziviranjem površin ter prekomerno rabo fitofarmacevtskih sredstev lahko pomembno vpliva predvsem na naravovarstvena območja, ki so opredeljena na vodotokih. S tem se lahko pomembno spremenijo lastnosti naravnih vrednot ter drugih varstvenih območij. Kmetijska dejavnost lahko v prostor vnaša tujerodne vrste (ne nujno tudi invazivne). Po drugi strani pa tudi upadanje obdelave in zaraščanje predstavlja izgubo identitete in spreminjanje varovanih območij. Za ohranitev obstoječe floristične pestrosti je potrebno ohranjanje obstoječe mozaičnega krajinskega prepleta, predvsem v podeželskem zaledju. Predvsem naj se ohranja gojenje tradicionalni kmetijskih kultur (vinogradništvo, oljkarstvo, sadjarstvo). V priobalnem pasu v zaledju mest na ravninah, v dolinah in v nizkem gričevju se za oskrbo mest spodbuja gojenje intenzivnih kultur (zelenjadarstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, cvetličarstvo, vinogradništvo in oljkarstvo) na prostem ali v rastlinjakih s koriščenjem razpoložljivih virov za namakanje. Nove kulture se uvajajo na podlagi priprave programov odpornosti na klimatske spremembe. RPP predvideva vzpostavitev namakalnega sistema Ankaranska bonifika. Glede na to, da je Obalno-Kraška regija vododeficitarna je potrebno izgradnjo namakalnih sistemov umeščati na način, da ne bodo imeli negativnih vplivov na varovana območja. Namakalni sistemi bodo povezani tudi z večjo intenzifikacijo in spreminjanjem kmetijske krajine v zmanjševanje mozaičnosti. Pomembno je, da se namakalni sistemi načrtujejo

<i>Vsebine RPP</i>	<i>Presoja vplivov</i>
	tako, da se izgubljena mozaičnost nadomešča. Pomembno je predvsem ohranjanje mejic in ostalih vegetacijskih struktur, ki služijo kot ekološki koridorji za netopirje in ptice ter povečujejo nabor primernih habitatov za žuželke, ptice ter preostale živalske vrste. Z povečanjem pestrosti žuželk in drugih nevretenčarjev se poveča tudi razpoložljiva hrana za ptice in druge plenilce, s tem pa se ohranja ali veča biotska pestrost okolja. Pri vseh večjih spremembah krajine je potrebno pozornost nameniti tudi ohranjanju koridorjev prostoživečih živali. RPP predvideva spodbujanje pašništva. To ocenjujemo kot pozitivno saj to pomeni varovanje kmetijskih zemljišč slabše kakovosti (travišča, travniki in pašniki), ki so pomembni zaradi ohranjanja biotske pestrosti. RPP v usmeritvah za trajnostno rabo in varstvo gozdov predvideva zagotavljanje osnovnih ciljev gospodarjenja z gozdovi – proizvodnja kvalitetnega lesa ob zagotavljanju in ohranjanju vseh preostalih funkcij gozda s sonaravnimi načini gospodarjenja z gozdovi. Potencialno povečanje sečnje in spravila lesa lahko negativno vpliva na gozdne ekosisteme ter ohranjanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Ohranjanje gozdnih površin in njihovih funkcij pomembno vpliva na povečanje oz. ohranjanje biotske pestrosti. Gozd varuje tla pred erozijo, blaži podnebne skrajnosti in uravnava odtekanje vode. Gozd je naravna in izvorna življenjska združba povsod v Sloveniji, razen na najvišjih gorah, vodnih površinah in močvirjih. Hkrati je življenjski prostor in zatočišče mnogih rastlinskih in živalskih vrst, ki vzdržujejo ekološko ravnotežje v vsej krajini. Poleg tega gozdne površine v ožjem prostoru povečujejo biotsko pestrost, saj se z ohranjanjem gozdnih površin ohranja tudi pestrost ekosistemov (npr. gozdni rob, gozdne jase,...). Ob upoštevanju ukrepov, predvidenih v GGN, večjih negativnih vplivov na varovana območja ne pričakujemo. V Obalno-Kraški razvojni regiji je evidentiranih 89 nahajališč mineralnih surovin, kar izkazuje bogat naravni potencial, pomemben za gospodarstvo, prostorsko načrtovanje in trajnostno rabo. Med njimi je 15 perspektivnih nahajališč, ki imajo podeljeno rudarsko pravico oziroma koncesijo. Pridobiva se predvsem naravni kamen – apnenec ter morska sol. Mineralni viri regije predstavljajo pomemben naravni potencial, ki ga je treba trajnostno upravljati. Raziskovanje in izkoriščanje potekata na podlagi Zakona o rudarstvu, nova območja pa se določajo šele po pretehtanju smotnosti in sprejetju OPPN.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Za vse posege v območjih za potrebe obrambe je treba pridobiti pogoje in soglasje ministrstva, pristojnega za obrambo. Dejavnosti na vseh območjih za potrebe obrambe morajo upoštevati veljavno zakonodajo s področja vplivov na okolje, ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine. Prilagajanje podnebnim spremembam in naravnim nesrečam je vključeno v vse vsebine RPP in so bile obravnavane pri že obravnavanih sklopih.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovanje naravnih vrednot* ne bistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C) - Zaradi izvedbe plana bo prišlo do poslabšanja stanja kvalifikacijskih vrst in HT na območjih Natura 2000. Z izvedbo omilitvenih ukrepov bo vpliv ne bistven. Območje razširjenosti zavarovanih vrst in HT bo manjše. Z izvedbo omilitvenih ukrepov bo vpliv ne bistven. Izvedba plana bo imela vpliv na stanje naravnih vrednot na območju regije. Z izvedbo omilitvenih ukrepov bo zagotovljeno celovito ohranjanje naravnih vrednot.

4.7.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

Urbani razvoj poselitve in infrastruktura naj se prednostno umešča na obstoječa, že urbanizirana in razvrednotena območja, v kolikor pa se ni možno izogniti poseganju v varovana območja, naj se upošteva sledeče:

- Pri umeščanju infrastrukture za urbani razvoj v prostor se je treba izogibati umeščanju objektov v zavarovana območja. V kolikor je poseganje vanje neizogibno, in v kolikor to akt o zavarovanju posameznega območja dopušča, je treba upoštevati usmeritve, izhodišča in pogoje za varstvo zavarovanih območij narave, ki so podani z varstvenimi režimi v sprejetih aktih o zavarovanju. Z upoštevanjem usmeritve se bo zagotavljalo varovanje zavarovanih območij.
- Pri umeščanju infrastrukture za urbani razvoj v prostor se je treba izogibati umeščanju objektov v območja Natura 2000. Z upoštevanjem usmeritve se bo zagotavljalo varovanje povezanosti in celovitosti območij Natura 2000. V kolikor je poseganje vanje neizogibno, se posege in dejavnosti skladno z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (Območjih Natura 2000) načrtuje na način, da se ohranja ekološke strukture, funkcije in varstveni potencial.

Umeščanje gospodarske javne infrastrukture:

- Umeščanje prometnic in komunalne infrastrukture (vključno s kolesarskimi pohodnimi potmi) mora upoštevati varovana območja in se jim praviloma izogibati. Pri prečkanju varovanih območij (npr. z mostovi ali potmi) mora biti to izvedeno na način, da so njihove lastnosti ohranjene. Prometna infrastruktura v prostoru nikakor ne sme poslabšati biodiverzitete v prostoru ter ogroziti ciljev ohranjanja varovanih območij.
- Ob načrtovanju nove prometne infrastrukture je po potrebi potrebno načrtovati prehode za živali. Potrebo za izgradnjo prehodov za živali je potrebno preučiti tudi v primeru rekonstrukcij ali prestavitve cest.
- Vsi načrti povezani z urejanjem vodooskrbe na območju Obalno-Kraške regije morajo biti presojeni s stališča prisotnih varovanih območij. Presoja je potrebna tudi v primeru, ko na območje Obalno-Kraške regije sega tudi prispevno območje vodotoka, ki se bo uporabil za zajetje pitne vode.
- Izdelati je potrebno podroben načrt sanacije stanja kanalizacijskega omrežja v priobalnih naseljih, ki vključuje ukrepe proti dvigu gladine morske vode.

Umeščanje energetske infrastrukture:

- Pri načrtovanju sončnih elektrarn se zaradi njihove občasne proizvodnje spodbuja sočasno načrtovanje sistemov za shranjevanje električne energije, ki omogočajo prenos proizvedene energije iz obdobja dneva v obdobje noči. Ti sistemi vključujejo mehansko, elektrokemično, kemično, električno, termalno in hibridno shranjevanje energije. Vsi sistemi za shranjevanje električne energije se morajo prednostno umeščati izven varovanih območij, da se v čim večji možni meri zagotavlja ohranjanje kvalifikacijskih vrst in HT na varovanih območjih, ohranjanje vodnih in na vodo vezanih organizmov, ohranjanje habitatov ogroženih in zavarovanih vrst in prednostnih HT na ožjem in širšem območju posega. Zagotoviti je treba prehodnost in povezanost vodotokov za vodne organizme, v čim večji možni meri ohraniti dinamiko reke, prodonosnost, ohranjati naravne ekosistemske značilnosti pritokov in njihovo naravno strukturo.
- Umeščanje električnih vodov v prostor pomeni degradacijo tega prostora in potencialno smrtno nevarno oviro za ptice, predvsem zaradi poškodb, ki jih povzročijo trki z elementi daljnovoda in zaradi električnega udara. Pri umeščanju električnih vodov naj se upoštevajo

sledeče usmeritve: (1) Daljnovodi naj se izognejo POV območjem, še posebej, če na teh območjih koncentrirano prezimujejo večje skupine ptic, predstavljajo selitvene koridorje ali je območje preletni koridor velikih ptic. V primeru, da se območju ni možno izogniti, naj se izvede kabliranje vodov. (2) Priporočljivo je, da se potek daljnovodov načrtuje izven zavarovanih območij in območij Natura 2000. (3) Več daljnovodov naj bo speljanih po istem koridorju ali vsaj vzdolž že obstoječih infrastrukturnih koridorjev.

4.7.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Osnutek RPP (maj 2026) je bil dopolnjen z usmeritvijo, da naj se elektroenergetska infrastruktura prednostno umešča znotraj obstoječih infrastrukturnih koridorjev in na degradirana območja.

Osnutek prav tako vsebuje ugotovitev, da je na področju hidroenergetike v regiji prisotno zelo visoko tveganje pomembnih vplivov na varstvo narave.

4.7.3 Usmeritve II. osnutek

Veljajo še iste usmeritve iz I. osnutka.

4.8 Blaženje podnebnih sprememb

4.8.1 Presoja vplivov na okolje

4.8.1.1 Vključenost podnebnih ciljev v Regijski prostorski plan (RPP)

Skladno z Resolucijo o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (ReDPS50) si je Slovenija na področju blaženja podnebnih sprememb zadala tri ključne cilje:

- zmanjšanje emisij TGP in povečanje odvzemov po ponorih
- energetska učinkovitost
- energija iz obnovljivih virov energije

RPP v določeni meri odseva vse tri zadane cilje in jih vključuje predvsem preko prostorskih vzvodov (poselitve, mobilnost, raba prostora, krajina, ponori, energetska infrastruktura).

Zmanjšanje emisij TGP in povečanje odvzemov po ponorih naslavlja predvsem preko poselitve in mobilnosti. RPP izrecno umešča podnebno nevtralnost oz. nizkoogljičnost kot strateški okvir. Vizija regije namreč govori o "prehodu regije v podnebno nevtralno družbo" in rabi OVE kot delu tega prehoda. Pri zasnovi razvoja poselitve se krepi kompaktnejšo poselitve in trajnostno mobilnost (mešana raba, večja gostota, krepitev JPP in infrastrukture za trajnostno mobilnost), kar je pomemben prostorski vzvod za zmanjšanje prometnih emisij. Sektor prometa ima v Sloveniji v zadnjih desetih letih največji prispevek v emisijam TGP. Pri prometu s kar 99 % prevladuje cestni promet. V prometni zasnovi RPP jasno problematizira visoko odvisnost od osebne avtomobila (*»Prevladujoča raba osebnega avtomobila povzroča veliko neposredno in posredno porabo prostora ter ekološke, ekonomske in socialne težave«*) in podpira nadgradnjo železnic ter modalni premik. Posebno pomemben element RPP je elektrifikacija pomorskega prometa (shore power) in nadgradnja oz. zagotovitev elektroenergetske infrastrukture za pristanišče, kar zmanjšuje lokalne emisije ladij na privezu. RPP v logistiki izpostavlja načelo, da naj tranzitni tovarni promet poteka po železnici, kar se neposredno navezuje na zmanjšanje emisij iz cestnega tovarnega prometa. Iz tega razloga se predvidi vložke v dodaten razvoj železniške infrastrukture.

Ponori ogljika so z RPP naslovljeni posredno preko:

- ohranjanja gozdov in sonaravnega gospodarjenja (ki vključuje večnamenskost in trajnost), kar je temelj za stabilen ponor ogljika.
- varovanja kmetijskih zemljišč, omejevanja pozidave in ohranjanja mozaične kulturne krajine (tudi zaradi preprečevanja zaraščanja in požarne ogroženosti), kar krepi odpornost ekosistemov in potencial ponorov
- RPP eksplicitno poudari vlogo gozdov, kmetijskih zemljišč in mokrišč kot ponorov in pomen zelene/modre infrastrukture za nizkoogljični razvoj: »Varujejo in obnavljajo se zelena območja, gozdovi, kmetijska zemljišča in mokrišča kot pomembni ponori ogljika«.

Povečanje ponorov se lahko zagotavlja preko RPP tudi z revitalizacijo degradiranih površin, kadar to zajema ozelenitev oz. pogozdovanje, ohranjanja gozdnih površin in retenzijskih površin vodotokov. Energetska učinkovitost je v RPP zajeta posredno kot del širšega »nizkoogljičnega razvoja« in prek urejanja grajenega okolja. Ena od prednostnih nalog prostorskega razvoja regije je »Posodobitev energetskega sistema z vključevanjem obnovljivih virov energije, krepitev energetske samooskrbe regije«. RPP tudi podpira daljinsko ogrevanje tam, kjer je gostota odjema primerna (npr. z lesno biomaso) tu gre za tipično učinkovitejši sistem kot individualna raba goriv (če je dobro zasnovan). Pri umeščanju večjih nakupovalnih središč RPP zahteva visoko stopnjo samozadostnosti in vgradnjo naprav za OVE ter trajnostne gradbene rešitve - to posredno krepi energetska učinkovitost novih in obnovljenih kompleksov. Med ukrepi za izvedbo regionalnega prostorskega plana. RPP navaja tudi spodbujanje energetske učinkovitosti in razogljičenja podjetij.

RPP naslavlja tudi tretji cilj ReDPS50 in pridobivanje energije iz obnovljivih virov. RPP sončno energijo označi kot enega ključnih stebrov trajnostne energetske prihodnosti in spodbuja rabo ob upoštevanju prostorskih ali varstvenih omejitev. Prednostno pa je umeščanje na strehe stavb ter obstoječo infrastrukturo in tudi degradirana območja. RPP spodbuja povezovanje proizvodnje sončne energije z večjimi porabniki (logika lokalne porabe). V povezavi z vetrno energijo RPP omejuje večje vetrne projekte. V regiji se »ne dopusti umeščanja novih večjih vetrnih elektrarn«, dopustne so mikro in majhne naprave (do 50 kW) pod določenimi pogoji. Prav tako je z RPP navedeno, da vetrne elektrarne na slovenskem morju niso mogoče, in predlaga preverjanje drugih OVE na morju. RPP omenja uvajanje geotermije za nizkotemperaturne sisteme (turizem, kmetijstvo, ogrevanje/hlajenje) ter preverjanje možnosti izrabe toplote morja prek toplotnih črpalk. Pri načrtovanju novih ali prenovi obstoječih nakupovalnih kompleksov RPP zahteva vgradnjo naprav za izrabo obnovljivih virov energije. RPP torej omenja fotovoltaične sisteme, vendar ne postavlja hierarhije izvedbe. Iz RPP tudi ni razvidna jasna povezava med OVE in urbanimi sistemi, kjer bi bilo možno povezati sončno energijo s hranilniki energije in daljinskim ogrevanjem.

Cilji prostorskega razvoja regije so ambiciozno zastavljeni in zajemajo vse od posodobitve in izgradnje prometne in železniške infrastrukture, do izboljšav na področju javnega potniškega prometa, razvoja obrtno-industrijskih in implementacije novih con ter varovanja naravnih dobrin. Navedeni cilji so si lahko v nasprotju – varovanje naravnih dobrin (gozdov, kmetijskih površin, biotske raznovrstnosti ipd.) je pogosto v nasprotju z umeščanje in izgradnjo novih prometnih povezav ali obrtno-industrijskih con. Razvoj mora zato težiti k uravnoveženosti – prenova in nadgradnja obstoječe infrastrukture mora imeti (kadar je to izvedljivo in smiselno) prednost pred novogradnjo. Za boljšo integracijo podnebnih ciljev v RPP smo podali več usmeritev.

Tabela 8: Presoja vplivov na blaženje podnebnih sprememb

Vsebine RPP	Presoja vplivov
-------------	-----------------

1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve) in 2. Gospodarstvo	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Razvoj poselitve običajno rezultira v takšni ali drugačni gradnji, ki vključuje povečanje prometa, proizvodnjo materialov, porabo energije in lahko vpliva na ponore ogljika v obliki spremenjene rabe naravnih zemljišč. Vse naštetu vključuje emisije TGP. Obseg gradnje in kraj njene izvedbe sta pomembna dejavnika, ki ju je treba upoštevati pri ocenjevanju vpliva na blaženje podnebnih sprememb. Z vidika zmanjševanja emisij TGP je pomembno, da se s planom ohranja ali izboljša dostopnost družbene infrastrukture prebivalcem – bodisi z načrtovanjem novih območij poselitev na način da so potrebe prebivalcev po vsakodnevni mobilnosti minimalne, bodisi z zagotavljanjem javnega potniškega prometa. Oboje RPP že predvideva. Prav tako RPP predvideva, da se prednostna območja za stanovanjsko oskrbo prednostno zagotavlja z revitalizacijo degradiranih območij in s prenovami obstoječih stanovanjskih stavb. Za zmanjšanje potrebe po mobilnosti je pomembno, da se podeželska naselja v največji možni meri vključi v sistem javnega potniškega prometa, kar RPP predvideva. RPP prav tako predvideva, da bo javna družbena infrastruktura načrtovana tako, da bo prebivalcem čim bolj dostopna z javnim potniškim prometom.
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča	Na več mestih v RPP je navedeno, da se bo javno družbeno infrastrukturo bodisi gradilo, bodisi obnavljalo. Pomembno je, da gradnja ali prenova zagotavlja najvišjo energetske učinkovitost, ob prenovi pa je smiselno tudi preučiti možnosti pridobivanja energije (namestitve sončnih panelov). RPP zelo smiselno predvideva povečanje porabe / potrošnje lokalno pridelane hrane v ustanovah v regiji, kar prispeva k manjšemu ogljičnemu odtisu regije.
Razvoj turizma	
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Glede na to, da v Sloveniji največ TGP prispeva sektor prometa, je pomembno, da se že na nivoju RPP razvoj in načrtovanje usmerja v smeri trajnostne mobilnosti in s tem nižanja emisij TGP. Glavni doprinos RPP k doseganju podnebnih ciljev lahko pričakujemo zaradi: - Premika mobilnosti z avtomobila na železnico ali JPP. Nadgradnje železnic (2. tir Divača–Koper, elektrifikacija Nova Gorica–Sežana, izboljšanje postaj kot modalnih vozlišč) in krepitev JPP so neposredno usmerjene v zmanjšanje emisij iz prometa, ker naslovijo trenutno zelo visoko avtomobilsko rabo in nizko rabo JPP oz. železnice. - Razvoja trajnostne mobilnosti (kolo/peš, P+R, mikromobilnost). Širitev kolesarskih in peš povezav ter mobilnostnih točk (P+R) podpira preusmeritev kratkih in srednjih poti na nizkoogljicne načine, kar je ključno v regiji s sezonskimi konicami. Preusmeritev potniškega in tovornega prometa na železnico in JPP tudi zmanjšuje energijo na prevoženi km (v primerjavi z individualno avtomobilsko mobilnostjo), kar je v regiji z izredno visoko rabo avtomobila pomemben potencial prihrankov končne energije.

	- Elektrifikacije in krepitve elektroenergetskega sistema. Nadgradnja omrežja (RTP, 400 kV nadgradnje) je predpogoj za razogljičenje prometa in industrije ter za priključevanje OVE. Posebej pomembna je krepitev napajanja za večje porabnike (npr. območja Luke Koper). - Razogljičenja oskrbe s toploto. Spodbujanje daljinskega ogrevanja in izkoriščanje toplote morja ali okolja z toplotnimi črpalkami ter geotermalni potencial pomenijo preusmerjanje od fosilnih goriv k elektrificiranim nizkoogljičnim rešitvam. - Energetske učinkovitosti prek sistemskih rešitev (toplota, omrežja, digitalizacija). - Spodbujanja daljinskega ogrevanja, lokalnih sistemov in nizkotemperaturnih rešitev (toplotne črpalke, geotermalna/toplota okolja), kar praviloma zmanjšuje končno energijo za ogrevanje ali hlajenje in primarno energijo (zlasti ob sočasnem povečevanju OVE). - Zmanjšanja izgub in učinkovitejšega upravljanja infrastrukture. V RPP so vključene tudi komunalne nadgradnje (vodovod, kanalizacija, odpadki), ki prek zmanjšanja izgub in učinkovitejšega delovanja sistemov posredno znižujejo rabo energije (črpanje, obdelava, logistika odpadkov). Po drugi strani pa lahko cestne nadgradnje povzročijo inducirano povpraševanje - če se ob železniških in JPP ukrepih bistveno izboljšuje tudi cestna pretočnost (nove hitre ceste ali obvoznice), obstaja tveganje povečanja prometa in emisij (zlasti v turistični sezoni), kar lahko delno izniči koristi trajnostne mobilnosti. Gradnja prenosnega plinovoda lahko kratkoročno sicer podpira zanesljivost oskrbe, vendar predstavlja tveganje za dolgoročno emisijsko pot, če prehod na obnovljive oz. ogljično nevtralne pline ne bo dejansko izveden. RPP ima zelo dober potencial za znižanje končne in primarne energije ter emisij TGP skozi elektrifikacijo, učinkovite toplotne sisteme, JPP in železnico ter optimizacijo infrastrukture, a rezultat bo pogojen z obvladovanjem rasti cestnega prometa in z jasnim razogljičenjem plinskega segmenta.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri, raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	RPP z določili za urejanje krajine večinoma podpira podnebne cilje. Največje pozitivne vplive gre pričakovati zaradi: - Krepitve in varovanja ponorov ogljika (gozdovi, travišča, mokrišča). RPP poudarja ohranjanje in obnavljanje gozdov, kmetijskih zemljišč in mokrišč ter povezovanje zelenih površin v regijski zeleni sistem - vse to podpira ohranjanje ekosistemskih funkcij, med njimi tudi vloge krajine kot ponora ogljika. - Omejevanja pozidave in zgoščevanje poselitve. Ker RPP podpira usmerjanje urbanizacije v obstoječa naselja (zgoščevanje, notranji razvoj) in zmanjšanje novih posegov na kmetijska ali druga naravna zemljišča, lahko posredno zmanjša emisije iz prometa in iz razpršene poselitve (manjši infrastrukturni odtis, krajše razdalje). - Sanacije degradiranih območij. Sanacije opuščenih industrijskih ali rudarskih območij ter preusmerjanje dela teh površin v zelene

	ali mešane rabe zmanjšujejo pritisk na nova zemljišča in omogočajo “brownfield-first” razvoj, kar praviloma zmanjšuje emisije iz gradnje na zelenih površinah (greenfield investicije). - Zelenih klinov, ločitvenih pasov in modro-zelene infrastrukture. Zelenimi klini oz. prezračevalni koridorji ter ločitveni pasovi med naselji (z retencijo vode, varstvom pred požari in uravnavanjem mikroklimе) povečujejo odpornost krajine in zmanjšujejo potrebo po emisijsko intenzivnih tehničnih nadomestkih (npr. več hlajenja, utrjevanje površin), kar posredno podpira blaženje podnebnih sprememb. Zeleni klini, prezračevalni koridorji, parkovne ter rekreacijske površine in celostna zelena infrastruktura tudi izboljšujejo mikroklimo urbanih območij, kar zmanjšuje potrebo po energijsko intenzivnem hlajenju v poletnih vročinskih obremenitvah. RPP z usmeritvami za trajnostno rabo kmetijskih zemljišč in gozdov ustrezno naslavlja podnebne cilje. Predvsem gozdovi predstavljajo pomemben ponor TGP, zato je vzdrževanje njihovih površin v enakem obsegu oz. njihovo povečanje ključno za doseganje podnebnih ciljev. Z vidika blaženja podnebnih sprememb so pomembni tudi vsi ukrepi, ki pripomorejo k varovanju biotske raznovrstnosti v prostoru, saj so le biotsko raznovrstni ekosistemi odporni na podnebne spremembe in lahko zagotavljajo vse nujne ekosistemske storitve. Ker so poplavne površine vodotokov pomemben ponor TGP je zelo pomembno, da se te ohranja ali nadomešča. To RPP že predvideva.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	/

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami h katerim je pristopila Republika Slovenija* nebitven (B) - Izpusti toplogrednih plinov in raba končne energije po sektorjih se bo zmanjšala. Proizvodnja energije iz OVE in raba energije iz OVE se bo povečala.

4.8.2 Usmeritve za izboljšanje RPP:

Površine, ki predstavljajo pomembne ponore TGP, predvsem mokrišča in gozdovi, se morajo ohranjati v obstoječi obliki, vanje naj se ne posega tudi, kadar te nimajo formalnega varstvenega statusa. Predlagamo opredelitve »programa ponorov«, ki opredeli prednostna območja za ohranjanje in povečevanje ponorov (mokrišča, vlažni travniki, gozdni robovi, degradirana območja za ozelenitev, obvodni pasovi, itd.) in te povezati z ukrepi preprečevanja pozidave.

Načrtovanje se mora izogibati naložbam, ki podaljšujejo odvisnost od fosilnih goriv. Namesto tega mora dati prednost sistemom, ki temeljijo na obnovljivih virih energije in so učinkoviti. Predlagamo, da se z RPP opredeli prednostna območja za energetska prenova npr. mestna jedra, degradirane cone, večstanovanjska območja z zahtevo po visokih energijskih standardih. Predlagamo pripravo regijske karte potenciala daljinskega ogrevanja (gostota odjema, možni viri energetskega virov so biomasa, toplotne črpalke morje, odpadna toplota).

Kadar so degradirane površine neustrezne za revitalizacijo v obliki pozidave ali uporabe za pridobivanje energije (OVE) naj se te površine revitalizira na način, da se na območju razvije habitate, ki predstavljajo ponor TGP. Hierarhija razvoja mora zasledovati zaporedje odločanja:

1. sanacija in ponovna uporaba degradiranih in slabo izkoriščenih površin (parkirišča, opuščene industrije ipd.),
2. zgoščevanje znotraj ureditvenih območij naselij,
3. šele nato aktivacija ODRN ali širitev na nova zemljišča.

Predlagamo, da se na nivoju celotne regije opravi pregled degradiranih površin in določi najbolj primerne in s tem prednostne degradirane površine za sanacijo.

RPP za nakupovalna središča izrecno zahteva vgradnjo naprav za OVE in visoko samozadostnost. Smiselna je razširitev istega načela tudi na druge velike porabnike (gospodarske cone in večji logistični objekti, večje javne stavbe in turistični kompleksi), da se poveča regionalni delež OVE.

Tako kot RPP za nakupovalna središča opredeljuje kaskadno rabo energije je to smiselno tudi za gospodarske cone. Za gospodarske in logistične cone je smiselna presoja možnosti: izrabe odvečne toplote oz. hladu, industrijske simbioze (skupni tokovi energije) in skupnih sistemov ogrevanja oz. hlajenja.

Usmeritve za nadaljnje načrtovanje:

Usmeritve za načrtovanje razvoja poselitve:

Pri načrtovanju nove poselitve naj bodo te načrtovane na način, da podpirajo trajnostno mobilnost – kolesarnice, polnilnice za električna vozila ipd. Za vsa večja razvojna območja in komplekse predlagamo obvezen mobilnostni načrt, ki naj vključuje:

- dokazano dostopnost z JPP (vozlišča in prestopne točke),
- varne peš ali kolesarske povezave,
- ukrepe upravljanja parkiranja,
- načrt urbane logistike ali dostav (kjer je relevantno)

Pri prenovi stavb javne družbene infrastrukture (vrtcev, šol, športnih, kulturnih objektov ...), ki so v slabem stanju in potrebujejo prenovu ali novogradnjo je potrebno posebno pozornost posvetiti energetske učinkovitosti stavb. Na javnih stavbah naj se preuči možnost pridobivanja energije (OVE).

Za nova razvojna območja (PROSO, ODRN, gospodarske in turistične ureditve) ter za večje generatorje prometa (trgovski kompleksi, večji javni programi) predlagamo, da se v izvedbenih aktih uvede parkirna politika, ki temelji na parkirnih maksimumih (namesto minimumov) v območjih dobre dostopnosti do JPP. Parkirišča namreč neposredno določajo prometno vedenje - če je parkiranje vedno možno in poceni to generira več voženj z osebnim avtomobilom in posledično več emisij ter večjo porabo energije. Zato je parkirna politika eden najbolj učinkovitih vzvodov, da se dejansko uresničijo cilji RPP (trajnostna mobilnost, PROSO ob JPP, intermodalna vozlišča za večje programe). Parkirne kapacitete naj se pogojuje z izvedbo ukrepov trajnostne mobilnosti (JPP dostop, varne peš/kolesarske povezave, kolesarnice, souporaba vozil, P+R). V urbanih in turističnih središčih pa naj se preuči uvedbo upravljanja parkiranja (coniranje, sezonske tarife, časovne omejitve) za zmanjšanje motoriziranih poti in emisij.

Razvoj turizma naj se v izvedbenih aktih prednostno usmeri v prenovu in ponovno uporabo obstoječih

kapacitet. Novi ali razširitveni projekti naj bodo dopustni le ob dokazilu o izvedljivosti rešitev trajnostne mobilnosti, zlasti za zadnji kilometer oz. »last mile« (P+R na robu območij, sezonske shuttle povezave, kolesarske oz. peš navezave, izposoja koles in mikromobilnost, informiranje obiskovalcev). V turističnih žariščih naj se uvede sistem upravljanja obiskovalcev za preprečevanje zasičenosti in razpršitev tokov v zaledje ter izven glavne sezone.

Usmeritve za načrtovanje razvoja gospodarstva:

Za prednostna območja gospodarskega razvoja in logistične ureditve naj se v podrobnih izvedbenih aktih določi izdelava logističnega oz. mobilnostnega načrta območja. Načrt naj opredeli konsolidacijo dostav, režime dostopov in časovna okna, upravljanje notranjih transportov ter ukrepe za zmanjšanje praznih voženj. Kjer je izvedljivo naj se preveri in prednostno načrtuje navezava na železniško omrežje oziroma intermodalne terminale, pri čemer se podpira preusmerjanje tranzitnih tokov na železnico. Za zadnji kilometer (»last mile«) se uvede rešitve z nizko- ali ničelno-emisijskimi vozili ter ustrezno polnilno infrastrukturo.

Za nove in širitvene gospodarske cone naj se v podrobnih izvedbenih aktih določi obvezna krožna zasnova območja. Akt naj predvidi prostorske rezerve za ločeno zbiranje, začasno skladiščenje in pretovor materialov ter dopustne rabe za dejavnosti ponovne uporabe, popravila in druge krožne storitve. V conah naj se omogoči in spodbuja industrijska simbioza med podjetji (izmenjava materialnih tokov) ter povezava z regijskim sistemom ravnanja z odpadki. Za večje gradnje naj se določi načrt ravnanja z gradbenimi odpadki z obveznim ločevanjem in preveritvijo možnosti ponovne uporabe oz. reciklaže.

Nove obrtno-industrijske cone se umešča in načrtuje na način, da se zmanjša njihov doprinos k izpustom TGP. Npr.:

- prednostno naj se umeščajo na obstoječa degradirana območja,
- v načrtovanje naj bodo vključene zelene površine, drevesni pasovi, naravna senčila,
- pozidane površine naj se načrtujejo v minimalnem možnem obsegu,
- gradnja naj bo kompaktna in večnamenska.

Usmeritve za načrtovanje gospodarske javne infrastrukture:

Predlagamo, da se pri vseh novih ali bistveno nadgrajenih cestnih odsekih izvede presoja inducirane prometa in emisij in preveri, da ukrep ne izniči koristi železnice oz. JPP. Za logistične in tovarne tokove naj se kot prednost določi preusmerjanje na železnico (kjer je to izvedljivo), pri čemer naj se v izvedbenih aktih za cone ali terminalne ureditve opravi preveritev železniških navezav (z industrijskimi tiri, intermodalnostjo).

Pri vseh večjih posegih, kot so gospodarske cone, večji javni programi, turistična žarišča, nakupovalna središča naj se v izvedbenih aktih določi izvedba mobilnostnih točk (P+R, postajališča, kolesarnice, mikromobilnost) in varnih peš oz. kolesarskih povezav do JPP.

Podrobni prostorski akti za PROSO in večja območja mešane rabe naj predvidijo možnost lokalnih energetskih skupnosti (skupna proizvodnja in raba OVE, skupni hranilniki), kjer to dopušča omrežje. Za večje nove porabnike (npr. cone, logistika, javni objekti) naj se v izvedbenih aktih opredeli energetski koncept območja, ki najprej izkazuje OVE potencial (fotovoltaika na strehah, parkiriščih, infrastrukturi, hranilniki) ter šele nato dodatno omrežno oskrbo.

Pridobivanje OVE (in njena podporna infrastruktura) ne sme okrniti obstoječe ekosistemske storitve (npr. ekosistemske storitve vodotokov, tal, gozdov, itd.).

Usmeritve za urejanje krajine

V izvedbenih aktih naj se določi, da posegi ne smejo povzročiti neto zmanjšanja ključnih ponorov (gozdovi, mokrišča, trajna travišča itd.).

Zeleni klini oz. prezračevalni koridorji in zelene cezure med naselji naj se varujejo kot zavezujoči elementi, ker prispevajo k mikroklimi in zmanjševanju energetske potrebe (hlajenje).

4.8.3 Usmeritve II. osnutek

Veljajo še iste usmeritve iz I. osnutka.

4.9 Zdravje ljudi

4.9.1 Presoja vplivov na okolje

Pri presoji vsebin RPP na zdravje ljudi se je upoštevalo vplive na:

- obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami
- obremenjenost okolja z onesnažili v zraku
- obremenjenost okolja s sevanji (EMS, radon, ionizirajoča sevanja)
- obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem
- obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami
- oskrbo s pitno vodo
- zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja.

Tabela 10: Presoja vplivov na zdravje ljudi

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u> V skladu s planom se razvoj poselitve v regiji prednostno usmerja v urbana središča in notranje rezerve naselij. Načrtovan je policentrični razvoj urbanih središč, krepitev javnega potniškega prometa ter usmerjanje nove poselitve v območja z obstoječo infrastrukturo lahko dolgoročno prispevajo k zmanjševanju prometnih obremenitev in s tem tudi hrupa. Hkrati pa koncentracija poselitve, delovnih mest in storitev v urbanih območjih lahko lokalno povzroči povečanje prometnih tokov, predvsem v območjih večjih zaposlitvenih in oskrbnih središč ter ob pomembnejših prometnih koridorjih. Povečan promet lahko predstavlja vir hrupa in vibracij, ki lahko negativno vplivajo na zdravje ljudi, predvsem na kakovost bivanja, motnje spanja, povečano stopnjo stresa. Plan usmerja razvoj poselitve predvsem v obstoječa urbana središča in območja z dobro dostopnostjo do javnega potniškega prometa, delovnih mest in storitev. Komen se krepí kot središče severnega dela Krasa. Takšne usmeritve zmanjšuje potrebo po vsakodnevnih daljših vožnjah z osebnimi avtomobili ter omogoča učinkovitejšo organizacijo trajnostne mobilnosti.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	Poseben poudarek je namenjen razvoju javnega potniškega prometa, kolesarskih in peš povezav ter povezovanju podeželskih naselij v sistem trajnostne mobilnosti, kar lahko pomembno prispeva k zmanjševanju prometnega hrupa. Z usmerjanjem intenzivnejše urbanizacije v mesta ter preprečevanjem razpršene poselitve se zmanjšuje potreba po gradnji nove prometne infrastrukture in nastajanju novih konfliktnih območij med prometnimi koridorji in stanovanjskimi območji. Pri načrtovanju novih stanovanjskih območij in območij za stanovanjsko oskrbo (PROSO) je treba zagotavljati ustrezno oddaljenost od pomembnejših prometnic in drugih virov hrupa. Problem lahko nastane tudi pri obstoječih stanovanjskih objektih, ki se nahajajo tik ob prometnicah, zato je v sklopu širitve naselij potrebno tudi načrtovanje ukrepov, ki zajemajo dodatno obremenitev za obstoječe objekte, kot je npr. (preplastitev obstoječih prometnic - tihi asfalt, zmanjšana hitrost vožnje). Ker plan razvoj poselitve večinoma usmerja v obstoječa naselja z že vzpostavljeno infrastrukturo ter spodbuja trajnostne oblike mobilnosti, pomembnejši negativni vplivi na zdravje ljudi zaradi hrupa in vibracij niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u> Razvoj poselitve, zgoščanje urbanih območij ter koncentracija stanovanjskih, storitvenih in zaposlitvenih funkcij lahko lokalno povečajo prometne obremenitve in s tem emisije onesnaževal v zrak, predvsem NO₂, PM₁₀, PM_{2,5} in CO₂. Povečane koncentracije onesnaževal lahko negativno vplivajo na zdravje ljudi, predvsem na pojav bolezni dihal in srčno-žilnih bolezni ter poslabšanje zdravstvenega stanja ranljivih skupin prebivalstva. Plan razvoj poselitve prednostno usmerja v urbana središča in območja z dobro dostopnostjo do javnega potniškega prometa, delovnih mest, storitev ter družbene infrastrukture. Takšna usmeritev zmanjšuje potrebo po vsakodnevni uporabi osebnega avtomobila ter omogoča učinkovitejše izvajanje trajnostne mobilnosti. Poseben poudarek je namenjen razvoju policentričnega sistema poselitve, povezovanju podeželskih naselij z javnim potniškim prometom ter usmerjanju stanovanjske gradnje ob prometna vozlišča in območja z dobro dostopnostjo do storitev in delovnih mest. Pozitiven vpliv na kakovost zraka predstavlja spodbujanje notranjega razvoja naselij, prenove obstoječih objektov ter revitalizacije degradiranih in opuščenih območij, saj se s tem zmanjšuje širjenje razpršene poselitve in potreba po novih prometnih povezavah. Ohranjanje zelenih cezur med naselji ter urejanje zelenih sistemov in javnih odprtih površin prispeva k izboljšanju mikroklimatskih razmer, zmanjševanju učinkov toplotnih otokov ter izboljšanju kakovosti zraka v urbanih območjih. Posebno pozornost je treba nameniti umeščanju novih stanovanjskih območij v bližino prometno bolj obremenjenih območij in pomembnejših prometnih koridorjev. Daleč največji delež emisij v zrak predstavlja promet. Plan vključuje usmeritev, da je nove povezave javnega potniškega prometa ali njihove izboljšave treba načrtovati sočasno s širitvijo poselitve in jih uvesti še pred obratovanjem pozidanih območij, kar je z vidika ohranjanja kakovosti zraka pozitivno. Prav tako je potrebno pri širitvi naselij, zaradi pričakovanih povečanih emisij v zrak načrtovati ustrezen način ogrevanja stanovanjskih in drugih javnih

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	objektov. Pri objektih, kjer pa priklop na daljinski sistem ni možen, se mora za ogrevanje objektov načrtovati vrste ogrevanja, ki imajo z vidika varovanja zdravja ljudi prednost, energetski viri, ki manj onesnažujejo zrak (alternativni viri, zemeljski plin, utekočinjen naftni plin). Ker plan temelji predvsem na usmerjanju razvoja v obstoječa naselja, razvoju trajnostne mobilnosti ter krepitvi policentričnega sistema poselitve, pomembnejši negativni vplivi na zdravje ljudi zaradi onesnaženosti zraka niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Pri širitvi območij za stanovanjske objekte in območja za daljše zadrževanje ljudi, kot so rekreacijske in druge površine za prostočasne aktivnosti, ki segajo izven obstoječih poselitev, je potrebno zaradi negativnega vpliva elektromagnetnih sevanj na človekovo zdravje, s strani visokonapetostnih daljnovodov in baznih postaj, umeščanje območij za poselitev predvideti izven varovalnih pasov daljnovodov. Na podlagi do zdaj izvedenih meritev koncentracij radona v Sloveniji in podatkov o geološki sestavi tal so določena območja, kjer je več radona. Na območju Obalno – kraške regije so občine s povečanim sevanjem radona (Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana). Pri novogradnjah stanovanjskih objektov je treba zagotoviti osnovne gradbene ukrepe za preprečevanje vdora radona (npr. zatesnitev temeljev, prezračevanje podzemnih prostorov). <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Nove poselitve in širjenje naselij lahko privede do povečane prekomerne obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem kot posledica umeščanja virov svetlobnega onesnaževanja. V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja je potrebno pri načrtovanju opremljanja z razsvetljavo upoštevati ukrepe, ki zagotavljajo skladnost z mejnimi vrednostmi. Pri tem je potrebno izbrati ustrezne varčne svetilke, njihovo namestitve, da ne sevajo svetlobni tok nad horizontalo navzgor ter po možnosti načrtovati čas omejitev. Takšna pristojnost je na ravni občin, ki to urejajo v sklopu javne službe. Tudi z vidika manjše porabe energije, pa naj se stremi k temu, da se čim hitreje zamenjajo obstoječe neustrezne svetilke. <u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u> Načrtovane nove poselitve in širjenje naselij v okviru obstoječih območij, bo povzročilo večjo gostoto poselitve, kar pomeni tudi večjo obremenitev z odpadki in odpadnimi vodami. Zgoščevanje poselitve pomeni povečanje količine nastalih odpadkov. Ravnanje z odpadki se izvaja v obstoječih regijskih centrih, deloma pa tudi izven regije. Koncept ravnanja s komunalnimi odpadki na območju razvojne regije sledi načelom zmanjševanja količine komunalnih odpadkov na samem izvoru, ločenega zbiranja, predelave ter oddaje preostanka v obdelavo. Preuči se možnost čezmejnega sodelovanja na področju ravnanja z komunalnimi odpadki.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	Plan predvideva dograjevanje dotrajanega kanalizacijskega omrežja in v naseljih z opredeljenimi aglomeracijami, kjer kanalizacijskega omrežja še ni, se le-ta vzpostavi. Na Krasu se zagotovi javni kanalizacijski sistem še v naseljih Dutovlje, Lokev, Šepulje-Križ. Preobremenjene komunalne čistilne naprave se nadgradi, kjer obstaja potreba se jih tudi na novo vzpostavi. Na ostalih območjih, kjer kanalizacijski sistemi niso zgrajeni in se odvajanje in čiščenje odpadno vode nadalje izvaja individualno, se s sistemom ustreznega nadzora upravljavcev odvajanja in čiščenje odpadne vode zagotovi ugodne okoljske razmere. V sklopu načrtovanja novih poselitev (OPN, OPPN ali gradbeno dovoljenje) se vedno preveri ali je na obstoječi čistilni napravi dovolj kapacitete za nove uporabnike. S strani upravljalca čistilne naprave je potrebno pridobiti mnenje. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Načrtovane nove poselitve in širjenje naselij v okviru obstoječih območij, bo povzročilo večjo gostoto poselitve, kar pomeni tudi večjo potrebo po pitni vodi. Usmerjanje razvoja v obstoječa urbana območja zmanjšuje pritisk na vodne vire ter omogoča učinkovitejšo rabo in upravljanje obstoječe vodne infrastrukture. Hkrati pa se na ta način se omejuje tudi širitev poselitve na vodovarstvena območja. Eden izmed ciljev prostorskega razvoja regije je zagotavljanje zanesljive oskrbe s pitno vodo in trajnostno ravnanje z naravnimi viri, v sicer vododeficitarni regiji. S planom so prioritetni ukrepi za udejanja cilja gradnja povezovalnih vodovodov in razvoj rezervnih vodnih virov, hkrati pa spodbujanje učinkovite rabe vode, hrambe vode ob intenzivnih padavinah in zmanjšanje izgub v omrežju. Akumulacija Kubed se nameni zajemanju viškov vode iz reke Rižane, dograjeni in dodatni povezovalni vodovodi pa bodo zagotavljali rezervne oziroma nadomestne količine pitne vode. Ukrepi se usmerijo v povezovanje vodovodnih sistemov Rižanskega, Kraškega, Postojnskega in Ilirskobistriškega vodovoda v enoten regijski sistem, ki bi omogočal vzajemno oskrbo in večjo odpornost na podnebne spremembe. Varstvo vodnih virov za javno in lastno oskrbo s pitno vodo se zagotavlja z upoštevanjem predpisanih varstvenih režimov vodovarstvenih območij in varstvom drugih obstoječih virov, ki še nimajo določenih vodovarstvenih območij. V sklopu načrtovanja novih poselitev (OPN, OPPN ali gradbeno dovoljenje) se vedno preveri ali ali obstoječe vodne pravice za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot GJS zadoščajo za potrebe predvidenih gradenj. Na ta način se zagotavlja, da načrtovane gradnje ne presegaajo razpoložljivih količin vode in da se ne povečuje pritisk na vodne vire. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Policentrični razvoj regije, ki temelji na povezovanju obalnih urbanih središč s kraškimi in podeželskimi območji, omogoča bolj uravnoteženo razporeditev izobraževalnih, zdravstvenih, socialnih, kulturnih in športnih storitev ter zmanjšuje razvojne razlike med posameznimi deli regije. Z ohranjanjem in nadgradnjo mreže vrtcev, osnovnih in srednjih šol, ustanov za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami ter zdravstvenih in socialnovarstvenih storitev se izboljšuje lokalna dostopnost storitev in krepí socialna vključenost prebivalcev. Načrtovane investicije, kot so širitev Centra za usposabljanje Elvire Vatovec v Strunjanu, vzpostavitev šolskega

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	centra v Kopru, razvoj zdravstvenih centrov v Kopru in Sežani ter širitev socialnovarstvenih kapacitet za starejše in ranljive skupine, prispevajo k višji kakovosti storitev in večji odpornosti regije. Ohranjanje vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom ter razvoj kulturne infrastrukture dodatno krepi identiteto prostora in družbeno povezanost. Pomemben vidik predstavlja tudi preprečevanje zlivanja naselij z zelenimi cezurami, ki prispevajo k ohranjanju kakovostnega bivalnega okolja ter zmanjševanju prostorskih pritiskov. Z razvojem športnih, rekreativnih in kulturnih površin ter prenovo obstoječih družbenih objektov se izboljšujejo pogoji za kakovostno preživljanje prostega časa in krepi privlačnost naselij. Hkrati boljše povezovanje naselij z javnim potniškim prometom omogoča dostop do delovnih mest, storitev in dejavnosti tudi prebivalcem zalednih in podeželskih območij, zmanjšuje odvisnost od osebnega avtomobila ter spodbuja trajnostno mobilnost. Takšen prostorski razvoj prispeva k večji socialni koheziji, zmanjševanju razvojnih razlik ter dolgoročno izboljšuje kakovost bivanja v regiji. Celostno načrtovanje družbene infrastrukture skupaj z izboljševanjem prometne dostopnosti in povezovanjem urbanih ter podeželskih območij omogoča prebivalcem dostop do osnovnih storitev brez potrebe po vsakodnevnih migracijah v oddaljena središča. Takšen razvoj prispeva k večji socialni koheziji, zmanjševanju regionalnih razlik, večji odpornosti naselij ter dolgoročno izboljšuje kakovost bivalnega okolja v regiji.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča;	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u> Umeščanje nove gospodarske aktivnosti vodi tudi v večjo prometno obremenitev, kar lahko poveča hrup in vibracije (tovorni promet). Z vidika vpliva na zdravje ljudi je pomembno predvsem, če se gospodarske cone umeščajo v bližini stanovanjskih območij. S planom je večinoma predviden razvoj opredeljenih oz. obstoječih gospodarskih con, na novo se vzpostavlja le cona v Senožčah. Območje mesta Koper dosega najvišjo količino nakupovalnih površin, tako se večja nova nakupovalna središča v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Pri prestrukturiranju obstoječih nakupovalnih območij je treba prednostno zagotavljati dostopnost s trajnostnimi oblikami mobilnosti, ter vzpostavljati povezave z zelenim sistemom naselij. Na ta način se ne ustvarja novi hrupnih oz. konfliktnih območij glede na namensko rabo in ne ustvarja potrebe po gradnji novih prometnic. Z zagotavljanjem dostopnosti s trajnostnimi oblikami mobilnosti pa se zmanjšuje potreba po individualnem prevozu, kar prispeva k zmanjševanju hrupa iz prometa. Plan večinoma predvideva razvoj obstoječih gospodarskih con z že vzpostavljeno prometno in komunalno infrastrukturo ter ne predvideva umeščanja novih večjih nakupovalnih središč, zato bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi hrupa in vibracij niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u> Umeščanje novih in prenovljenih gospodarskih con predstavlja potencialni vir povečanja emisij v zrak zaradi proizvodnih dejavnosti in povečanega prometa, predvsem tovarnega. To pomeni več emisij NO₂, PM₁₀, PM_{2.5} in CO₂, ki lahko vplivajo na pojav bolezni dihal, srčno-žilnih bolezni ter poslabšanje zdravstvenega stanja ranljivih skupin prebivalstva. S planom je

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	večinoma predviden razvoj že opredeljenih oz. obstoječih gospodarskih con, na novo se vzpostavlja le cona v Senožečah. Prenova con navadno pomeni tudi uporabo sodobnejših tehnologij, kar prav tako zmanjšuje emisije v zrak. Območje mesta Koper dosega najvišjo količino nakupovalnih površin, tako se večja nova nakupovalna središča v okviru RPP ne načrtujejo ali umeščajo v prostor. Pri prenovi obstoječih nakupovalnih kompleksov je nujno zagotoviti visoko stopnjo samozadostnosti, zlasti z vgradnjo naprav za izrabo obnovljivih virov energije. Pri prestrukturiranju obstoječih nakupovalnih območij je treba prednostno zagotavljati dostopnost s trajnostnimi oblikami mobilnosti, ter vzpostavljati povezave z zelenim sistemom naselij. Ker plan večinoma usmerja razvoj v obstoječa gospodarska območja ter spodbuja trajnostno mobilnost, energetske učinkovite prenove območij in uporabo obnovljivih virov energije, bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi onesnaženosti zraka niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Gospodarske dejavnosti ne predstavljajo pomembnega vira elektromagnetnega sevanja. Pri načrtovanju in umeščanju območij za gospodarski razvoj, ki se prvenstveno locirajo na degradiranih območjih v bližini intermodalnih vozlišč (železnica, avtocesta, pristanišče ipd.), je treba upoštevati vplive elektromagnetnih in ionizirajočih sevanj na zaposlene in širše okolje. Pri umeščanju se zagotovi skladnost z varovalnimi pasovi in priporočili glede elektromagnetnih sevanj (EMS). Območja, kjer koncentracije elektromagnetnega polja presegajo mejne vrednosti iz Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju, niso primerna za dolgotrajno zadrževanje delavcev ali za objekte z večjo prisotnostjo ljudi. Na območju Obalno – kraške regije so občine s povečanim sevanjem radona (Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana). Pri novogradnjah poslovnih, proizvodnih in drugih objektov, kjer se ljudje dlje časa zadržujejo, je treba zagotoviti osnovne gradbene ukrepe za preprečevanje vdora radona (npr. zatesnitev temeljev, prezračevanje podzemnih prostorov). Plan večinoma predvideva razvoj in prenovo obstoječih gospodarskih con ter ne umešča dejavnosti, ki bi predstavljale pomembnejši vir elektromagnetnih ali ionizirajočih sevanj. Ob upoštevanju veljavnih predpisov in zaščitnih ukrepov bistveni vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Vzpostavitev gospodarskih območij in nakupovalnih središč lahko privedejo do povečane, prekomerne obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem kot posledica umeščanja virov svetlobnega onesnaževanja. Prekomerna osvetlitev lahko vpliva na kakovost spanja, bioritem ljudi ter kakovost bivalnega okolja, posebej v bližini stanovanjskih območij. Ker plan večinoma predvideva razvoj in prenovo obstoječih gospodarskih con ter ne predvideva umeščanja novih večjih nakupovalnih središč, se novi večji viri svetlobnega onesnaževanja praviloma ne pričakujejo. Pri prenovi in urejanju gospodarskih ter trgovskih območij je treba zagotavljati uporabo energetske učinkovitih sistemov razsvetljave ter zmanjševanje nepotrebne osvetlitve. V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	okolja, je potrebno pri načrtovanju opremljanja z razsvetljavo upoštevati ukrepe, ki zagotavljajo skladnost z mejnimi vrednostmi. Pri tem je potrebno izbrati ustrezne varčne svetilke, njihovo namestitvev, da ne sevajo svetlobni tok nad horizontalo navzgor ter po možnosti načrtovati čas omejitev. Tudi z vidika manjše porabe energije, pa naj se stremi k temu, da se čim hitreje zamenjajo obstoječe neustrezne svetilke. <u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u> Povečanje gospodarskih dejavnosti in trgovskih površin pomeni več komunalnih in proizvodnih odpadkov. Neustrezno ravnanje z odpadki in odpadnimi vodami lahko predstavlja tveganje za onesnaženje tal, podzemnih voda ter posledično za zdravje ljudi. Gospodarske dejavnosti, kot so proizvodnja, logistika in servisne dejavnosti, lahko predstavljajo pomemben vir nevarnih in nenevarnih odpadkov, zato je pri načrtovanju območij treba zagotoviti ustrezno infrastrukturo za ločeno zbiranje, začasno skladiščenje in odvoz odpadkov v skladu z veljavno zakonodajo. Koncept ravnanja s komunalnimi odpadki na območju razvojne regije sledi načelom zmanjševanja količine komunalnih odpadkov na samem izvoru, ločenega zbiranja, predelave ter oddaje preostanka v obdelavo. Plan večinoma predvideva razvoj in prenovu obstoječih gospodarskih con, ki so praviloma že komunalno opremljene oziroma imajo vzpostavljeno osnovno gospodarsko javno infrastrukturo. Takšna usmeritev omogoča učinkovitejšo rabo obstoječih infrastrukturnih sistemov ter zmanjšuje potrebo po vzpostavljanju nove komunalne infrastrukture in dodatnih posegih v prostor. Pri nadaljnjem razvoju gospodarskih con je treba zagotavljati ustrezno komunalno opremljenost območij ter po potrebi dograjevanje kanalizacijskega omrežja in čistilnih naprav skladno z načrtovanimi obremenitvami. V sklopu načrtovanja novih gospodarskih območij (OPN, OPPN ali gradbeno dovoljenje) se vedno preveri ali je na obstoječi čistilni napravi dovolj kapacitete za priključitev. S strani upravljalca čistilne naprave je potrebno pridobiti mnenje. Ker plan večinoma usmerja razvoj v obstoječe komunalno opremljene gospodarske cone ter predvideva preverjanje kapacitet komunalne infrastrukture ob načrtovanju novih ureditev, bistveni vplivi na zdravje ljudi in okolje zaradi odpadkov in odpadnih voda niso pričakovani. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Nove gospodarske dejavnosti, lahko pomenijo tudi večjo potrebo po pitni vodi. Zagotavljanje zadostnih količin kakovostne pitne vode predstavlja pomemben dejavnik varovanja zdravja ljudi in kakovosti bivanja. Povečana poraba vode lahko predstavlja tveganje predvsem na vododeficitarnih in sušnih območjih ter na območjih z omejenimi vodnimi viri. Usmerjanje razvoja v obstoječa urbana območja zmanjšuje pritisk na vodne vire ter omogoča učinkovitejšo rabo in upravljanje obstoječe vodne infrastrukture. Hkrati pa se na ta način se omejuje tudi širitev dejavnosti na vodovarstvena območja. Varstvo vodnih virov za javno in lastno oskrbo s pitno vodo se zagotavlja z upoštevanjem predpisanih varstvenih režimov vodovarstvenih območij in varstvom drugih obstoječih virov, ki še nimajo določenih vodovarstvenih območij. Obstoječe dejavnosti je potrebno prilagoditi tako, da je poraba vode čim manjša. Tako pri načrtovanju novih kot tudi pri prenovi

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	obstojećih nakupovalnih kompleksov je nujno zagotoviti visoko stopnjo samozadostnosti, zlasti z zajemanjem meteornih voda. V sklopu načrtovanja novih gospodarskih območij (OPN, OPPN ali gradbeno dovoljenje) se preveri, ali obstoječe vodne pravice in kapacitete javnega vodovodnega sistema zadostujejo za potrebe načrtovanih ureditev. Na ta način se zagotavlja, da načrtovane dejavnosti ne presegajo razpoložljivih količin vode in ne povečujejo pritiska na vodne vire. Ker plan večinoma predvideva razvoj obstoječih gospodarskih con ter omejuje umeščanje dejavnosti z večjo porabo vode na vododeficitarna območja, pomembnejši negativni vplivi na zdravje ljudi in oskrbo s pitno vodo niso pričakovani. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Gospodarski razvoj ustvarja nova delovna mesta v regiji in izboljšuje dostopnost storitev, kar pozitivno vpliva na socialno in ekonomsko kakovost življenja. Lokalno lahko razvoj gospodarskih dejavnosti prispeva k povečanju prometnih obremenitev, hrupa, emisij v zrak ter spremembam v krajinski podobi, predvsem v primeru neustreznega umeščanja dejavnosti v bližino stanovanjskih območij. Plan večinoma predvideva razvoj in prenovo obstoječih gospodarskih con z že vzpostavljeno prometno in komunalno infrastrukturo, kar zmanjšuje potrebo po širjenju dejavnosti na nova območja ter omejuje dodatne posege v prostor. Umeščanje širokega nabora dejavnosti, nudi raznolikost delovnih mest. Pri prestrukturiranju in prenovi gospodarskih ter trgovskih območij je treba zagotavljati dobro dostopnost z javnim potniškim prometom ter razvijati peš in kolesarske povezave, s čimer se zmanjšuje prometna obremenitev in potreba po individualnem motornem prometu. Smiselno je tudi vključevanje zelenih ureditev in zaščitnih vegetacijskih pasov, ki prispevajo k izboljšanju kakovosti bivalnega in delovnega okolja ter zmanjševanju vplivov na okoliška območja. Ker plan večinoma usmerja razvoj v obstoječe gospodarske cone ter spodbuja trajnostne oblike mobilnosti in učinkovito rabo prostora, bistveni vplivi na kakovost bivalnega okolja niso pričakovani.
Razvoj turizma	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u> Razvoj turizma lahko lokalno poveča obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami, predvsem v območjih koncentracije turističnih dejavnosti, kot so obmorska mesta, turistična središča ter območja z večjo gostoto obiskovalcev. Hrup je povezan z večjo prometno obremenitvijo, delovanjem turistične infrastrukture, prireditvami ter sezonsko koncentracijo obiskovalcev. Plan usmerja razvoj turizma v prenovo in ponovno uporabo obstoječih kapacitet ter v dvig kakovosti obstoječe turistične ponudbe, brez večjih novih prostorskih širitev. Poseben poudarek je na razvoju trajnostne mobilnosti, izboljšanju dostopnosti z javnim potniškim prometom ter razpršitvi turističnih tokov v zaledje Istre, Krasa in Brkinov. S tem se zmanjšuje koncentracija obiskovalcev v obalnih središčih ter posledično tudi lokalne hrupne obremenitve. Z vzpostavitvijo upravljanja obiskovalcev in razpršitvijo turističnih tokov se zmanjšuje možnost prekomerne sezone obremenitve posameznih območij. Razvoj kolesarskih in peš povezav ter sistemov »zadnjega kilometra«

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	dodatno prispeva k zmanjševanju uporabe osebne motornega prometa v turističnih območjih. Glede na vsebine plana bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi hrupa in vibracij niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u> Turistični razvoj lahko posredno vpliva na kakovost zraka predvsem zaradi povečanega prometa in povečane energetske rabe v objektih turistične infrastrukture. Plan predvideva razvoj trajnostnega in butičnega turizma, usmerjenega v kakovost namesto količine obiskovalcev, kar zmanjšuje pritisk na okolje. Razvoj se osredotoča na obstoječe turistične destinacije ter njihovo funkcionalno povezovanje z zaledjem, s čimer se zmanjšuje koncentracija emisij v posameznih točkah. Poseben poudarek je na trajnostni mobilnosti, krepitvi javnega potniškega prometa, razvoju kombiniranih oblik mobilnosti ter izboljšanju dostopnosti turističnih točk brez uporabe osebne motornega prometa. Dodatno se spodbuja energetska učinkovitost turističnih objektov in uporaba obnovljivih virov energije. Glede na vsebine plana bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi onesnaženosti zraka niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Turistične dejavnosti in namestitveni objekti nimajo pomembnih neposrednih vplivov na elektromagnetno sevanje, vendar je treba pri umeščanju novih turističnih objektov zagotoviti, da se ne nahajajo v varovalnih pasovih daljnovodov. Na podlagi do zdaj izvedenih meritev koncentracij radona v Sloveniji in podatkov o geološki sestavi tal so določena območja, kjer je več radona. Na območju Obalno – kraške regije so občine s povečanim sevanjem radona (Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana). Pri novogradnjah stanovanjskih objektov je treba zagotoviti osnovne gradbene ukrepe za preprečevanje vdora radona (npr. zatesnitev temeljev, prezračevanje podzemnih prostorov). Plan ne predvideva dejavnosti, ki bi predstavljale pomemben vir sevanj, zato bistveni vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Razvoj turističnih območij lahko privede do povečane prekomerne obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem kot posledica umeščanja virov svetlobnega onesnaževanja. Prekomerna osvetlitev lahko vpliva na kakovost spanja, bioritem ljudi ter kakovost bivalnega okolja. Plan spodbuja prenovo obstoječih turističnih zmogljivosti, trajnostno oblikovanje turistične infrastrukture ter zmanjševanje prostorskega odtisa novih ureditev. V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja je potrebno pri načrtovanju opremljanja z razsvetljavo upoštevati ukrepe, ki zagotavljajo skladnost z mejnimi vrednostmi. Pri tem je potrebno izbrati

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	ustrezne varčne svetilke, njihovo namestitve, da ne sevajo svetlobni tok nad horizontalo navzgor ter po možnosti načrtovati čas omejitev. Ker plan ne predvideva intenzivne nove pozidave turističnih območij in spodbuja ekoturizem ter trajnostne oblike rekreacije bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi svetlobnega onesnaženja niso pričakovani <u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u> Povečanje turističnih kapacitet, pomeni tudi večjo obremenitev z odpadki in odpadnimi vodami. Neustrezno ravnanje z odpadki lahko predstavlja tveganje za onesnaženje okolja ter posredno vpliva na zdravje ljudi. S planom je previden razvoj turizma, ki bo temeljil na naravnih in ustvarjenih danostih za krepitev trajnostnega turizma z zmanjševanjem okoljskega odtisa, učinkovitim ravnanjem z odpadki ter izboljšanjem infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadnih voda. Poseben poudarek je na prenovi obstoječih turističnih kapacitet, kjer je že vzpostavljena osnovna komunalna infrastruktura. Eden izmed stebrov razvoja trajnostnega turizma s področja okolja je tudi zmanjšati količino odpadkov [4]. Koncept ravnanja s komunalnimi odpadki na območju razvojne regije sledi načelom zmanjševanja količine komunalnih odpadkov na samem izvoru, ločenega zbiranja, predelave ter oddaje preostanka v obdelavo. Glede na vsebine plana, ki temeljijo na prenovi in dvigu kakovosti obstoječih kapacitet in trajnostnem upravljanju turističnih tokov, bistveni vplivi na zdravje ljudi z vidika obremenjenosti okolja z odpadki in odpadnimi vodami niso pričakovani. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Povečanje turističnih kapacitet, pomeni tudi večjo potrebo po pitni vodi, zlasti v poletnih mesecih in na območjih z visoko gostoto turistov. Povečana poraba vode lahko predstavlja pritisk na lokalne vodne vire ter vpliva na razpoložljivost pitne vode za prebivalstvo. Plan spodbuja trajnostni turizem, ki vključuje učinkovito rabo vode, ponovno uporabo meteoritnih voda ter zmanjševanje porabe vode v turističnih objektih. Prenova obstoječih turističnih kapacitet omogoča nadgradnjo vodovodnih sistemov in uvajanje sodobnih rešitev za varčevanje z vodo. Poseben poudarek je na preprečevanju prekomerne obremenitve vodnih virov v obalnih občinah ter na razpršitvi turističnih tokov v zaledje, kjer je pritisk na vodne vire manjši. Ker plan ne predvideva intenzivne nove pozidave turističnih območij ter spodbuja učinkovito rabo vode, bistveni vplivi na oskrbo s pitno vodo in zdravje ljudi niso pričakovani. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Turizem pomembno prispeva k gospodarskemu razvoju regije, ustvarjanju delovnih mest ter izboljšanju dostopnosti storitev, kar pozitivno vpliva na kakovost življenja. Hkrati pa lahko intenziven turistični razvoj lokalno povzroči povečanje prometnih obremenitev, sezonske preobremenitve prostora ter vplive na kakovost bivanja lokalnega prebivalstva. Plan usmerja razvoj turizma v trajnostne oblike, prenovi obstoječih kapacitet ter razpršitev turističnih tokov v zaledje, s čimer se zmanjšuje pritisk na že tako

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	obremenjena obalna območja. Pomemben ukrep predstavlja vzpostavitev upravljanja obiskovalcev ter krepitev trajnostne mobilnosti, kar zmanjšuje prometne obremenitve in izboljšuje dostopnost turističnih točk. Razvoj butičnega in kakovostnejšega turizma zmanjšuje prostorsko intenzivnost rabe ter povečuje dodano vrednost na obiskovalca, kar prispeva k bolj uravnoteženemu razvoju prostora. Dodatno se z razvojem zelenih in rekreacijskih površin ter prenovo degradiranih območij na slovenski obali izboljšuje kakovost bivalnega okolja. Plan temelji na trajnostnem razvoju turizma, zato bistveni vplivi na kakovost bivalnega okolja niso pričakovani.
3. Zasnova omrežja GJI	
<u>Prometna infrastruktura:</u> (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti),	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u> Prometna infrastruktura predstavlja enega najpomembnejših virov hrupa in vibracij v prostoru, pomemben vpliv na zdravje ljudi ima predvsem na območjih, kjer se približa poselitvi. Plan predvideva nadgradnjo prometne infrastrukture, izboljšanje dostopnosti ter povečanje prometne varnosti, pri čemer pomemben del ukrepov temelji na preusmerjanju tranzitnega in tovornega prometa iz urbanih območij na zmogljivejše prometne koridorje ter na krepitev železniškega in javnega potniškega prometa. Z dograditvijo hitrih cest H5 in H6, rekonstrukcijo vpadnic ter razvojem intermodalnih logističnih rešitev se zmanjšuje mešanje tranzitnega in lokalnega prometa v naseljih. S planom se omrežje regionalnih cest ureja s prestativitvijo posameznih odsekov cest, ki potekajo skozi središča naselja, na njihove robove in z novimi cestnimi povezavami, kar zmanjšuje obremenitev prebivalcev s hrupom. Obstoječe cestne povezave, ki potekajo vzporedno z načrtovanimi cestami oziroma cestnimi odseki, se prekategoriizirajo v javno cesto nižje kategorije. Njihov javni prostor v središčih naselij se po izgradnji vzporednih, zmogljivejših cest preoblikuje, del površin se nameni pešcem in kolesarjem. Promet težkih tovornih vozil pa se omeji le na zmogljive ceste, ki ne potekajo skozi občutljiva območja. Nasplošno se krepi infrastrukturo javnega prevoza in trajnostne mobilnosti (površine za kolesarje in pešce, enoten regijski sistem za izposajo koles), ki zmanjšuje odvisnost od osebnih vozil in prispeva k zmanjšanju obremenitve okolja s hrupom in vibracijami. Pri načrtovanju prometnih ureditev je treba zagotavljati ustrezne odmike od stanovanjskih območij ter po potrebi izvajati protihrupne ukrepe. Ker plan pomemben poudarek namenja razvoju javnega potniškega prometa, železniške infrastrukture ter zmanjševanju tranzitnega prometa skozi naselja, bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi hrupa in vibracij niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u> Največji delež emisij v zrak predstavlja promet. Promet je glavni vir emisij prašnih delcev (PM₁₀, PM_{2.5}), dušikovih oksidov (NO₂) in ogljičnega dioksida (CO₂). Obremenitve so največje v urbanih območjih, ob glavnih prometnicah ter v območjih z intenzivnim tranzitnim in tovrnim prometom. Onesnažen zrak lahko negativno vpliva na zdravje ljudi, predvsem na bolezni dihal in srčno-žilnega sistema ter zdravstveno stanje ranljivih skupin prebivalstva. Plan predvideva razvoj prometnega sistema, ki temelji na povečanju deleža železniškega in javnega potniškega prometa ter zmanjševanju odvisnosti od osebnega avtomobila. Pomemben ukrep predstavlja nadgradnja železniške

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	infrastrukture, elektrifikacija prog ter preusmerjanje tovornega prometa na železnico. Dodatno se spodbuja razvoj intermodalnih logističnih centrov ter omejevanje težkega tovornega prometa na zmogljive prometne koridorje izven občutljivih območij. Pomemben pozitiven vpliv na kakovost zraka predstavlja tudi razvoj mobilnostnih točk, sistemov »parkiraj in pelji«, kolesarskih povezav in peš infrastrukture. Na ta način se zmanjšuje potreba po individualnem motornem prometu, predvsem v obalnih mestih in turistično obremenjenih območjih, kjer so ceste bolj obremenjene. Ker plan pomemben poudarek namenja trajnostni mobilnosti, železniškemu prometu, elektrifikaciji ter zmanjševanju prometnih obremenitev v urbanih območjih, bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Prometna infrastruktura sama po sebi ne predstavlja pomembnega vira sevanj. Glede na občutljivost območja se umešča v II. stopnjo varstva pred sevanjem. Pri načrtovanju je treba pozornost nameniti objektom daljšega zadrževanja ljudi (npr. postajališča, počivališča), ki naj se umeščajo izven varovalnih pasov virov EMS. Na območjih s povečanim radonskim tveganjem (Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Sežana) je treba pri gradnji prometnih objektov z daljšim zadrževanjem ljudi (postaje, terminali, servisni objekti) zagotavljati ustrezne gradbene ukrepe za preprečevanje vdora radona. <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Z dograjevanjem prometnih omrežij in pripadajočih infrastrukturnih objektov (postajališča, parkirišča, terminali) lahko pride do povečane obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem kot posledica umeščanja virov svetlobnega onesnaževanja. Prekomerna osvetlitev lahko vpliva na kakovost spanja, bioritem ljudi ter kakovost bivalnega okolja. V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja je potrebno pri načrtovanju opremljanja z razsvetljavo upoštevati ukrepe, ki zagotavljajo skladnost z mejnimi vrednostmi. Pri tem je potrebno izbrati ustrezne varčne svetilke, njihovo namestitve, da ne sevajo svetlobni tok nad horizontalo navzgor ter po možnosti načrtovati čas omejitvev. <u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u> V času gradnje prometne infrastrukture nastajajo gradbeni odpadki, ki jih je treba obravnavati skladno z zakonodajo o ravnanju z odpadki. V fazi obratovanja pa se pojavljajo odpadne vode s cestnih površin, odvajanje in čiščenje padavinskih voda je potrebno zagotoviti skladno z veljavnimi predpisi in tehničnimi smernicami. Ker plan večinoma temelji na nadgradnji obstoječe infrastrukture in izboljšanju trajnostne mobilnosti, bistveni vplivi na zdravje ljudi zaradi odpadkov in odpadnih voda niso pričakovani. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Prometna infrastruktura bi lahko na oskrbo s pitno vodo vplivala predvsem z vidika morebitnega onesnaženja zaradi poteka preko vodovarstvenih območij. Varstvo vodnih virov za javno in lastno oskrbo s pitno vodo se

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	zagotavlja z upoštevanjem predpisanih varstvenih režimov vodovarstvenih območij in varstvom drugih obstoječih virov, ki še nimajo določenih vodovarstvenih območij. Posebno pozornost je treba nameniti ustreznemu odvajanju in čiščenju padavinskih voda z vozišč, parkirišč, logističnih terminalov in pristaniških območij. Plan pomemben poudarek namenja razvoju železniškega in javnega potniškega prometa ter nadgradnji obstoječih prometnih koridorjev, kar zmanjšuje potrebo po novih posegih na občutljiva vodovarstvena območja. Ob upoštevanju varstvenih režimov, bistveni vplivi na oskrbo s pitno vodo niso pričakovani. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Razvoj prometne infrastrukture pomembno vpliva na kakovost bivalnega okolja, saj izboljšuje dostopnost delovnih mest, storitev, javnih funkcij in turističnih območij ter prispeva k večji prometni varnosti in mobilnosti prebivalcev. Hkrati pa lahko povečane prometne obremenitve lokalno vplivajo na kakovost bivanja zaradi hrupa, emisij v zrak in prostorskih obremenitev. Plan pomemben poudarek namenja razvoju trajnostne mobilnosti, javnega potniškega prometa, železniškega sistema, peš in kolesarskih povezav ter zmanjševanju odvisnosti od osebne avtomobila. Dodatno se izboljšuje dostopnost podeželskih in odmaknjenih območij z javnim potniškim prometom ter sistemi prevoza na poziv. Pomemben pozitiven vpliv predstavlja tudi preusmerjanje tranzitnega prometa iz naselij, razvoj mobilnostnih točk ter preoblikovanje obstoječih prometnih površin v kakovostnejši oz. bolj varen javni prostor za pešce in kolesarje. Glede na vsebine plana so pričakovani pozitivni vplivi na kakovost bivalnega okolja.
<u>Energetska infrastruktura:</u> hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u> Energetska infrastruktura praviloma ne predstavlja pomembnejšega vira hrupa in vibracij. Vplivi so večinoma lokalno omejeni ter vezani predvsem na čas gradnje oziroma delovanje posameznih energetskih objektov in naprav. Plan predvideva predvsem nadgradnjo obstoječe energetske infrastrukture in umeščanje novih energetskih povezav ob obstoječih infrastrukturnih koridorjih, kar zmanjšuje dodatne posege v prostor ter vplive na poselitev. Večje vetrne elektrarne, ki lahko predstavljajo pomembnejši vir hrupa in vibracij, se v regiji ne načrtujejo. Bistveni vplivi plana z vidika energetske infrastrukture na obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u> Vpliv energetske infrastrukture na kakovost zraka je odvisen od vrste energenta in tehnologije proizvodnje. Plan spodbuja razvoj obnovljivih virov energije ter povečanje energetske učinkovitosti. Poseben poudarek je na izrabi sončne energije, razvoju skupnostnih sončnih elektrarn, sistemov shranjevanja energije ter daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Spodbuja se tudi nadaljnje raziskave in možnost trajnostne rabe termalnih virov za sisteme daljinskega ogrevanja. S tem se dolgoročno zmanjšuje odvisnost od fosilnih goriv ter emisije onesnaževal v zrak.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	Glede na vsebine plana bistveni vplivi na obremenjenost okolja z onesnažili niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Elektroenergetska infrastruktura predstavlja vir elektromagnetnega sevanja, predvsem v območju daljnovodov, transformatorskih postaj in elektroenergetskih naprav. Dolgotrajna izpostavljenost povečanim elektromagnetnim poljem lahko predstavlja tveganje predvsem v območjih z daljšim zadrževanjem ljudi. Predvideno je kabliranje dela elektroenergetskih povezav, kar pomeni zmanjšanje vpliva. V splošnem jakosti magnetnega polja na nivoju tal upadajo pri podzemnih kablovodih veliko hitreje z oddaljenostjo od osi kot pri nadzemnih vodih. Plan predvideva tudi nadgradnjo elektroenergetskega omrežja, vključno z nadgradnjo 220 kV daljnovodov na 400 kV sistem ter gradnjo novih razdelilnih transformatorskih postaj. Pri umeščanju elektroenergetske infrastrukture je treba zagotavljati skladnost z varovalnimi pasovi in mejnimi vrednostmi elektromagnetnega sevanja skladno z veljavno zakonodajo. Ob upoštevanju zaščitnih ukrepov in zakonsko določenih varovalnih pasov plan ne bo bistveno vplival na obremenjenost okolja s sevanji. <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Osvetljevanje posameznih objektov energetske infrastrukture navadno vključuje tehnično razsvetljavo objektov, ki bistveno ne prispeva k obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem. V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja je potrebno pri načrtovanju opremljanja z razsvetljavo upoštevati ukrepe, ki zagotavljajo skladnost z mejnimi vrednostmi. Pri tem je potrebno izbrati ustrezne varčne svetilke, njihovo namestitev, da ne sevajo svetlobni tok nad horizontalo navzgor ter po možnosti načrtovati čas omejitev. <u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u> Energetska infrastruktura praviloma ne predstavlja pomembnejšega vira odpadkov in odpadnih voda. Vplivi so večinoma vezani na čas gradnje ter vzdrževanje energetskega objekta in naprav. Pri obratovanju lahko nastajajo predvsem gradbeni, tehnološki in posamezni nevarni odpadki (npr. transformatorska olja, izrabljene naprave in baterijski sistemi), zato je treba zagotavljati ustrezno ravnanje skladno z zakonodajo. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Plan spodbuja razvoj energetskega sistema z nizko porabo vode, predvsem sončnih elektrarn, sistemov za shranjevanje energije ter nizkotemperaturnih geotermalnih sistemov. Plan vključuje ugotovitve RES, ki izkazujejo, da je v regiji prisotno zelo visoko tveganje pomembnih vplivov na varstvene kategorije. Izraba vodotokov za proizvodnjo električne energije zaradi majhne izdatnosti vodotokov ni prednostno usmerjena, kar zmanjšuje potencialne vplive na vodni režim in oskrbo s pitno vodo. Pri načrtovanju energetske infrastrukture je treba zagotavljati varstvo vodnih virov in upoštevati varstvene režime vodovarstvenih območij. Posebno pozornost je

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	treba nameniti preprečevanju onesnaženja podzemnih voda pri gradnji plinovodov, transformatorskih postaj in drugih energetskega objekta. Na podlagi predvidenih usmeritev razvoja energetske infrastrukture se bistvenih vplivov na oskrbo s pitno vodo ne pričakuje. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Omrežje energetske infrastrukture zagotavlja dostopnost prebivalstva do električne in toplotne energije. Hkrati lahko energetski objekti lokalno vplivajo na krajinsko sliko, kakovost bivanja ter dojemanje prostora. Plan spodbuja trajnostni energetski razvoj, uporabo obnovljivih virov energije, energetske samooskrbe ter razvoj sodobnega elektroenergetskega omrežja. Poseben poudarek je na umeščanju sončnih elektrarn na strehe objektov in degradirana območja ter omejevanju prostorsko intenzivnih energetskih ureditev. Večje vetrne elektrarne se zaradi varstva krajine, narave in kakovosti bivalnega okolja ne umeščajo. Plan temelji na trajnostnih energetskih rešitvah, omejevanju prostorskih vplivov ter razvoju obnovljivih virov energije, pomembnejši negativni vplivi na kakovost bivalnega okolja in zdravje ljudi niso pričakovani, plan prispeva k zanesljivejši oskrbi z energijo in izboljšuje kakovost bivanja prebivalcev.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u> Urejanje krajine praviloma ne predstavlja pomembnega vira hrupa in vibracij. Ohranjanje naravnih območij pripomore k omejevanju poselitve in prometa ter zmanjšuje vire hrupa in vibracij. Krajinska območja predstavljajo potencial za turistične ali prostoročne dejavnosti, ki niso prepoznane kot pomemben vir hrupa. Gosta drevesna in grmovna vegetacija pa hkrati predstavlja naravno zvočno pregrado, ki zmanjšuje vpliv hrupa oz. preprečuje njegovo širjenje. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u> Ohranjanje zelenih površin oz. gozda predstavlja ohranjanje pomembnega ponora ogljika, ki hkrati deluje kot blažilec emisij oziroma izboljševalec kakovosti zraka. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Obravnavane vsebine ne povzročajo pomembnih vplivov na obremenjenost okolja s sevanji. Območje javnih zelenih in rekreacijskih površin je umeščeno v I. stopnjo varstva pred sevanjem. Pri umeščanju objektov infrastrukture v naravi, kot so klopi in fitnes naprave, je potrebno upoštevati varovalne pasove virov EMS. <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Pomembnih vplivov na obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaževanjem se ne pričakuje. Plan spodbuja ohranjanje naravnih in manj urbaniziranih območij ter omejevanje posegov v občutljive krajinske prostore, kar ne prispeva bistveno k obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaženjem. <u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u>

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	Urejanje krajine praviloma ne povzroča večjih količin odpadkov ali odpadnih voda. Pomembnih vplivov na obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami se ne pričakuje. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Pomembnih vplivov na oskrbo s pitno vodo se ne pričakuje. Ohranjanje zelenih površin, vodotokov in naravnih območij prispeva k varovanju vodnih virov, izboljšanju zadrževanja vode v prostoru ter zmanjševanju tveganj za onesnaženje podzemnih voda. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Ohranjanje zelenih površin predvsem gozda pripomore k zmanjševanju hrupa in emisij snovi v zrak ter pripomore k obnavljanju vodnih virov, kar je pomembno tudi z vidika ohranjanja kakovostnega bivalnega okolja. Zeleni sistem in naravne danosti okolja pa nudijo tudi možnost kakovostnega preživljanja prostega časa, ki prispevajo k krepitvi zdravja (šport, rekreacija). Zelena infrastruktura ustvarja priložnosti za povezovanje urbanih in ruralnih območij ter privlačno okolje za življenje in delo.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u> Ohranjanje in varovanje kmetijskih zemljišč ter gozdov omejuje širjenje hrupnih dejavnosti (promet, industrija) v naravni prostor. Kmetijska in gozdarska dejavnost sicer ustvarjata lokalne vire hrupa (mehanizacija, sečnja), vendar so ti časovno omejeni in prostorsko razpršeni. Vire hrupa in vibracij pa zmanjšuje s planom predvideno zapiranje nelegalnih in manjših kopov, in sanacija, ki prednostno poteka na območjih z največjimi negativnimi vplivi. Bistveni vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u> Ohranjanje gozdnih površin predstavlja pomemben ponor ogljika in deluje kot blažilec emisij oziroma izboljševalec kakovosti zraka. Ohranjanje kmetijskih zemljišč in spodbujanje trajnostnih praks (integrirana pridelava in ekološko kmetovanje) zmanjšuje emisije iz gnojil in pesticidov. Zapiranje nelegalnih in manjših kopov ter sanacija, ki prednostno poteka na območjih z največjimi negativnimi vplivi pa zmanjšuje prašenje. Bistveni vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani oz. bodo ti pozitivni. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Urejanje kmetijskih, gozdnih in vodnih območij ne vpliva na izpostavljenost prebivalcev sevanjem, vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Pomembnih vplivov na obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaževanjem se ne pričakuje. Ohranjanje kmetijskih in gozdnih površin ter zmanjšanje rabe prostora za gradnjo prispeva k območjem brez umetno vzpostavljene razsvetljave. <u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u> Kmetijstvo, gozdarstvo in pridobivanje mineralnih surovin lahko povzročajo nastajanje odpadkov ter ob nepravilnem ravnanju vplivajo na kakovost tal in

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	voda. Plan spodbuja trajnostno rabo naravnih virov, sonaravno urejanje vodotokov, zmanjševanje okoljskih obremenitev ter sanacijo opuščenih pridobivalnih območij, kar zmanjšuje tveganja za zdravje ljudi. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Plan daje velik poudarek varovanju vodnih virov, trajnostni rabi vode ter omejevanju dejavnosti na vodovarstvenih območjih. Sonaravno urejanje vodotokov, varovanje kmetijskih zemljišč in prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam pozitivno vplivajo na dolgoročno zagotavljanje kakovostne oskrbe s pitno vodo. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Ohranjanje kulturne krajine, kmetijskih zemljišč, gozdov, vodotokov in tradicionalnih krajinskih vzorcev pomembno prispeva h kakovosti bivanja, identiteti prostora ter možnosti za rekreacijo in lokalno samooskrbo. Plan spodbuja trajnostno upravljanje naravnih virov, sanacijo razvrednotenih območij ter uravnotežen razvoj podeželja, zato so vplivi na zdravje ljudi in kakovost bivalnega okolja pozitivni.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	<u>Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami</u> Vsebine plana prispevajo k zmanjševanju obremenjenosti prebivalcev zaradi hrupa in vibracij predvsem z usmerjanjem dejavnosti izven območij večje ogroženosti ter z zagotavljanjem ustreznih odmikov med viri tveganj in poselitvijo. Opredelitve novih območij za obrambo niso načrtovane. Hrup in vibracije so lahko lokalno povezani z interventnimi posegi, prometom ali dejavnostmi v okviru obrambne infrastrukture, vendar pomembnejši negativni vplivi na zdravje ljudi niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku</u> Plan zmanjšuje tveganja za onesnaženje zraka predvsem z omejevanjem umeščanja dejavnosti z nevarnimi snovmi v bližino naselij ter z načrtovanjem preventivnih ukrepov za zmanjševanje posledic nesreč. Sonaravno upravljanje prostora, voda in gozdov dodatno prispeva k večji odpornosti prostora na podnebne spremembe in izboljšanju kakovosti zraka. Vplivi na kakovost zraka ne bodo bistveni. <u>Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)</u> Plan ne predvideva dejavnosti, ki bi pomembneje povečale izpostavljenost prebivalcev elektromagnetnim ali ionizirajočim sevanjem. Z ustreznim prostorskim načrtovanjem in upoštevanjem varnostnih odmikov se zmanjšuje tveganje za vplive na zdravje ljudi. Bistveni vplivi niso pričakovani. <u>Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem</u> Vsebine plana niso pomembno povezane s povečevanjem svetlobnega onesnaženja. Posamezni vplivi so lahko vezani na osvetljevanje infrastrukture za zaščito, reševanje ali obrambne dejavnosti, vendar so ti praviloma lokalno omejeni. Opredelitve novih območij za obrambo niso načrtovane. Ker plan spodbuja racionalno rabo prostora in omejevanje posegov na občutljiva območja, pomembnejši vplivi niso pričakovani.

Vsebine RPP	Presoja vplivov
	<u>Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami</u> Preventivno načrtovanje, ustrezno upravljanje z nevarnimi snovmi ter omejevanje dejavnosti na ogroženih območjih prispevajo k zmanjševanju tveganj za onesnaženje tal in voda. Posebno pomembno je načrtovanje ustreznih odmikov od območij proizvodnje, skladiščenja in transporta nevarnih snovi. Plan spodbuja sanacijo ogroženih območij ter zmanjševanje tveganj za okoljske nesreče, zato bistveni vplivi na obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami niso pričakovani. <u>Oskrba s pitno vodo</u> Plan daje velik poudarek varovanju vodnih virov, zagotavljanju varne oskrbe prebivalstva s pitno vodo ter omejevanju dejavnosti na vodovarstvenih območjih. Na vododeficitarnih območjih se daje prednost oskrbi prebivalstva, dejavnosti z večjo porabo vode pa morajo zagotavljati sekundarne vodne vire (npr. namakalni sistemi). Ukrepi prispevajo k dolgoročni varnosti in zanesljivosti oskrbe s pitno vodo. <u>Zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja</u> Vsebine plana prispevajo k večji varnosti prebivalcev, zmanjševanju tveganj zaradi naravnih in drugih nesreč ter večji odpornosti prostora na podnebne spremembe. Omejevanje posegov na ogroženih območjih, sanacija degradiranih območij ter zagotavljanje ustreznih varnostnih odmikov izboljšujejo kakovost bivalnega okolja in zmanjšujejo tveganja za zdravje ljudi. Vplivi plana so z vidika zagotavljanja kakovostnega bivalnega okolja pozitivni.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj *Brez okoljskega tveganja za zdravje ljudi in zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja* nebitven (B) - Onesnaženost zraka z ozonom, z delci PM10 in PM2.5 bo zaradi izvedbe plana ostala enaka. Enaki bodo tudi izpusti onesnaževal zraka iz prometa in energetskega virov. Kakovost zraka bo ohranjena. Zasnova prostora s planom ohranja in delno zmanjšuje obstoječo obremenitev prebivalcev s hrupom in izpostavljenost hrupu ter vibracijam zaradi proizvodnih dejavnosti ter tako nebitveno vpliva na zdravje ljudi. Število s hrupom obremenjenih prebivalcev se ne bo povečalo. Letna poraba elektrike vseh svetilk, ki so na območju občin v regiji vgrajene v razsvetljavo občinskih cest in razsvetljavo javnih površin na prebivalca bo še vedno manjša oziroma enaka od zakonsko določene (44,5 kW). Plan bo imel na raven sevanja (EMS, radon, ionizirajoče) nebitven vpliv, obremenjenost okolja s sevanjem se ne bo bistveno povečala. Zagotovljena bo zadostna količina in ustrezna kakovost pitne vode. Plan naslavlja kakovost bivalnega okolja in vključuje nekatere ukrepe za oblikovanje privlačnih naselij, zagotavljanje oskrbe in izvedbo ureditev, ki omogočajo zdrav življenjski slog.

4.9.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

- Koridorji prometne infrastrukture naj se umeščajo v okolje tako, da promet ne povzroča čezmerne obremenitve okolja s hrupom in da so zagotovljeni ukrepi varstva pred hrupom za preprečevanje in zmanjšanje hrupa v okolju kot posledice prometa.
- Pomembni novi viri emisij onesnažil v zrak se načrtujejo na ustrezni razdalji od občutljivih območij, kjer bivajo ljudje.

- Javna razsvetljava vozniških površin naj se načrtuje in izvaja v zadržanem obsegu (le tam kjer je nujno).

4.9.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (maj 2026)

Usmeritev so v planu deloma upoštevane. Plan spodbuja razvoj trajnostne mobilnosti, krepitev železniškega prometa, razvoj industrijskih tirov ter preusmerjanje tranzitnega prometa iz naselij. Prav tako predvideva umeščanje novih prometnih ureditev na način, ki zmanjšuje negativne vplive na bivalno okolje. Z usmerjanjem prometnih tokov iz urbanih območij ter krepitev alternativnih oblik mobilnosti se zmanjšujejo potencialne obremenitve prebivalcev s hrupom in vibracijami.

Plan prednostno usmerja razvoj gospodarskih dejavnosti v obstoječe gospodarske cone ter spodbuja prenovno, prestrukturiranje in učinkovitejšo izrabo že pozidanih gospodarskih območij. Takšna območja so bila v prostor umeščena že v preteklosti in so praviloma prostorsko ločena od stanovanjskih območij ter opremljena z ustrezno prometno in komunalno infrastrukturo. Hkrati plan spodbuja tehnološko posodobitev gospodarskih območij in usmerjanja razvoja v sodobnejše in tehnološko naprednejše dejavnosti, ki praviloma povzročajo manjše emisijske obremenitve okolja.

Usmeritve glede omejevanje svetlobnega onesnaževanja predstavljajo ukrepe, ki se podrobneje opredeljujejo v nižjih ravneh prostorskega načrtovanja oziroma v fazah projektiranja in zato niso neposredno vključene v RPP

4.9.3 Usmeritve II. osnutek

Usmeritve niso potrebne.

4.10 Naravne nesreče

4.10.1 Presoja vplivov na okolje

Poplave in erozija kot dve pomembni obliki neravnih nesreč sta obravnavani v drugih poglavjih (vode in tla). Naravne nesreče so neločljivo povezane s podnebnimi spremembami in prilagajanjem nanje, saj projekcije podnebnih trendov za Slovenijo kažejo na večjo verjetnost suše, požarov toče in drugih vremenskih ekstremov v prihodnosti.

Trenutno poteka priprava Strategije prilagajanja podnebnim spremembam na nivoju države. Pripravi Strategije prilagajanja podnebnim spremembam bo sledila priprava regionalnih akcijskih načrtov prilagajanja, katerega bo potrebno upoštevati, ko bo pripravljen. Iz tega razloga je ocena vpliva naravnih nesreč na RPP (in obratno) v tej točki nepopolna.

Z vidika naravnih nesreč je za Obalno-kraško regijo najpomembnejše, da RPP naslovi požare in sušo.

RPP določa, da se z vidika prostorskega načrtovanja posegi in raba načrtujejo izven območij z omejitvami, s ciljem preprečiti nastanek naravnih in drugih nesreč oziroma materialne škode ali človeških žrtev. RPP prav tako navaja: »Za zagotavljanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se prednostno spodbuja k izvajanju preventivnega ravnanja in ukrepov, zlasti na področju prostorskega načrtovanja, upravljanja voda, upravljanja z gozdom, pri prevozu nevarnih snovi in gradnji stavb.«

RPP vsebuje več ukrepov za izvajanje RPP, ki zadevajo naravne nesreče. Te ukrepi se navezujejo na suše, poplave, zmanjšanje izgube vod ter na zagotavljanje nemotenega delovanja zdravstvene

infrastrukture v primeru več vročinskih valov in morebitnih naravnih nesreč.

RPP požare obravnava kot ključno tveganje in smiselno poveže požarno varnost z upravljanjem krajine (zaraščanje, paša, gozdovi) ter z ukrepi varstva in prilagajanja. Tudi suša je v RPP dobro vključena – z vidika voda, kmetijstva in prilagoditev na podnebne spremembe. Potres in žled sta z RPP sicer prepoznana, vendar manj operativno naslovljena.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj **Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti** nebitven (B) - S planom bo ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb zmanjšana. Ranljivost regije na podnebne spremembe bo majhna.

4.10.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

V tej fazi ni podanih usmeritev za izboljšanje RPP.

4.11 Druge nesreče

4.11.1 Presoja vplivov na okolje

Glede na ocene ogroženosti so na območju Obalno-kraške regije ključne nesreče z nevarnimi snovmi (Obalno-kraška regija je razvrščena v 5. razred ogroženosti zaradi nesreč z nevarnimi snovmi) in železniške nesreče (regija je razvrščena v 4. razred ogroženosti zaradi železniških nesreč - še posebej je to relevantno zaradi potencialno hujših posledic pri prevozu nevarnega blaga in zahtevnosti intervencije na težko dostopnih odsekih). RPP zato že določa »*Opredelijo se varne prevozne poti za prevoz nevarnih snovi ...*«.

RPP tudi vključuje načelo prostorskega načrtovanja za SEVESO obrate (obrnava vplivno območje). RPP tudi usmerja tovorni promet na železnico (»*Tranzitni tovorni promet naj poteka po železnici*«) in predvideva razvoj logističnih vozlišč in terminalov (npr. podporni intermodalni center), kar zmanjšuje cestna tveganja in koncentrira ravnanje z blagom v bolj upravljana območja.

V RPP se tematika drugih nesreč pojavlja v treh ključnih sklopih:

- Poglavje 4.5 predstavlja okvir ukrepov varstva oz. odziva ter vključuje tudi prostorsko-načrtovalske varovalke za industrijske nesreče (npr. SEVESO) in širše sisteme (opozarjanje, evakuacija ipd.).
- RPP tudi v poglavju 4.3 vgradi preprečevanje drugih nesreč predvsem skozi: premik tovora na železnico, upravljanje prevozov nevarnih snovi, prometno varnost in zmanjševanje konfliktov v poselitvi, nadgradnje prog, nivojskih prehodov in vozlišč.

Ocenjujemo da RPP ustrezno naslavlja ogroženost regije za druge nesreče.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj **Zmanjšanje števila drugih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč** nebitven (B) - Zaradi plana bo ogroženost občin regije zaradi jedrskih in radioloških nesreč, nalezljivih bolezni pri ljudeh, posebno nevarnih bolezni živali, železniških nesreč, nesreč zrakoplovov in nesreč z nevarnimi snovmi zmanjšana ali bo enaka obstoječi.

4.11.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

V tej fazi ni podanih usmeritev za izboljšanje RPP.

4.12 Prilagajanje podnebnim spremembam

4.12.1 Presoja vplivov na okolje

Lokalne in regionalne oblasti lahko z načrtovanjem rabe zemljišč povečajo svojo odpornost na večje podnebne spremembe in zagotovijo, da so skupnosti opremljene z vgrajenimi mehanizmi za soočanje s takimi spremembami in njihovo blaženje. Za ustrezno vključitev podnebnih sprememb v načrtovanje rabe zemljišč je treba v bazo znanja procesa načrtovanja vključiti kartiranje ranljivosti trenutnih in prihodnjih podnebnih razmer. Ko so opredeljena najbolj ranljiva območja, je mogoče opredeliti alternativne rabe in prostorsko zasnovane možnosti prilagajanja za ta območja, o njih razpravljati z deležniki in se o njih dogovoriti s podporo strokovnjakov (npr. iz sektorjev biotske raznovrstnosti, gozdarstva in kmetijstva).

Orodja za načrtovanje se lahko uporabljajo za zmanjšanje podnebnih tveganj na različne načine, vključno z: (i) omejevanjem razvoja na območjih, ki so nagnjena k nevarnostim; (ii) zagotavljanjem, da lahko grajeno okolje prenese vrsto naravnih nesreč; (iii) pomočjo pri ohranjanju naravnih ekosistemov, ki ščitijo skupnosti pred nevarnostmi (na primer gozdovi, ki blažijo učinke vročinskih valov), (iv) spodbujanjem ukrepov za prilagajanje, z na naravi temelječimi rešitvami, in (iv) izobraževanjem deležnikov in odločevalcev o tveganjih in priložnostih ter spodbujanjem dialoga o prilagajanju.

Konec leta 2025 so bile pripravljene različne sektorske ocene podnebne ranljivosti in tveganj.

Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganja na državnem nivoju za mesta in druga urbana naselja (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, 2025) je v analizo vključila 242 naselij v 99 občinah. Sektorska ocena je identificirala tri največje nevarnosti za sektor mesta in druga urbana naselja:

- Vročina (toplotni in vročinski otoki) – prag za neželene učinke je definiran pri temperaturah > 32 °C.
- Poplave – povezane z neenakomerno razporeditvijo padavin in več dogodki z veliko količino padavin. Pričakuje se vpliv na bivališča, lastnino, infrastrukturo in potencialno zdravje oz. življenje.
- Požari – posledica daljših sušnih obdobij in višjih temperatur. Pričakuje se vpliv na bivališča, lastnino, infrastrukturo in potencialno zdravje oz. življenje.

V Obalno-kraški regiji je pomembna kombinacija obalnih urbanih središč (Koper–Izola–Piran–Ankaran) in kraških območij, kar kaže na sočasno visoko izpostavljenost vročini ter povečana tveganja zaradi požarov v stiku z gozdovi in (lokalno) tudi poplav.

Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganj na državnem nivoju za kmetijstvo (Izdelava sektorske ocene podnebne ranljivosti in tveganj na državnem nivoju za kmetijstvo – zaključno poročilo; Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta in Kmetijski inštitut Slovenije, 2025) za Obalno-kraško regijo ocena posebej izpostavlja, da je med bolj izpostavljenimi za vročinski stres in sušo, ter za ugodnejše razmere za bolezni in škodljivce.

Ocena podnebne ranljivosti in tveganj na področju voda (Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta in Inštitut za vodarstvo, d.o.o., 2025) večkrat izpostavi, da so za jugozahod/obalni del države (Obalno-kraška regija) posebej pomembni naslednje nevarnosti:

- Sušni stres in vodni deficit. Verjetnost sušnega stresa (negativna poletna vodna bilanca) je največja na obalnem delu.
- Intenzivni padavinski dogodki, ki lahko povzročajo erozijo, povečujejo tveganje za plazove (odvisno od zasičenosti) in povzročajo urbane poplave (kleti, podvozi, ceste) ter preobremenitve sistemov odvodnje.
- Dvig morske gladine, je izpostavljen kot ključna nevarnost za obalno območje.
- Vpliv na kakovost vode pitne vode. Dvig temperature zraka ali tal lahko povzroča previsoke temperature vode v vodovodnem sistemu, kar poveča tveganje za razvoj mikroorganizmov oz. biofilma.
- Požari kot posreden vodni rizik.

Tudi Ocena podnebne ranljivosti in tveganj za zdravstveni sektor v Sloveniji (NIJZ, 2025) je identificirala tri najpomembnejša podnebna tveganja za zmožnost zagotavljanja pravočasne, kakovostne in varne zdravstvene oskrbe: poplave, vročinske valove in požare v naravnem okolju, kar je vse relevantno za Obalno-kraško regijo.

Ocena podnebne ranljivosti in tveganj na nacionalni ravni za sektor energetike (Inštitut Jože Štefan, 2025) kot ključne podnebne nevarnosti za energetiko navaja (po pomembnosti za sektor): poplave, požare, neurja (toča, močan veter, udari strel, nalivi), plazove, žled ali moker sneg, vročino oz. visoke temperature in sušo. Poplave so prepoznane kot najpomembnejša nevarnost, ker ogrožajo največ elementov energetske verige (npr. skladišča goriv, transformatorske postaje, omrežja). Za Obalno-kraško regijo Ocena kot nevarnost za energetiko izpostavi požare, poplave (tudi obalne oz. pluvialne), neurja, vročino ter v obalnem pasu tudi vpliv dviga morske gladine na logistiko in infrastrukturo.

Pripravljena je bila tudi Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganj za gospodarstvo in turizem (Stritih d.o.o., 2025), ki ocenjuje podnebno ranljivost in tveganja za šest ključnih panog: gradbeništvo, industrijo, transport, trgovino, storitve in turizem. Poleg neposrednih podnebnih nevarnosti (vročina, spremembe padavin, neurja in toča, poplave, suša ter dvig morja) Sektorska ocena vključuje tudi posredne oz. kaskadne nevarnosti (npr. izpad kritične infrastrukture, motnje dobavnih verig, finančna tveganja), ki so za izvozno-uvozno usmerjeno gospodarstvo posebej pomembne. Prostorske usmeritve, ki bi povečevale koncentracijo dejavnosti na nizko ležečih priobalnih območjih ali v poplavno ranljivih urbanih delih, lahko povečajo izpostavljenost gospodarskih dejavnosti in turizma. Nasprotno lahko usmeritve, ki krepijo odpornost infrastrukture, zagotavljajo dostop do vode in zmanjšujejo toplotne obremenitve, zmanjšajo ranljivost.

Pripravljena je tudi Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganj na nacionalni ravni za sektor prometna infrastruktura (EPI SPEKTRUM d.o.o., december 2025). Za Obalno-kraško regijo so posebno relevantne naslednje ključne podnebne nevarnosti in tveganja:

- intenzivne padavine in poplave,
- plazovi, erozija in premiki tal,
- močne vetrove in neurja,
- visoke temperature in vročinske valovi,
- suše in razpoke tal,
- dvig morske gladine.

Trenutno poteka priprava Strategije prilagajanja podnebnim spremembam na nivoju države. Pripravi Strategije prilagajanja podnebnim spremembam bo sledila priprava regionalnih akcijskih načrtov prilagajanja, katerega bo potrebno upoštevati, ko bo pripravljen. Iz tega razloga je ocena prispevka RPP prilagajanju podnebnim spremembam v tej točki nepopolna.

Tabela 8: Presoja vplivov na prilagajanje podnebnim spremembam

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve) in 2. Gospodarstvo	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	V RPP je pri usmerjanju poselitve večkrat poudarjen notranji razvoj, prenova degradiranih območij, zelen sistem, zelene cezure in javne odprte površine, kar je posredno skladno s potrebami zmanjševanja vročinskih obremenitev (toplotni otoki) in povečevanja odpornosti poselitve. RPP že navaja, da bodo znotraj mest zagotovljene tako zelene kot modre površine, ki prispevajo k prilagajanju podnebnim spremembam. Soseske morajo biti načrtovane z upoštevanjem predikcij podnebnih sprememb v Sloveniji.
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča	Poleg tega je smiseln razmislek o implementaciji inovativnih na naravi temelječih rešitev za odvodnjavanje meteorne vode. Podana je usmeritev. Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganja na državnem nivoju za mesta in druga urbana naselja posebej poudarja vplive vročine, poplave in požarov na prebivalstvo in infrastrukturo - RPP navaja veliko razvojnih projektov družbene infrastrukture, a brez zahteve po podnebni odpornosti lokacij in zasnov. Podana je usmeritev.
Razvoj turizma	
3. Zasnova omrežja GJI	
Prometna infrastruktura: (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	V zvezi z dvigom morske gladine Ocena podnebne ranljivosti in tveganj na področju voda (Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta in Inštitut za vodarstvo, d.o.o., 2025) navaja, da so na slovenski obali prepoznana zaključna območja poselitve z večjo pričakovano poplavno škodo ter da so posebej izpostavljeni sistemi odvajanja in čiščenja komunalnih in padavinskih voda ter obalne zaščitne ureditve (nasipi, valobrani). Ocena tudi opozarja, da intenzivne padavine povečujejo obremenitve kanalizacijskih sistemov in urbane poplave, suše pa zmanjšujejo redčenje v recipientih in lahko poslabšajo razmere v mešanih sistemih zaradi zadrževanja odpadne vode. Na priobalnih območjih je zato treba upoštevati dodatno ranljivost zaradi dviga morske gladine in vdora morske vode v sisteme odvodnje, zato je pomembno, da prostorske rešitve ne povečujejo odvisnosti od ranljivih, nizko ležečih območij brez ustreznih ukrepov.
	Treba je upoštevati, da lahko prostorske usmeritve, ki povečujejo intenzivnost rabe prostora, gostoto poselitve ali širjenje dejavnosti v priobalnih in dolinskih območjih, povečajo izpostavljenost sistemov oskrbe s pitno vodo in odvajanja/čiščenja odpadnih voda, zlasti ob kombinaciji sušnega stresa in intenzivnih padavin.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni	RPP z varovanjem strateških kmetijskih zemljišč, preprečevanjem pozidave in zaraščanja, ohranjanjem mozaične kulturne krajine ter povezovanje kmetijstva s turizmom in lokalno predelavo krepi odpornost podeželja in prispeva k ciljem prilagajanja kmetijstva na podnebne spremembe. RPP tudi že naslavlja prilagajanje kmetijskih kultur na

vir,	podnebne spremembe, vključno z usmeritvijo v izbor odpornejših vrst na višje temperature in sušo ter uvajanje novih kultur glede na klimatske modele. RPP omenja tudi konkreten projekt – Državni namakalni sistem Ankaranska bonifika.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	RPP ustrezno naslovi nekatere naravne nesreče, ki so potencialno pomembne za Obalno-kraško regijo – suša, požar in poplave.

Ocenjujemo, da bo vpliv RPP na okoljski cilj nebistven (B) **Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti** - S planom bo ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb zmanjšana. Ranljivost regije na podnebne spremembe bo majhna.

4.12.2 Usmeritve za izboljšanje RPP

Z OP v tej fazi (pred regionalnih akcijskim načrtom prilagajanja) ni mogoče podati konkretnih usmeritev. Spodaj je zbranih nekaj usmeritev za nadaljnje načrtovanje.

Usmeritve za nadaljnje načrtovanje razvoja poselitve in gospodarstva:

Pri zasnovi razvoja poselitve naj se v nadaljnjih postopkih upošteva Sektorska ocena podnebne ranljivosti in tveganja na državnem nivoju za mesta in druga urbana naselja (Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, 2025). Za urbana območja in širša mestna območja regije naj se kot ključna podnebna tveganja obravnavajo: vročina in toplotni otoki, poplave ter požari. V obalnem urbanem pasu (Ankaran-Koper-Izola-Piran-Portorož-Lucija) naj se, zaradi visoke izpostavljenosti vročini in poplavam ter povečane ranljivosti naselij, načrtovanje usmerja v zmanjšanje izpostavljenosti in povečevanje njihove prilagoditvene sposobnosti. Na Krasu in v Istri naj se zaradi visoke izpostavljenosti požarom, v stiku poselitve z gozdovi, zagotavljajo požarno varne prostorske rešitve. Neustrezno širjenje poselitve ne sme povečevati tveganja za požar v poseljenih območjih.

Objekti družbene infrastrukture (zdravstvo, socialno varstvo, vzgoja in izobraževanje) naj se pri nadaljnjem načrtovanju obravnavajo kot kritična infrastruktura z vidika podnebne ranljivosti in tveganja zato naj se načrtujejo podnebnim tveganjem prilagojeno. Pri novih lokacijah in širitvah naj se preveri izpostavljenost vročini, poplavam in požarom ter zagotovi ukrepe zmanjševanja tveganj (hladilne zelene površine, zadrževanje meteornih voda, varni evakuacijski in intervencijski dostopi, zagotavljanje delovanja v izrednih razmerah).

Usmeritve za nadaljnje načrtovanje omrežja GJI

Spodbuja naj se povečanje odpornosti oskrbe s pitno vodo z razvojem rezervnih vodnih virov, povezovanjem vodovodnih sistemov in povečevanjem kapacitet shranjevanja (vodohrani, hranilniki), kjer je to okoljsko in prostorsko sprejemljivo. Prav tako naj se spodbuja razvoj alternativnih vodnih virov za rabe, ki ne zahtevajo pitne vode (npr. zalivanje, hlajenje zelenih površin, čiščenje), vključno s ponovno uporabo vode in zajemom in hranjenjem deževnice, z namenom razbremenitve pitnih virov v sušnih obdobjih.

Spodbuja naj se uvajanje ukrepov trajnostne odvodnje padavinske vode na urbanih območjih in rešitev za zadrževanje padavinskih voda (npr. deževni vrtovi, retenzijske površine, zmanjšanje neprepustnih površin) ter postopna sanacija in rekonstrukcija odvodnih sistemov z vidika povečane

obremenitve ob intenzivnih padavinah. Za zmanjšanje poplavne ogroženosti naj se spodbuja kombinacija gradbenih in negradbenih ukrepov.

Usmeritve za nadaljnje načrtovanje urejanja krajine

Nadaljnje prostorsko načrtovanje mora omogočati in olajšati prilagoditve kmetijstva na podnebne spremembe npr:

- Spodbujanje hierarhije ukrepov za obvladovanje suše (zadrževanje in infiltracija vode na kmetijskih površinah - lokalna hramba meteornih voda - učinkovito in ciljno namakanje tam, kjer je okoljsko sprejemljivo in vodno utemeljeno - povezovanje ukrepov z regionalnimi rešitvami).
- Na območjih, kjer je kmetijska raba izpostavljena intenzivnim padavinam, površinskemu odtoku in eroziji, naj se spodbuja ohranitveno kmetovanje, protierozijsko urejanje trajnih nasadov in zelene varovalne pasove in krajinske elemente, ki zmanjšujejo odtok in erozijo.
- Spodbujanje kmetijskih praks, ki omilijo naraščajočo vročinsko obremenitev (npr. senčenje in mikroklimatske rešitve v trajnih nasadih in intenzivnih kulturah)
- Zaščito trajnih nasadov in občutljivih kultur pred točo in pozebo (uporaba zaščitnih sistemov, uvajanje protizmraznih pristopov ipd.)

4.12.3 Usmeritve II. osnutek

Veljajo še iste usmeritve iz I. osnutka.

4.13 Kulturna dediščina

4.13.1 Presoja vplivov na okolje

Preverjeno je, ali so upoštevane **splošne usmeritve za celotno ohranjanje kulturne dediščine**: [5]

- Ali je priprava RPP temeljila na načelu celostnega ohranjanja kulturne dediščine?
- Ali prostorske ureditve upoštevajo javno korist varstva dediščine in so prilagojene celostnemu ohranjanju kulturne dediščine?
- Ali prostorski razvoj omogoča trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube lastnosti dediščine?
- Ali je kulturna dediščina upoštevana kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja?
- Ali je kulturna dediščina upoštevana kot razvojni dejavnik in prostorski potencial?

Preverjeno je, ali so upoštevane **usmeritve za oblikovanje rešitev in ukrepov varstva**:

- Ali je v RPP jasno zapisana zaveza k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine ter operacionalizirana, dejansko upoštevana v rešitvah in vsebinah RPP (določilih, grafičnih prikazih, akcijskem načrtu)?
- Ali so bili upoštevani varstveni režimi?
- Ali so bile upoštevane usmeritve, ki izhajajo iz Nacionalnega programa za kulturo 2024 do 2031?
- Ali so v RPP vključeni ukrepi za ohranjanje značilne naselbinske, krajinske in arhitekturne tipologije in morfologije?
- Ali je načrtovanje prostorskih ureditev na regionalni ravni temeljilo na poznavanju lastnosti dediščine in zgodovinskih značilnosti prostora? So upoštevane usmeritve, kot so: načrtovani posegi naj prispevajo k trajni ohranitvi in povečanju njene vrednosti, prek ohranjanja kulturne dediščine naj se krepí identiteta regije in celotne države, obnova naj ima prednost pred novogradnjami, zagotovi naj se ustrezne pogoje za izvajanje prenov kulturne dediščine iz

javnih sredstev, posebno pozornost naj se nameni tisti kulturni dediščini, ki je najbolj pomembna in najbolj ogrožena?

- Ali so upoštevane varstvene usmeritve, kot so: spodbuja naj se uporaba kulturne dediščine, spodbuja naj se vzdržni razvoj kulturne dediščine, spodbujajo naj se dejavnosti in ravnanja, ki ohranjajo kulturne, družbene, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene kulturne dediščine, ohranjajo naj se lastnosti, posebna narava in družbeni pomen kulturne dediščine ter njene materialne substance?
- Ali je posebna pozornost namenjena ohranjanju dediščinskih kulturnih krajin?
- Ali je RPP glede določitev ukrepov celostnega ohranjanja kulturne dediščine konkreten – tudi z določitvijo enot dediščine (v akcijskem načrtu), v katera se fokusira prizadevanja deležnikov (usmerja programe in finančna sredstva, pripravlja dokumentacijo).[Ali je določen seznam enot dediščine, za katere se prednostno pripravi konservatorske načrte za prenovo in/ali konservatorske načrte?

Tabela 13: Presoja vplivov na kulturno dediščino

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Problem zasnove omrežja naselij in njihovih funkcij je, da na dobrobit celostnega ohranjanja kulturne dediščine ne vpliva, kot bi lahko in bi morala. V vsebinah, ki se nanašajo na mesta in naselja, manjkajo specifična določila (opozorila) vezana na celostno ohranjanje kulturne dediščine. Manko tovrstnih določil zmanjšuje pomen celostnega ohranjanja kulturne dediščine in lahko povzroči, da v nadaljnjih fazah načrtovanja posamezna izhodišča celostnega ohranjanja kulturne dediščine ne bodo primerno upoštevana, posledično pa se bo to lahko odrazilo na negativnih vplivih na posamezne enote dediščine. Že v uvodnih zapisih, v usmeritvah za razvoj poselitve (poglavje 3.1), naj se tako npr. doda, da se morajo središča, ki so hkrati historična mestna jedra, razvijati ob spoštovanju njihove kulturne/dediščinske vrednosti. Določitev središč v policentričnem urbanem sistemu (poglavje 4.1.1) nima neposrednega vpliva na celostno ohranjanje kulturne dediščine. Celostno ohranjanje kulturne dediščine pa naj vendarle bolj jasno podpira vlogo posameznih naselij v regionalnem omrežju središč (omenjeno le pri Štanjelu in Komnu). Pri opredelitvi vloge in zasnove naselij se ohranja značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo. Notranji razvoj v naseljih je smiseln pristop, razen v primerih, ko bi tak razvoj pomenil poseg v celovitost kulturne dediščine. V določilih za širše mestno območje naj se dodajo določila vezana na prenovo (območij naselbine dediščine) – tudi v tem primeru je potreben omenjeni usklajen pristop. Območje za dolgoročni razvoj naselja (poglavje 4.1.2) so določena v: - Semedeli, v razvojnem območju Škocjan (za pokopališčem) do trase predvidene hitre ceste Koper- Dragonja in v Bertokih s Pradami: na območju je nekaj enot dediščine, predvsem arheoloških najdišč, tudi večjih in s povečanim arheološkim potencialom, npr. Škocjan pri Kopru - Arheološko območje Škocjan (EID 1-01393), zato je treba

	obseg območja v nadaljnjih fazah načrtovanja uskladiti z varstvom kulturne dediščine; - Luciji: na robih naselja ni enot dediščine, zato vplivov ni pričakovati; - Sežani, za potrebe širitve proizvodnih območji ter za stanovanjska območja na jugovzhodnem delu mesta v okviru mej urbanističnega načrta: v tem delu mesta ni enot dediščine, zato vplivov ni pričakovati; - sonaselju Hrpelje-Kozina: enote dediščine so omejene na vaška jedra, zato vplivov ni pričakovati; - Divači, med dvema regionalnima cestama južno od središča naselja za potrebe gasilskega doma in turističnih dejavnosti, v neposredni bližini obstoječe proizvodne cone z dostopom zahodno preko regionalne ceste za potrebe ureditev gospodarske cone za lokalno gospodarstvo, v območju vzhodno od naselja za potrebe širitve pokopališča, v območju severno od naselja, severno od regionalne ceste za potrebe širitve območij stavbnih zemljišč, severno od železniške proge za potrebe širitve območij stavbnih in stanovanjskih zemljišč: enote dediščine so skoncentrirane v vaškem jedru dediščine, zato vplivov ni pričakovati, morebitne vplive na manjše enote na robih naselja se presojo v nadaljnjih fazah načrtovanja; - Senožečah, južno od jedra naselja in vzhodno od območja novejših pozidave ter v severnem delu naselja in vzhodno od območja proizvodnih dejavnosti, za potrebe stanovanjske gradnje: območje je določeno na podlagi že izdelane strokovne podlage, zato se predpostavlja, da je varstvo kulturne dediščine (morebitni vplivi na Senožeče - Vas (EID 1-23223) ustrezno upoštevano ali se podrobneje preuči v nadaljnjih fazah načrtovanja. - Komen, določi okvirno ODR: Komen – vas (EID 1-15930) je naselbinska dediščina, na območju je še nekaj enote stavbne dediščine: obseg območja se v nadaljnjih fazah načrtovanja uskladi z varstvom kulturne dediščine Manjkajo usmeritve za nadaljnje načrtovanje ODRN. Vsa območja ODRN je treba, ko bodo njihove meje jasneje določene, podrobneje presoditi glede vplivov na kulturno dediščino in jih uskladiti s pristojno službo varstva kulturne dediščine. Usmeritve za ohranjanje in izboljšanje prepoznavnosti naselij vključujejo nekatere usmeritve povezane z varstvom kulturne dediščine, vendar naj se dopolnijo na način, da bodo bolj izpostavljene lastnosti dediščine in zgodovinske značilnosti prostora, tudi na podlagi pripomb Ministrstva za kulturo (april 2026) na verzijo RPP iz oktobra 2025. V določilih za podeželje (poglavje 4.1.4) naj se dodajo usmeritve za naselbinsko dediščino in kulturno/dediščinsko krajino. V določilih za prednostna območja za stanovanjsko oskrbo (poglavje 4.2.1) je zapisano, da se "spodbuja prenova obstoječega stanovanjskega fonda", vendar ni izpostavljeno, da naj se prednostno spodbuja prenova stavb kulturne dediščine in/ali v ustreznem odnosu do kulturne dediščine. V zasnovi omrežja pomembnejše družbene infrastrukture (poglavje 4.2.2) je pri kulturi navedeno, da se izvaja obnova in revitalizacija objektov kulturne
--	--

	dediščine, tudi v povezavi z vsebinami iz področja družbene infrastrukture, ter tako prispeva k zmanjševanju procesov gentrifikacije posameznih območij. To sledi splošnim usmeritvam za celostno ohranjanje kulturne dediščine, vendar pa naj se že nekje uvodoma v tem poglavju zapiše, da se družbena infrastruktura prednostno razvija znotraj obstoječih meja naselij ter da ima prednost prenova ali širitev obstoječih objektov ter reaktivacija opuščenih in neizkoriščenih stavb in zemljišč. Rešitve morajo biti usmerjene v iskanje sinergij – sočasno prenovo stavb in območji kulturne dediščine, vendar na način, da vzpostavitev pogojev za družbeno infrastrukturo ne bi pomembno vplivala ohranjanje vrednot kulturne dediščine.
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Razumeti je, da prednostna območja za gospodarski razvoj (poglavje 4.2.3) praviloma ostajajo znotraj obstoječih ali plansko že določenih gospodarskih con. Takšna zasnova je skladna s splošnimi usmeritvami za celostno ohranjanje kulturne dediščine. Nova cona, opredeljena je tudi kot ODRN, se vzpostavlja v Senožecah (glej zgoraj). Podrobnejša presoja teh con na podlagi prikazov v RPP in UZ ni možna in bo morala biti za tiste cone, ki zahtevajo spremembe in dopolnitve prostorskih izvedbenih aktov, izvedena v naslednji fazi načrtovanja. Bi pa bilo smiselno dodati izhodišče zapisano v UZ, da se prednostno prenavlja in notranje razvija obstoječe gospodarske cone skladno s trajnostnimi načeli, potencialna nova razvojna območja pa usmerja na degradirana območja ter dodati (vsaj v UZ) usmeritve za njihovo umeščanje – opozorila o izogibanju enot kulturne dediščine in urejanju stikov z njo. Določila glede večjih nakupovalnih središč (poglavje 4.2.4) niso konkretna, ampak so podana izhodišča za njihovo umeščanje. Tudi ta bodo morala biti predmet presoje v nadaljnjih fazah načrtovanja. Zavzame naj se bolj jasno stališče o omejevanju nakupovalnih središč in izpostavi, da se namesto večjih središč poiščejo možnosti dostopa do storitveno dejavnost v naselbinskih jedrih.
Razvoj turizma	Opredelitev prednostnih območij za razvoj turizma (poglavje 4.2.5) sledi splošnim usmeritvam za celostno ohranjanje kulturne dediščine. Med prostorskimi usmeritvami za uravnotežen in trajnosten razvoj turizma je izpostavljeno ohranjanje naravnih in kulturnih vrednot ter krepitev lokalne identitete, vključno s prenovo kulturne dediščine za turistično rabo. V verziji RPP, ki je predmet te presoje, so vsebine razvoja turizma bistveno izboljšane glede na verzijo iz oktobra 2025, vendar naj se še vedno upoštevajo pripombe Ministrstva za kulturo (april 2026) na to verzijo.
3. Zasnova omrežja GJI	
<u>Prometna infrastruktura:</u> (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), širših območij postaj/postajališč	Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture (poglavje 4.3) povzema večje projekte, ki so že umeščeni ali katerih umeščanje v prostor že poteka (npr. cestni povezavi Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, železniški povezavi Divača-Koper in Divača-Postojna). Izpostavljeno je omrežje regionalnih cest, ki se ureja s prestavitvijo posameznih odsekov cest, ki potekajo skozi središča naselja, na njihove robove in z novimi cestnimi povezavami. Med njimi so tudi obvoznice naselij, ki so in/ali jih obdajajo enote kulturne dediščine (Kobdilj, Komen, Podpeč pri Črnem kalu). Celostno ohranjanje kulturne dediščine se postopkih umeščanja prometnic v prostor sicer utečeno zagotavlja, vendar pa vsaj državno prostorsko načrtovanje praviloma obravnava zgolj neposredno tangiran prostor. Pri načrtovanju obvoznic pa se bodo prostorska razmerja in razvojni potenciali naselij z njimi bistveno

	spremenili v širšem prostoru. Zato je pomembno, da se občine ob umeščanju novih prometnic odzovejo z rešitvami, ki bodo rešitve prostorske ureditve zaokrožile v celoto in/ali preprečile neželen razvoj teh naselij. To naj se doda kot usmeritev. Pri prenovi Letališča Portorož je izpostavljeno, da se navedeni posegi načrtujejo ob upoštevanju bližine naravovarstvenega območja. Upoštevati je treba, da gre tudi za spomenik kulturne dediščine – kulturno krajino (Sečovelje - Sečoveljske soline, EID 1-07868).
<u>Energetska infrastruktura:</u> Hidroenergetika, oskrba z jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	Opredeljena je elektroenergetska infrastruktura (poglavje 4.3.3.3), ki se umesti in načrtuje, z opombo, da se graditev (projektiranje, dovoljevanje in gradnja) elektroenergetskega omrežja izvaja skladno s tehnološkimi, gospodarskimi, ekonomskimi in poselitvenimi potrebami. Graditev se izvaja tudi z upoštevanjem prostorskih in okoljskih izhodišč, vključno s celostnim ohranjanjem kulturne dediščine, kar naj se doda. RPP zavzema stališče (poglavje 4.3.3.4), da se umeščanje novih večjih vetrnih elektrarn v regiji ne dopusti zaradi vizualne izpostavljenosti v turistično intenzivnem okolju slovenske Istre in zaradi ranljivosti območja Krasa zaradi posebnih geomorfoloških oblik, posebnih pestrih habitatov, prepoznane izjemne krajine, velike gostote naravne in kulturne dediščine ter poseljenosti in s tem povezanimi okoljskimi vplivi. Tako izhodišče je sicer razumljivo, ni pa jasno, kako se ga bo uskladilo z zaključki projekta RES. V nadaljevanju so sicer podana merila za umeščanje vetrnih elektrarn, ni pa posebej izpostavljeno, da ne sodijo tudi v nekatera območja kulturne dediščine. Podobno velja za zapise pri oskrbi s toplotno energijo in energijo sonca (primernost posameznih stavb za nameščanje strešnih sončnih elektrarn je odvisna tudi od varstvenega režima dediščine). Smiselno naj se doda zapise v zvezi z upoštevanjem kulturne dediščine, pri energiji sonca izpostavi smernice/priporočila pristojnih služb varstva kulturne dediščine in zaključke projekta Dedis. Smiselno bi bilo bolj izpostaviti prednostno umeščanje skupnostnih sončnih elektrarn.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri;	Kulturna dediščina je v zasnovi zelenega sistema regije (poglavje 4.4.1) omenjena obrobno, v povezavi z urbanimi središči in površinami. Niso npr. omenjene dediščinske kulturne krajine ter dediščinski parki in vrtovi. V zasnovi razvoja in varstva v krajini (poglavje 4.4.2) so z II. osnutkom vključene splošne vsebine celostnega varstva kulturne dediščine kot npr. da se ohranja značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo ter morfologijo prostora. Prednost naj ima obnova pred novogradnjo, zagotoviti pa je treba tudi ustrezne pogoje za financiranje prenov kulturne dediščine, zlasti vaških trgov, iz javnih sredstev. Posebna pozornost naj bo namenjena najpomembnejši in najbolj ogroženi dediščini. Območja poudarjenega varstva (območjih prepoznavnih značilnosti) kulturna dediščina ni posebej izpostavljena, čeprav so enote dediščine skupaj s krajinskimi prvinami nosilke prostorske identitete. Poglavje naj se dopolni. V verziji II. osnutka je dodano besedilo, ki se nanaša na splošne usmeritve za razvoj in prostorsko načrtovanje v območjih kulturne dediščine (poglavje 4.4.3). Določena so najpomembnejša območja in kompleksi kulturne dediščine v regiji, ki pa ne sledijo natančnosti opredelitev usmeritvam za

	izpostavljene vsebine in ostalim usmeritvam Ministrstva za kulturo (usmeritve, št. 350-10/2025-3340-4, 26.6.2025). Poglavje naj se dopolni v skladu z usmeritvami Ministrstva za kulturo. RPP se ne opredeli do varovanja arheoloških ostalin v nadaljnjih fazah načrtovanja in izvedbe.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami;	V usmeritvah za prednostna območja za razvoj kmetijstva (poglavje 4.2.6) je omenjeno, da se na okoljsko občutljivih območjih in varovanih območjih naravne in kulturne dediščine ter v neposredni bližini naselij spodbuja trajnostne načine kmetovanja in izvajanja kmetijsko-okoljskih ukrepov. Posebej pa je treba izpostaviti (lahko tudi s sklicem na poglavje o urejanju krajine) še zaščito pred spremembo namenske rabe prostora in pred "pozidavo" s pomožnimi kmetijskimi objekti, ki v velikem deležu niso primarno namenjeni za kmetovanje ampak za druge namene (tudi pri poglavju pašna živinoreja, kjer je predvideno pospeševanje tovrstne infrastrukture). Ti s svojo pojavnostjo degradirajo kulturno krajino, ki je nosilka regionalne identitete. Izpostaviti naj se tudi, da je znotraj območij kulturnih krajin za ohranjanje varovanih vrednot treba ohranjati tudi parcelacijo in mozaičnost ter omejevali/usmerjati komasacije in druge agrarne operacije, ki lahko negativno vplivajo na krajinsko podobo območja. V usmeritvah za prednostna območja za pridobivanje mineralnih surovin (poglavje 4.2.8) se dopušča dejavnost izkoriščanja nahajališč naravnega kamna zaradi ohranjanja in razvoja tradicionalnih oblik kamnoseštva. Za potrebe obnove stavbne dediščine se dopušča odpiranje manjših eksperimentalnih kopov lokalne kamnine in skrilastih kamnin Komenske in Mavhinske formacije. Takšne usmeritve so skladne s splošnimi usmeritvami za celostno ohranjanje kulturne dediščine.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Zasnovi obrambe (poglavje 4.5.1) ter zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (poglavje 4.5.2) nimata bistvenega vpliva na celostno ohranjanje kulturne dediščine. Pri navajanju ukrepov (izdelavi hidrološko-hidravličnih študij na ravni regije v poglavju 5) naj se doda, da se pri urejanju vodotokov upaja (poleg na naravi temelječih rešitev) znotraj območij kulturne dediščine tudi z varstvenimi režimi skladne (nekateri vodotoki imajo ohranjene suhozidane kamnite zložbe tako po dnu struge kot brežinah, kar je predmet varstva).

Ključna manjka RPP (verzija april 2026) je bil, da ukrepi celostnega ohranjanja kulturne dediščine niso bili konkretizirani. V aktualni verziji (verzija junij 2026) je dodana vsebina poglavja 4.4.3 Območja kulturne dediščine, ki predstavlja dober nastavek celostnega varstva kulturne dediščine. Hkrati pa velja, da niso upoštewane usmeritve za izboljšavo RPP opredeljene v okoljskem poročilu za RPP, osnutek 1 (maj 2026).

Prav tako v verziji RPP, ki je predmet te presoje, niso upoštewane smiselne in konkretne pripombe Ministrstva za kulturo (350-10/2025-3340-8, 21. 4. 2026), ki naj se jih v nadaljnjih fazah upošteva in bodo bistveno izboljšale dokument. Ponovno naj se preverijo izhodišča za pripravo RPP, vključno z Usmeritvami za pripravo regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraško regijo za področje varstva nepremične kulturne dediščine (Ministrstvo za kulturo, št. 350-10/2025-3340-4, 26.6.2025). Gradivo RPP se ustrezno dopolni.

Ugotavljanje vpliva plana (verzija april 2026) v delu, ki se je nanašal na območja kulturne dediščine (poglavje 4.4.3) ni bila možno, ker vsebina še ni bila pripravljena, zato je bila podana ocena x. Ključna izboljšava RPP (verzije junij 2026) je v tem., da so v poglavju 4.4.3 podana smiselna izhodišča upoštevanja kulturne dediščine v okviru regionalnega prostorskega razvoja.

Regionalni prostorski plan za Obalno-kraško razvojno regijo je v fazi osnutka (junij 2026) z vidika vplivov na kulturno dediščino tako ocenjen kot nebiten zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C). Kot omilitveni ukrep štejejo usmeritve za nadaljnje načrtovanje vezane na celostno ohranjanje kulturne dediščine. Obsegajo lokacijske optimizacije (izbiranje ustreznih variant tras GJI, podrobnejše določanje razvojnih območij z izogibanjem posegov na enote kulturne dediščine) in oblikovalsko tehnološke optimizacije (prilagajanje rešitev varstvenim režimom – značilni naselbinski, krajinski in arhitekturni tipologiji in morfologiji, spoštovanje varovanih značilnosti enot kulturne dediščine).

Ocenjeno je, da so gradiva primerna za javno posvetovanje. V nadaljnjih fazah priprave naj se dodajo vsebine, kakor izhaja iz v tem dokumentu podanih usmeritev ter usmeritev in pripomb Ministrstva za kulturo.

4.13.2 Usmeritve iz osnutka (april 2026)

Usmeritve za izboljšavo osnutka RPP (april 2026) so bile:

Kulturna dediščina je tako pomemben gradnik regije, da bi jo bilo treba izpostaviti že v opisu območja obravnave (poglavje 1.2). Kulturna dediščina (njeno ohranjanje, obnova, izkoriščanje njenih potencialov) ni upoštevana kot del vizije in ciljev prostorskega razvoja regije ter posledično prioritet za udejanjanje ciljev (poglavje 2.1). V prednostnih nalogah prostorskega razvoja regije (poglavje 2.2) je omenjeno le vključevanje kulturne dediščine v turistično ponudbo. RPP ne vključuje zaveze k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine, ne izpostavlja trajnostne rabe dediščine in ga ne določa, razen pri zasnovi turizma, kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja ter kot razvojni dejavnik in prostorski potencial. Le del določil v RPP po posameznih usmeritvah (poglavje 3) in zasnovah razvoja (poglavje 4) je skladen s splošnimi usmeritvami za celostno ohranjanje kulturne dediščine. Usmeritve za oblikovanje rešitev in ukrepov niso dovolj dobro upoštevane.

Cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja regije (poglavje 2) je treba dopolniti na način, da bo jasno zapisana zaveza k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine, da bo izpostavljena trajnostna raba dediščine, kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja ter kot razvojni dejavnik in prostorski potencial. Tudi njega revitalizacija in obnova (skupaj z javno kulturno infrastrukturo) mora biti jasen in ločen cilj, razvojna prioriteta (glej predlog Ministrstva za kulturo, april 2026) in prednostna naloga prostorskega razvoja regije.

Usmeritve za prostorski razvoj regije (poglavje 3) in zasnova prostorskega razvoja regije (poglavje 4) naj se sistematično dopolnijo s specifičnimi določili (opozorili) vezanimi na celostno ohranjanje kulturne dediščine. V verziji RPP, ki je predmet te presoje, niso še upoštevane smiselne in konkretne pripombe Ministrstva za kulturo (350-10/2025-3340-8, 21. 4. 2026), ki naj se jih v nadaljnjih fazah upošteva in bodo bistveno izboljšale dokument. Ponovno naj se preverijo izhodišča za pripravo RPP, vključno z Usmeritvami za pripravo regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraško regijo za

področje varstva nepremične kulturne dediščine (Ministrstvo za kulturo, št. 350-10/2025-3340-4, 26.6.2025).

Posebno pozornost je treba nameniti **usmeritvam za območja kulturne dediščine (poglavju 4.4.3). Izoblikuje naj se jasno predstavo o celostnemu ohranjanju kulturne dediščine v regiji.** Določila naj bodo konkretna in zavezujoča. Smiselno bi bil npr. določiti, katera območja in objekte kulturne dediščine se prednostno prenovijo ter za katera območja in objekte se prednostno pripravi konservatorski načrt za prenovo ali konservatorski načrt. Usmeritve naj se nanašajo tudi na varovanje arheoloških ostalin v nadaljnjih fazah načrtovanja in izvedbe. Opozori naj se tudi na nesnovno dediščino.

Na karti 4.2 Turizem so točke turizma, vezanega na vaška jedra zarisane samo na območju Istre, drugod po regiji pa, razen Štanjela, niso, čeprav seveda obstajajo. Točke kulturnega turizma so označene pomanjkljivo (manjka npr. Grad Socerb), podobno velja za karto 9 Zasnova zelenega sistema. Niso prikazane Strunjanske soline.

Med ukrepe za izvedbo regionalnega prostorskega plana (poglavje 5) naj se doda tudi ukrepe, ki so osredotočeni na celostno ohranjanje kulturne dediščine in/ali posamezne enote kulturne dediščine.

4.13.2.1 Upoštevanje usmeritev v osnutku RPP (junij 2026)

V verziji II. osnutka je dodano besedilo, ki se nanaša na splošne usmeritve za razvoj in prostorsko načrtovanje v območjih kulturne dediščine (poglavje 4.4.3), določena so najpomembnejša območja in kompleksi kulturne dediščine.

4.13.3 Usmeritve II. osnutek

Še vedno velja, da se dokument RPP dopolni na podlagi vseh ugotovitev in usmeritev, kakor izhaja iz predhodnih poglavij.

4.14 Krajina

4.14.1 Presoja vplivov na okolje

Predmet OP za RPP ni samo ocena, kako prostorske ureditve načrtovane v RPP vplivajo na krajino, ampak tudi/predvsem, kako je varstvo, načrtovanje in upravljanje krajine vključeno v RPP. Osnovna okoljska usmeritev za področja krajine podana v začetnih fazah priprave RPP in OP je bila, da morajo biti usmeritve za urejanje krajine v RPP pripravljene skladno z Evropsko konvencijo o krajini (2000) ter dobro prakso varstva, načrtovanja in upravljanja krajine v Sloveniji, izhodišče pa mora biti ustrezna struktura RPP ter ustrezna izdelava vsebin RPP v zvezi s krajino. Na podlagi tega so bile med izdelavo RPP dopolnjena enotna navodila za pripravo besedilnega in grafičnega dela RPP v zvezi z urejanjem krajine.

Obravnava krajine ne more biti omejena na opis krajin, ampak mora biti osredotočena na **usmeritve za njen nadaljnji razvoj in varstvo**. Usmeritve za urejanja krajine ne morejo biti omejene na obravnavo (grafični prikaz) razporeditve dejavnosti v krajini, vezanih na naravne vire, ter (za)varovanih območij po predpisih s področja ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine (kar je temeljena značilnost/problem strateških delov OPN), ampak morajo podati **zaokroženo predstavo o razvoju in varstvu krajine same**. Obravnava krajine ne more biti omejena na posebna krajinska območja (prepoznavna, izjemna, dediščinska, ampak naj temelji na izhodišču, da **vse krajine štejejo**.

Izpostavljene morajo biti posamezne ključne regionalno pomembne vsebine (projekti) ter posamezna (razvojno pomembna, konfliktna, varstvena) območja v krajini.

Tabela 14: Presoja vplivov na krajino

Vsebine RPP	Presoja vplivov
1. Zasnova omrežja naselij in njihova funkcija (razvoj poselitve)	
Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Določitev središč v policentričnem urbanem sistemu (poglavje 4.1.1) nima neposrednega vpliva na varstvo, načrtovanje in upravljanje krajine. Določila za širše mestno območje naj bodo postavljena v širši krajinski okvir (homogena območja kulturne krajine, strnjena gozdnata zaledja, zelene kline). Območje za dolgoročni razvoj naselja (poglavje 4.1.2) so določena v: - Semedeli, v razvojnem območju Škocjan (za pokopališčem) do trase predvidene hitre ceste Koper- Dragonja in v Bertokih s Pradami; - Luciji; - Sežani, za potrebe širitve proizvodnih območji ter za stanovanjska območja na jugovzhodnem delu mesta v okviru mej urbanističnega načrta; - sonaselju Hrpelje-Kozina; - Divači, med dvema regionalnima cestama južno od središča naselja za potrebe gasilskega doma in turističnih dejavnosti, v neposredni bližini obstoječe proizvodne cone z dostopom zahodno preko regionalne ceste za potrebe ureditev gospodarske cone za lokalno gospodarstvo, v območju vzhodno od naselja za potrebe širitve pokopališča, v območju severno od naselja, severno od regionalne ceste za potrebe širitve območij stavbnih zemljišč, severno od železniške proge za potrebe širitve območij stavbnih in stanovanjskih zemljišč; - Senožecah, južno od jedra naselja in vzhodno od območja novejših pozidave ter v severnem delu naselja in vzhodno od območja proizvodnih dejavnosti, za potrebe stanovanjske gradnje. Območja so izven izjemnih in dediščinskih krajin, so pa, rezen tiste v Hrpelje-Kozini, znotraj območij nacionalne prepoznavnosti. Razvoj teh območij ne bo imel bistvenega vpliva na najbolj vredne krajine, bo pa prišlo do vpliva lokalno značilne krajinske prvine Pomembno je, da bodo v zasnovo teh območij ustrezno vključene krajinsko arhitekturne ureditve in ter prehodi v naravno in kulturno krajino. Preveri naj se, ali so ODRN usklajena z načrtovanimi parkovnimi in rekreacijskimi površinami v teh naseljih, prikazanimi na karti 9 Zasnova zelenega sistema (merilo grafičnih prikazov izdelovalcu OP takšne preveritve ne omogoča). V določilih za podeželje (poglavje 4.1.2) so smiselno vpete tudi usmeritve vezane na urejanje krajine podeželja. V določilih za stanovanjsko oskrbo (poglavje 4.2.1) manjkajo usmeritve za kakovostno zasnovane skupnostne in javne zelene površine. V določilih za omrežje pomembnejše družbene infrastrukture (poglavje 4.2.2) manjkajo oblikovalske usmeritve. Objekti družbene infrastrukture naj

	postanejo poligon za vrhunsko arhitekturo in krajinsko arhitekturne ureditve. Regija in občine naj se v RPP k temu zavežejo ter sledijo dobri praksi, ki jo promovira ZAPS (vključno z izvedbo javnih natečajev).
2. Gospodarstvo	
Prednostna območja za gospodarski razvoj, trgovska središča,	Razumeti je, da prednostna območja za gospodarski razvoj (poglavje 4.2.3) praviloma ostajajo znotraj obstoječih ali plansko že določenih gospodarskih con. To naj se bolj jasno zapiše kot izhodišče. Takšna zasnova je skladna s splošnimi usmeritvami za razvoj in varstvo krajine. Nova cona, opredeljena je tudi kot ODRN, se vzpostavlja v Senožecah. Podrobnejša presoja teh con na podlagi prikazov v RPP in UZ ni možna in bo morala biti za tiste cone, ki zahtevajo spremembe in dopolnitve prostorskih izvedbenih aktov, izvedena v naslednji fazi načrtovanja. Za te cone velja podobno kot za ODRN. Pomembno je, da bodo v zasnovo teh območij ustrezno vključene krajinsko arhitekturne ureditve in ter prehodi v naravno in kulturno krajino. Določila glede večjih nakupovalnih središč (poglavje 4.2.4) niso konkretna, ampak so podana izhodišča za njihovo umeščanje. Tudi pri njih je treba izpostaviti pomen kakovostnega krajinsko arhitekturnega urejanja, zadosten obseg raščenenih površin pa je ključen tudi z naslova prilagajanja k podnebnim spremembam.
Razvoj turizma	Pri razvoju turizma (poglavje 4.2.5) ni dovolj izpostavljeno, da bo temeljil tudi krajinskih značilnostih ter da mora razvoj turizma ohranjati te značilnosti ter vlagati v ohranjanje teh značilnosti. Prav tako bi bilo smiselno izpostaviti, da morajo ureditve (prenočitvene zmogljivosti in ostala turistična infrastruktura) biti prilagojene tudi krajinskim značilnostim.
3. Zasnova omrežja GJI	
<u>Prometna infrastruktura:</u> (cestni, železniški promet, vozlišča, zračni in javni potniški promet, kolesarsko omrežje, omrežje pešpoti), širših območij postaj/postajališč	Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture (poglavje 4.3) povzema večje projekte, ki so že umeščeni ali katerih umeščanje v prostor že poteka (npr. cestni povezavi Koper-Dragonja in Jagodje-Lucija, železniški povezavi Divača-Koper in Divača-Postojna). Izpostavljeno je omrežje regionalnih cest, ki se ureja s prestavitvijo posameznih odsekov cest, ki potekajo skozi središča naselja, na njihove robove in z novimi cestnimi povezavami. Vse te prometne ureditve bodo imele pomemben kumulativen vpliv na krajino. Med njimi so tudi obvoznice naselij – naselbinske dediščine, ki jih obdaja ohranjena krajina, ki je del celovite podobe teh naselij (Kobdilj, Komen, Podpeč pri Črnem kalu). Presoja vplivov na krajino ter upoštevanje krajinskih značilnosti in krajinsko arhitekturno urejanje se zagotavlja v postopkih umeščanja GJI v prostor, vendar je presoja pogosto pripravljena poenostavljeno, pogosto pa izostane tudi kakovostno krajinsko arhitekturno oblikovanje koridorjev GJI in arhitekturno oblikovanje inženirskih objektov, zato naj se v zvezi s tem zapiše posebna usmeritev. Pri prenovi Letališča Portorož je (ob sicer morda celo preveč podrobnem opisu prenove) ni izpostavljeno, da je treba posebno pozornost nameniti zagotavljanju poplavne varnosti in prilaganju podnebnim spremembam (dvigu gladine morja), kar lahko za seboj potegne ukrepe, ki bodo bistveno presejali prenovno letališča. Opozori naj se na nujno celovito obravnavo problematike (celotne doline Dragonje) in krajinsko arhitekturno urejanja teh uredite, saj se prepogosto dogaja, da so rešitev preveč tehnicistične.
<u>Energetska infrastruktura:</u> Hidroenergetika, oskrba z	Opredeljena je elektroenergetska infrastruktura (poglavje 4.3.3.3), ki se umesti in načrtuje, z opombo, da se graditev (projektiranje, dovoljevanje in gradnja)

jedrsko energijo, energija vetra, sončna energija, plinovodno omrežje, geotermalna energija	elektroenergetskega omrežja izvaja skladno s tehnološkimi, gospodarskimi, ekonomskimi in poselitvenimi potrebami. Graditev se izvaja tudi z upoštevanjem prostorskih in okoljskih izhodišč, vključno z ohranjanjem krajinskih značilnosti in aktivnim krajinsko arhitekturnim urejanjem koridorjev, kar naj se doda. RPP zavzema stališče (poglavje 4.3.3.4), da se umeščanje novih večjih vetrnih elektrarn v regiji ne dopusti zaradi vizualne izpostavljenosti v turistično intenzivnem okolju slovenske Istre in zaradi ranljivosti območja Krasa zaradi posebnih geomorfoloških oblik, posebnih pestrih habitatov, prepoznane izjemne krajine, velike gostote naravne in kulturne dediščine ter poseljenosti in s tem povezanimi okoljskimi vplivi. Tako izhodišče je sicer razumljivo, lahko prepreči vplive vetrnih elektrarn na značilnosti krajine, ni pa jasno, kako se ga bo uskladilo z zaključki projekta RES. Energija sonca je opredeljena kot ena ključnih stebrov trajnostne energetske prihodnosti in območje regije. Opozorjeno je, da mora vsak poseg umeščanja sončnih elektrarn v prostor biti presojan tudi z vidika vpliva na širši prostor in krajino. Vendar pa nesistematično umeščanje na lokacijah, ki niso optimalne in prevelikem obsegu lahko pomenijo velik kumulativni vpliv. Ta bi lahko presegal tudi vpliv umno umeščenega polja vetrnih elektrarn. Zato naj se doda ukrep celovitega, na ravni regije koordiniranega načrtovanja sončnih elektrarn (usmerjanja, svetovanja). Bolj naj se izpostavi prednostno umeščanje skupnostnih sončnih elektrarn, kot ukrep preprečevanja razpršitve vplivov in racionalne gradnje.
4. Urejanje krajine	
Zasnova zelenega sistema regije, območja prepoznavnosti, zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine, naravni viri;	Zasnova zelenega sistema regije (poglavje 4.4.1) temelji na principih varovanja ekoloških, družbenih in okoljskih elementov, ki povezujejo delovanje zelenega sistema regije. Kot taka bo imela pozitiven vpliv na razvoj in varstvo krajine. Vsebina sistema je korektno nastavljena, sledi skupnim izhodiščem, opredeljenim za potrebe priprave RPP. Opredeljene so kategorije, vendar bi jih v besedilnem delu kazalo uskladiti z grafiko (glej v nadaljevanju), bolj prostorizirati in več pozornosti nameniti usmeritvam, predvsem, kako sistem operacionalizirati, začevši s prenosom v občinske prostorske in izvedbene akte in sektorske načrte. Skupaj z dopolnitvijo naj se odpravijo tudi lapsusi (npr. Rakov Škocjan, naveden v okviru turistično rekreacijskih območij in koridorjev, ni v obravnavani regiji, najbrž so mišljene Škocjanske jame). Karta 9 Zasnova zelenega sistema potrebuje dodelavo. Prikazana je ena sama obstoječa parkovna in rekreacijska površina. Ločitveni pasovi med naselji niso prikazni. Prikaz kulturne krajine na Krasu in Obali ni uravnotežen (tudi tu se zdi pomembno opredeliti jedrna gozdna območja, tudi če so v primerjavi s Krasom manjša). Preveri naj se, ali relevantna tudi medregijska povezava z dinarski smeri (Vremščica – Snežnik). Ni jasna funkcija kategorije "območja čezmejnega povezovanja". V bistvu je le označena meja, dejansko bi lahko govorili kar o "medregijskih in čezmejnih povezavah", morda je smiselno tudi neke druge kategorije potegniti "čez mejo" (npr. turistično rekreacijska območja in koridorje, ki ne ne ustavijo na meji). Niso prikazana posebna območja ohranjanja (v besedili sicer niso opisana, verjetno pa obstajajo in so smiselna). Niso prikazani zeleni klini/prezračevalni koridorji (pomembni so predvsem tisti, ki prekinjajo urbane zgostitve ob obali, povezujejo obalo in

	jedna gozdna območja v zaledju). Posamezne kategorije turizma niso ločene. Zasnova razvoja in varstva v krajini (poglavje 4.4.2) verjetno še ni dokončana. Potrebuje dodelavo, da bo imela dejanski pozitiven vpliv na razvoj in varstvo krajine. Bistven manko zasnove je, da ni podanih nobenih usmeritev. Omejena je na seznam območij nacionalne prepoznavnosti, izjemnih krajine ("nacionalnega pomena" je odveč, pojem izjemne krajine izraža njihov nacionalni pomen), območij prepoznavnih značilnosti (pojasni naj se, kaj pomeni ta kategorija) in krajin regionalnega pomena (pojasni naj se, kaj pomeni ta kategorija, doda kratek opis). Opredeljena so območja posebnih ukrepov (treba je dodati neko uvodno pojasnilo, prostorizirati območja). Pojasnjen je le okvir opredelitve območij ohranjanja in obnavljanja značaja krajine (v besedilu naj se navede krajinske tipe, jih prostorizira, doda vsaj osnovne usmeritve – katere krajinske značilnosti/prvine se ohranja/obnavlja v posameznem tipu). Uvodoma naj se doda sklic na pred kratkim sprejeto Krajinsko politiko Slovenije in jo tako promovira. Karta 8 Zasnova razvoja in varstva v krajini sledi skupnim izhodiščem, opredeljenim za potrebe priprave RPP.
Raba in varstvo kmetijskih zemljišč, gozdov, voda, varstvo in oskrba z mineralnimi surovinami;	V usmeritvah za prednostna območja za razvoj kmetijstva (poglavje 4.2.6) je omenjeno, da se na okoljsko občutljivih območjih in varovanih območjih naravne in kulturne dediščine ter v neposredni bližini naselij spodbuja trajnostne načine kmetovanja in izvajanja kmetijsko-okoljskih ukrepov ter da bo kmetijstvo upoštevalo okoljske standarde ter svoje dejavnosti prilagajalo varstvu naravne in kulturne dediščine, zaščiti vodnih virov, biodiverziteti in varstvu tal. Doda naj se tudi prilaganje krajinskim značilnostim. Glede pomožnih kmetijskih objektov in agrarnih operacij velja isto opozorilo kot pri pri kulturni dediščini.
Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	Zasnovi obrambe (poglavje 4.5.1) ter zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (poglavje 4.5.2) nimata bistvenega vpliva na celostno ohranjanje kulturne dediščine. Pri navajanju ukrepov (izdelavi hidrološko-hidravličnih študij na ravni regije v poglavju 5) naj se doda, da se pri urejanju vodotokov uvaja (poleg na naravi temelječih rešitev) krajinskim značilnostim prilagojene rešitve.

RPP obravnava vsebine varstva, načrtovanja in upravljanja krajine, vendar ta obravnava (še) ni celovita. Razvoj regije potenciala krajine ne izkorišča dovolj in je ne postavlja v ospredje v ciljih prostorskega razvoja Obalno-Kraške regije in prioritetah za udejanjanje ciljev (poglavje 2.1). Med prednostnimi nalogami prostorskega razvoja regije (poglavje 2.2) je tudi "varstvo in nadgradnja krajine ter prilagajanje podnebnim spremembam". Pojem "nadgradnja krajine" je nenavaden, ni jasno kaj naj bi pomenil. Bolj smiselno bi bilo v osredje postaviti pojem "ohranjanje in obnova značaja krajine", na katerem gradi zasnova razvoja in varstva v krajini v nadaljevanju RPP.

RPP vpliva na krajino na dva osnovna načina. Z razvojem (prostorskimi ureditvami, ki iz tega izhajajo, razvojnimi projekti) opredeljenim v zasnovah razvoja poselitve, dejavnosti in omrežja GJI lahko negativno vpliva na krajino. RPP v teh zasnovah sicer izhaja tudi iz ohranjanja značilnosti krajine, vendar pa se seveda vplivom na krajino ob izvedbi plana ne mogoče izogniti. Zato je pomembno, da RPP obsega tudi usmeritve, ki bodo te vplive omilili. Več usmeritev je sicer skladnih s splošnimi usmeritvami za urejanje krajine, v nekaterih poglavjih pa vsebine, ki se nanašajo na krajino manjkajo (npr. določilih za prednostna območja za stanovanjsko oskrbo omrežje pomembnejše družbene infrastrukture).

RPP z jasno zasnovo razvoja in varstva v krajini ter zasnovo zelenega sistema lahko hkrati na krajino vpliva pozitivno. V tem delu RPP (še) ni dorečen, zato o pričakovanem pozitivnem vplivu (še) ni mogoče govoriti. Usmeritve za urejanje krajine (poglavje 3.4) so zgolj opis krajin v regiji, za razliko od usmeritev za razvoj poselitve (poglavje 3.1), GJI (poglavje 3.1) in gospodarstvo (poglavje 3.3) v katerih so temeljne razvojne usmeritve podane. Podobno velja za zasnovo razvoja in varstva v krajini (poglavje 4.4.2).

Regionalni prostorski plan za Obalno-kraško razvojno regijo je v fazi osnutka z vidika vplivov na krajino ocenjen kot nebiten zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C). Kot omilitveni ukrep štejejo usmeritve za nadaljnje načrtovanje vezane na varstvo, načrtovanje in upravljanje krajine. Obsegajo lokacijske optimizacije (izbiranje ustreznih variant tras GJI, podrobnejše določanje razvojnih območij z izogibanjem posegom na vrednejša območja krajine) in oblikovalsko tehnološke optimizacije (prilagajanje rešitev značaju krajine). Ocenjeno je, da bodo vplivi razvojnih projektov na te lastnosti lahko ustrezno obvladovani v nadaljnjih fazah načrtovanja.

Ocenjeno je, da so gradiva primerna za javno posvetovanje. V nadaljnjih fazah priprave naj se dodajo vsebine, kakor izhaja iz v tem dokumentu podanih usmeritev.

4.14.2 Usmeritve

Usmeritve za izboljšavo osnutka RPP (april 2026) so bile:

RPP naj v nadaljnjih fazah doreče vsebine varstva, načrtovanja in upravljanja krajine ter se dopolni z manjkajočimi vsebinami (glej ugotovitve in predloge v tabeli Presoja vplivov na krajino). Predvsem je treba predelati usmeritve za urejanje krajine (poglavje 3.4), tako da bo iz njih izhajala jasna predstava o razvoju in varstvu krajine v regiji.

Med prednostnimi nalogami prostorskega razvoja regije (poglavje 2.2) je tudi "varstvo in nadgradnja krajine ter prilagajanje podnebnim spremembam". Pojem "nadgradnja krajine" je nenavaden, ni jasno kaj naj bi pomenil. Bolj smiselno bi bilo v osredje postaviti pojem "ohranjanje in obnova značaja krajine", na katerem gradi zasnova razvoja in varstva v krajini v nadaljevanju RPP.

Zasnove razvoja poselitve (poglavje 4.1), dejavnosti (poglavje 4.2) in omrežja GJI (poglavje 4.3) naj se dopolnijo z usmeritvami vezanimi na krajino. Zasnova razvoja v krajini (poglavje 4.4) naj se pripravi kot zasnova (in ne seznam/opis krajin), dopolni z usmeritvami ter prostorira/konkretiziran.

Karta 9 Zasnova zelenega sistema potrebuje dodelavo. Prikazana je ena sama obstoječa parkovna in rekreacijska površina. Ločitveni pasovi med naselji niso prikazni. Prikaz kulturne krajine na Krasu in Obali ni uravnotežen (tudi tu se zdi pomembno opredeliti jedrna gozdna območja, tudi če so v primerjavi s Krasom manjša). Preveri naj se, ali relevantna tudi medregijska povezava z dinarski smeri (Vremščica – Snežnik). Ni jasna funkcija kategorije "območja čezmejnega povezovanja". V bistvu je le označena meja, dejansko bi lahko govorili kar o "medregijskih in čezmejnih povezavah", morda je smiselno tudi neke druge kategorije potegniti "čez mejo" (npr. turistično rekreacijska območja in koridorje, ki ne ustavijo na meji). Niso prikazana posebna območja ohranjanja (v besedilu sicer niso opisana, verjetno pa obstajajo in so smiselna). Niso prikazani zeleni

klini/prezračevalni koridorji (pomembni so predvsem tisti, ki prekinjajo urbane zgostitve ob obali, povezujejo obalo in jedra gozdna območja v zaledju). Posamezne kategorije turizma niso ločene.

Med ukrepe za izvedbo regionalnega prostorskega plana (poglavje 5) naj se doda tudi ukrepe, ki so osredotočeni na varstvo, načrtovanje in upravljanje krajine –ukrepe vezane na ohranjanje in obnovo značaja krajine ter konkretne ukrepe za izvajanje posebnih ukrepov.

4.14.3 Usmeritve II. osnutek (maj 2026)

Dopolnjene opredelitve Zasnove razvoja v krajini, naj odrazijo v drugih vsebinah RPP. Za določena območja bi bilo smiselno podati konkretnjša izhodišča. Še vedno velja, da se dokument RPP dopolni na podlagi vseh ugotovitev in usmeritev, kakor izhaja iz predhodnih poglavij.

5. ALTERNATIVNE IN NIČELNE VARIANTE

Alternativne variante Regionalnega prostorskega plana za Obalno – kraško razvojno regijo niso bile pripravljene. Ocenjeno je bilo, da je bolj smiselna ponavljajoča se optimizacija plana – ciljev in zasnove prostorskega razvoja. Razvojne usmeritve in prostorske zasnove so se oblikovale postopno, znotraj procesa usklajevanja med pripravljavcem dokumenta, občinami ter nosilci urejanja prostora. Tako tudi ocenjevanje vplivov v OP ne temelji na izbiri najboljše alternative, temveč na nadaljnji optimizaciji plana.

Ničelna varianta pomeni stanje okolja in razvoja v primeru, da Regionalni prostorski plan Obalno – kraške razvojne regije ne bi bil sprejet oziroma izveden. To pomeni nadaljevanje sedanjih trendov prostorskega razvoja, gospodarstva, infrastrukture in rabe prostora brez dodatnih usmeritev ali izboljšav, ki jih predvideva plan.

6. SKLEPNA OCENA

Okoljska presoja regijskega prostorskega plana Obalno – kraške razvojne regije je bila izvedena vzporedno z izdelavo vsebin RPP. V procesu priprave plana neposrednih usmeritev s strani pripravljavcev okoljskega poročila ni bilo podanih, zato vsebina okoljskega poročila ni neposredno vplivala na oblikovanje ciljev in prostorskih rešitev. Kljub temu je bila s presojo preverjena skladnost načrtovanih prostorskih ureditev z okoljskimi cilji in varstvenimi izhodišči.

Okoljsko poročilo tako prispeva k boljšemu razumevanju ključnih okoljskih omejitev in tveganj ter predstavlja strokovno podlago za njihovo upoštevanje pri nadaljnjem usklajevanju in izvedbi prostorskih ureditev na nižjih ravneh prostorskega načrtovanja (npr. OPN, DPN, LN).

Okoljska presoja je s tem posredno prispevala k izboljšanju vsebine RPP, saj zagotavlja celovit pregled okoljskih vplivov in opozarja na potrebne omilitvene ukrepe, ki bodo upoštevani v nadaljnjih postopkih.

V spodnji tabeli so podani razredi vpliva na izbrane okoljske cilje posameznih okoljskih vidikov, na podlagi vrednotenja vsebin Regionalnega prostorskega plana za Obalno – kraško razvojno regijo.

Tabela 11: Pregled razreda vpliva na okoljske cilje posameznih okoljskih vidikov

Okoljski vidik	Okoljski cilj	Razred vpliva
Tla	Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal Varovanje in trajnostna raba naravnega vira	Vpliv je nebitven (B)
Kmetijska zemljišča	Krepitev dejavnosti kmetijstva, ohranjanje kakovostnih kmetijskih zemljišč in njihove zaokroženosti ter potencialov za kmetijstvo	Vpliv je nebitven (B)
Gozd	Trajnostna raba naravnega vira	Vpliv je pozitiven (A)
Površinske in podzemne vode	Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda ter dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda	Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Morje	Doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda	Vpliv je nebitven (B)
Ribe	Ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti	Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Narava	Ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovanje naravnih vrednot	Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Blaženje podnebnih sprememb	Zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami h katerim je pristopila Republika Slovenija	Vpliv je nebitven (B)
Zdravje ljudi	Brez okoljskega tveganja za zdravje ljudi in zagotavljanje kakovostnega bivalnega okolja	Vpliv je nebitven (B)
Naravne nesreče	Zmanjšanje števila naravnih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč	Vpliv je nebitven (B)
Druge nesreče	Zmanjšanje števila drugih nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč	Vpliv je nebitven (B)
Prilagajanje podnebnim spremembam	Manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti	Vpliv je nebitven (B)
Kulturna dediščina	Celostno ohranjanje kulturne dediščine	Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Krajina	Ohranjanje/izboljšanje značaja krajine, celovitosti krajinsko zaokroženih celot, krajinske prepoznavnosti in vidnih kakovosti	Vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)

7. VIRI IN LITERATURA

- [1] Petkovšek M., 2019. VARSTVO NARAVE, 30 (2017) 99—126, Slovensko omrežje Natura 2000 v številkah. Dostop na: https://zrsvn-varstvonarave.si/wp-content/uploads/2019/07/Petkovsek_4946.pdf
- [2] Regionalni razvojni center Koper, (2026). Regionalni prostorski plan Obalno-kraške razvojne regije (osnutek), Koper, april 2026, Izdelovalec: ZUM d.o.o.
- [3] Urbanistična zasnova z elementi krajinske zasnove za širše mestno območje Slovenske Istre, Geodetski inštitut Slovenije, oktober 2025; Izdelovalec: LUZ, d. d.
- [4] Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, 2024. Trajnostni turizem. Dostop na: <https://www.gov.si teme/trajnostni-turizem/#:~:text=Trajnostni%20turizem%20je%20temeljna%20usmeritev%20slovenskega%20turizma.%20Na%C4%8Dela,na%20okoljske%2C%20gospodarske%20in%20socialno-kulturne%20vidike%20razvoja%20turizma.>
- [5] Usmeritve za pripravo regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraško regijo za področje varstva nepremične kulturne dediščine, Ministrstvo za kulturo, št. 350-10/2025-3340-4, 26.6.2025.